

ANKETA POSLODAVACA 2014.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

**ANKETA
POSLODAVACA
2014.**

ISSN
1849-482X

ZAGREB, srpanj 2014.

IMPRESUM

Nakladnik:

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, Radnička cesta 1

Telefon: 00385 1 61 26 000

Telefaks: 00385 1 61 26 038

E-mail – uredništvo: marica.barić@hzz.hr

Web stranice: <http://www.hzz.hr>

Za nakladnika:

Ankica Paun Jarallah

ravnateljica Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje

Uredništvo:

Dr. sc. Teo Matković, Marica Barić, Marina Augustinović, Biserka Bulić,

Dubravko Bacalja, Anđelin Ivić

Grafičko oblikovanje:

Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb

SADRŽAJ

PREDGOVOR	4
UVOD	5
<i>Gospodarsko okruženje</i>	5
<i>Cilj i predmet istraživanja</i>	6
<i>Metodologija istraživanja i uzorak</i>	8
REZULTATI ISTRAŽIVANJA	10
STRUKTURA ANKETIRANIH POSLODAVACA	10
ZAPOSLENOST I ZAPOŠLJAVANJE U PRETHODNOJ GODINI	12
<i>Promjene u zaposlenosti tijekom 2013. godine</i>	12
<i>Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu</i>	16
<i>Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada</i>	19
<i>Prestanak rada radnika u 2013. godini – struktura i razlozi</i>	21
NAČIN TRAŽENJA I POTEŠKOĆE PRI ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA	23
<i>Način traženja radnika za zapošljavanje</i>	23
<i>Poteškoće s pronaalaženjem potrebnih radnika</i>	24
<i>Razlozi poteškoća pri zapošljavanju radnika</i>	26
<i>Poteškoće pri zapošljavanju po zanimanjima radnika</i>	27
PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE U 2014. GODINI	29
<i>Struktura i stopa planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca</i>	29
<i>Struktura i stopa planiranoga zapošljavanja prema područjima djelatnosti</i>	29
<i>Regionalni raspored planiranoga zapošljavanja</i>	31
<i>Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti ugovora</i>	32
<i>Planirano zapošljavanje sezonskih radnika prema djelatnostima i županijama</i>	33
<i>Planirano zapošljavanje radnika prema razini obrazovanja</i>	34
<i>Očekivane promjene u zaposlenosti 2014. godine</i>	34
<i>Očekivana promjena broja zaposlenih prema djelatnostima</i>	36
<i>Očekivana promjena broja zaposlenih prema županijama</i>	38
<i>Iskazana potražnja za zanimanjima – prioritetni izbor</i>	39
RAZLOZI SMANJENJA BROJA RADNIKA I POTENCIJALNI VIŠKOVI U 2014. GODINI	41
<i>Razlozi smanjenja broja radnika</i>	41
<i>Potencijalni viškovi radnika</i>	42
<i>Zanimanja radnika potencijalnih viškova</i>	43
<i>Obilježja radnika potencijalnih viškova</i>	45
POTREBNE KOMPETENCIJE I PRIKLADNA RAZINA OBRAZOVANJA TRAŽENIH ZAPOSLENIKA	
PREMA ZANIMANJIMA	46
<i>Kompetencije traženih zaposlenika</i>	46
<i>Procjena poželjne razine obrazovanja za nove zaposlenike u najtraženijim zanimanjima</i>	51
PROCJENA DOPRINOSA OPĆIH INTERVENCIJA NA TRŽIŠTU RADA ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA	57
OBRAZOVANJE, USAVRŠAVANJE I STRUČNA PRAKSA RADNIKA	60
<i>Stručna praksa i naukovanje</i>	60
SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE	65
<i>Opseg korištenja usluga Zavoda</i>	65
<i>Zadovoljstvo dobivenim uslugama Zavoda</i>	66
<i>Informiranost poslodavaca o mjerama HZZ-a</i>	67
SAŽETAK	70
PRILOG I – TABLICE	74
PRILOG II – UPITNIK ZA POSLODAVCE	97
POPIS TABLICA	103
POPIS SLIKA	105

PREDGOVOR

Sa zadovoljstvom Vam predstavljam rezultate Ankete poslodavaca 2014. koju Hrvatski zavod za zapošljavanje, kao svoju redovitu aktivnost, provodi među poslodavcima diljem Republike Hrvatske. Ove je godine anketom obuhvaćeno 9.851 poslodavaca koji zapošljavaju ukupno 441 tisuću radnika, te time ona predstavlja najopsežnije istraživanje ovoga tipa u Hrvatskoj.

Hrvatski zavod za zapošljavanje kontinuirano prati i analizira kretanja na tržištu rada Republike Hrvatske. Pri tome je jedan od središnjih instrumenata upravo ova anketa kojom se izravno od poslodavaca prikupljaju informacije o prethodnoj zaposlenosti, iskustvima sa zapošljavanjem te budućim planovima i potrebama, dakle o najvažnijim pitanjima u vezi s radnom snagom. Time se izravno unaprjeđuju aktivnosti posredovanja, pripreme za zapošljavanje i primjene mjera Zavoda. Šire gledano, ova anketa ujedno služi i kao podloga za donošenje mjera, politika i regulacije tržišta rada u širem smislu, odnosno potpomaže njegov razvoj i otvaranje.

Ove je godine uveden novi web servis i pristup za online anketiranje, što je rezultiralo time da je čak 44% poslodavaca anketu ispunilo online. Sadržajno, anketa je obogaćena detaljnijim upitom o kompetencijama koje poslodavci trebaju u njima najvažnijim zanimanjima, o zapošljavanju kroz autorske, studentske i ugovore o djelu, o načinima traženja radnika, o osposobljavanju vlastitih radnika te potencijalu pružanja prakse i naukovanja. Također, istražen je potencijal pojedinih intervencija za povećanje zapošljavanja. U prikazu rezultata kod pitanja koja se ponavljaju kroz godine naglasak je stavljen na trendove, gdje je u većini pokazatelja vidljiv blagi napredak u odnosu na proteklu godinu. Nalazi novouvedenih pitanja prikazani su detaljnije, kako bi se produbile spoznaje o hrvatskom tržištu rada. Metodologija i sadržaj ankete i dalje će se razvijati u suradnji sa socijalnim partnerima, a u skladu s aktualnim temama vezanim uz tržište rada.

Detaljna i usporediva izvješća na županijskoj razini objavljena su paralelno u svim područnim uredima Zavoda, a podaci ovogodišnjeg istraživanja dostupni su na zahtjev za daljnju analizu širokom krugu državnih institucija, agencija, obrazovnih i znanstvenih institucija, civilnom sektoru kao i gospodarskim subjektima.

Zahvaljujem se svim poslodavcima koji su sudjelovali u anketi i svojim odgovorima doprinijeli kvalitetnijim rezultatima, a time Zavodu pružili smjernice za adekvatnu pripremu za savjetovanje i usmjeravanje nezaposlenih osoba prema potrebama hrvatskog tržišta rada. Takvom suradnjom doprinosimo njegovu oporavku i razvoju.

Zahvaljujem se također našim pridruženim partnerima: Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori i Hrvatskoj udruzi poslodavaca koji su bili aktivno uključeni u oblikovanje sadržaja ove ankete, kao i svim radnicima i radnicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji su svojim radom i angažmanom pridonijeli realizaciji Ankete poslodavaca ove godine.

*Ankica Paun Jarallah,
ravnateljica*

UVOD

Anketa poslodavaca je istraživanje tržišta rada koje jednom godišnje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i Hrvatskom udrugom poslodavaca, sa svrhom uspješnijeg djelovanja tržišta rada te usklađivanja ponude i potražnje radne snage u Hrvatskoj.

Provedba ankete jedna je od specifičnih aktivnosti koja pridonosi postizanju više ciljeva iz Strateškog plana HZZ-a: razvoj vlastitih usluga radi povećanja konkurentnosti radne snage i zadovoljenja potreba na tržištu rada, razvoj ljudskih potencijala i administrativnih kapaciteta za kreiranje i davanje novih usluga, ostvarenje vodeće pozicije na tržištu rada uspostavljanjem partnerskih odnosa te jačanje utjecaja na donošenje i provedbu javnih politika na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Anketa poslodavaca je najopsežnije istraživanje potražnje rada koje se redovito godišnje provodi u Hrvatskoj. Budući da se ovim putem istražuju kretanja u zaposlenosti prethodne godine te predviđanja za tekuću godinu, rezultati istraživanja daju adekvatan uvid u promjene na tržištu rada – ulaske u zaposlenost, izlaske iz zaposlenosti te potrebe za radnicima i potencijalne viškove radnika. Osim procjene veličine tokova radne snage, ovim istraživanjem identificira se struktura zaposlenika s obzirom na sektor, zanimanje i obrazovanje te opće kompetencije, zatim načini traženja radnika, problemi pri zapošljavanju, osposobljavanje zaposlenika i praksa, kao i iskustva poslodavaca s uslugama HZZ-a. Značajno obilježje ovog istraživanja je i reprezentativnost uzorka poslodavaca koja podrazumijeva uključenost poslodavaca svih veličina sukladno broju zaposlenih radnika te iz svih područja djelatnosti NKD-a, proporcionalno njihovoj zastupljenosti na županijskoj razini. Zbog toga, dobiveni rezultati mogu dati jasnu sliku aktualnih zbivanja na hrvatskome tržištu rada, a budući da se anketa provodi već duži niz godina moguće je kroz seriju godišnjih rezultata sagledati i trendove na tržištu rada na regionalnoj, a tako i nacionalnoj razini.

Anketa poslodavaca ima primjenu u sustavu HZZ-a za identifikaciju potreba i trendova na tržištu rada, te obrazaca suradnje s poslodavcima, no njezine su implikacije daleko šire. Ovi su podaci dostupni partnerima u istraživanju (HGK, HOK, HUP), kao i širokom krugu obrazovnih institucija, agencija, ostalih državnih institucija, istraživačima i drugim dionicima na tržištu rada – gdje može poslužiti kao podloga za pripremu projekata i programa usmjerenih unaprijeđenju obrazovnog sustava, industrijskih politika, funkcioniranja tržišta rada ili specifičnih politika zapošljavanja.

Gospodarsko okruženje

Gospodarska kretanja u 2013. godini obilježena su dalnjim padom ukupne aktivnosti. Realni bruto domaći proizvod na godišnjoj razini smanjio 1,0%, a pad je ostvaren u sva četiri tromjesečja (-1,5% u prvom, -0,7% u drugom, -0,6% u trećem i -1,2% u četvrtom u odnosu na isto tromjeseče 2012. godine). Daljnji pad BDP-a uzrokovani je nastavkom pada domaće potražnje, prvenstveno osobne potrošnje, ali i realnog

pada ukupne vrijednost izvoza roba i usluga pod utjecajem negativnog trenda robnog izvoza.

Industrijska proizvodnja u 2013. bila je 1,8% manja u odnosu na 2012. godinu, što znači nastavak pada proizvodnje, ali s relativno sporijom dinamikom u odnosu na prethodnu godinu kada je pad iznosio 5,5%. Istodobno, usporen je i pad ukupne građevinske aktivnosti, pod utjecajem oporavka građevinskih radova na infrastrukturnim građevinama. Godišnja stopa smanjenja obujma građevinskih radova iznosila je 4,1%, što je znatno niža stopa pada u usporedbi s prošlogodišnjih 11,8%. U području trgovine na malo zabilježen je blagi oporavak u usporedbi s 2012. godinom. Nominalni promet porastao je za 1,7%, za razliku od 2012. kada je ostvarena negativna stopa od 0,9%. Unatoč nominalnom povećanju, realni je malotrgovinski promet u 2013. godini smanjen za 0,6%, što je, ipak, znatno blaži pad u odnosu na smanjenje od 4,1% u 2012. godini. Turizam je jedina gospodarska djelatnost koja kontinuirano bilježi pozitivne rezultate. U 2013. godini broj dolazaka turista povećan je 5,1%, a broj turističkih noćenja 3,3%. Takva kretanja rezultat su isključivo pozitivnog trenda noćenja stranih turista s obzirom da se kod domaćih turista u zadnje dvije godine, uglavnom bilježi trend pada broja noćenja. Udio inozemnih turista u ukupnome broju dolazaka bio je 88,1%, a u broju noćenja 92,1% naspram 11,9% dolazaka i 7,9% noćenja domaćih turista. Vanjskotrgovinski promet u 2013. godini obilježili su negativni trendovi. Izvoz iz Hrvatske je smanjen za 6,1%, uz istodobno smanjenje i uvoza u Hrvatsku za 1,9%. Pokrivenost uvoza izvozom smanjila se od 59,4% u 2012. na 56,9% u 2013. godini. U 2013. godini zabilježen je nominalni rast prosječno isplaćenih neto plaća zaposlenih od 0,7%, no, s obzirom na ostvarenu inflaciju od 2,2% realne su plaće zaposlenih imale negativnu stopu promjene od 1,5%.

Nepovoljna kretanja u gospodarstvu odrazila su se i na tržište rada. Nastavio se pad registrirane zaposlenosti a porast nezaposlenosti. Prosječni broj registriranih zaposlenih osoba smanjio se s 1.395.116 u 2012. na 1.364.298 u 2013. godini, što je smanjenje od 2,2%. Istodobno, prosječni broj nezaposlenih povećao se sa 324.324 u 2012. na 345.112 u 2013. godini, što je porast od 6,4%. Pod utjecajem povećanja broja nezaposlenih te istodobnoga smanjenja broja zaposlenih osoba povećana je prosječna godišnja stopa registrirane nezaposlenosti od 18,9% u 2012. na 20,3% u 2013. godini. Nadalje, godine 2013. došlo je do povećanja broja zaposlenih s evidencije nezaposlenih, i to za 16,7%. Zapošljavanje je bilo veće zahvaljujući većem broju traženih radnika, koji je porastao 8,7%. Štoviše, broj traženih radnika, kao i broj evidentiranoga zapošljavanja, raste već četvrtu godinu zaredom, što održava pozitivnu reakciju poslodavaca na povećanu vjerojatnost popunjavanja slobodnih radnih mesta.

Cilj i predmet istraživanja

Cilj je istraživanja izravno od poslodavaca prikupiti informacije o promjenama u zaposlenosti u 2013. godini i o potrebama za novim radnicima te očekivanoj promjeni broja zaposlenih u 2014. godini, uz identificiranje profila radnika koji bi se mogli zaposliti ili eventualno pojaviti kao višak. Dakle, istraživanjem želimo otkriti trenutne oblike zapošljavanja i prepoznati trendove u potrebama tržišta rada za različitim profilima radnika.

Rezultati ankete služe kao osnova za oblikovanje, usmjeravanje i unaprjeđivanje usluga posredovanja na tržištu rada i mjera aktivne politike zapošljavanja - savjetovanje, usmjeravanje te stručno osposobljavanje nezaposlenih osoba prema potrebama tržišta rada, kao i eventualno organiziranje mobilnih timova koji će poslodavcima i njihovim radnicima dati potporu u slučaju poteškoća i potencijalnih otpuštanja radnika. Također, rezultati ankete omogućavaju praćenje i kratkoročno predviđanje potreba tržišta rada u pogledu zanimanja na lokalnoj odnosno regionalnoj razini.

Anketa ujedno predstavlja i oblik uspostavljanja odnosa o njegovana kontakta područnih ureda HZZ-a s poslodavcima na regionalnom području, te propitivanja njihovih iskustava i načina suradnje s HZZ-om.

Anketom poslodavaca za 2014. godinu prikupljeni su sljedeći podaci:

I. *Osnovni podaci o poslodavcu: naziv i oblik vlasništva*¹

II. *Zapošljavanje u prethodnoj godini:*

- promjene u zaposlenosti temeljem ugovora o radu prema spolu (ulasci, izlasci, stanje)
- struktura novozaposlenih radnika na temelju ugovora o radu prema trajanju zaposlenja, razini obrazovanja i spolu
- broj angažiranih radnika na temelju drugih oblika rada (ugovor o djelu, autorski ugovor, studentski ili učenički ugovor) te broj realiziranih vrijednosnih kupona za sezonski rad
- struktura radnika koji su prestali raditi prema razlozima prestanka rada i spolu

III. *Poteškoće pri zapošljavanju radnika:*

- način traženja radnika za zapošljavanje u 2013. godini
- eventualne poteškoće u pronalaženju radnika: razlozi poteškoća te najčešća zanimanja nedostajućih radnika

IV. *Planirano zapošljavanje i potencijalni viškovi radnika u tekućoj godini:*

- planirani broj zapošljavanja radnika na temelju ugovora o radu u 2014. godini prema vrsti zapošljavanja (neodređeno i određeno vrijeme, sezonski poslovi) te razini obrazovanja
- najčešće zanimanje i broj potrebnih radnika u tom zanimanju, ocjena razine vještina potrebnih za obavljanje tog zanimanja i prikladna razina obrazovanja iskazanog zanimanja
- spremnost poslodavaca na zapošljavanje uz predložene intervencije kao poticaj zapošljavanju
- očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine s razlozima eventualne promjene
- potencijalni viškovi radnika: vjerojatnost pojave, najčešća zanimanja i dodatna obilježja radnika

¹ Za razliku od prethodnih godina, ove je godine bilo potrebno unijeti samo navedena dva podatka, dok su se tim dvama odgovorima pridruživale informacije o lokaciji i djelatnosti organizacije kroz bazu poslodavaca HZZ-a.

V. Obrazovanje i stručna praksa:

- usavršavanje radnika organizirano interno ili od strane vanjskih edukatora
- pitanje provođenja stručne prakse ili naukovanja kod poslodavaca s pripadajućim brojem učenika
- spremnost na organiziranje stručne prakse za osobe zanimanja koja zapošljavaju poslodavci u posebnim slučajevima

VI. Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje:

- opseg korištenja usluga HZZ-a
- zadovoljstvo dobivenim uslugama prema vrsti usluga
- informiranost o mjerama za poticanje zapošljavanja HZZ-a i zainteresiranost za njihovo korištenje

Metodologija istraživanja i uzorak

S obzirom da se ovim istraživanjem teži prikupiti valjane i pouzdane procjene temeljene na iskazima poslodavaca, primjenjeno je anketno istraživanje kao najefikasniji alat za tu svrhu.

Osnovni skup za odabir poslodavaca za anketiranje bila je interna baza poslodavaca Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje koja se temelji na podacima dobivenima od Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje i Državnoga zavoda za statistiku, a koja je obuhvaćala 149.679 poslodavaca s ukupno 1.269.932 zaposlene osobe. S obzirom da su prema podacima Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje krajem 2013. godine bila 1.393.823 zaposlena osiguranika, ovaj osnovni skup obuhvaća 91,1% ukupne populacije zaposlenih u RH.

Pri strukturiranju anketnog uzorka primijenjen je stratificirani proporcionalni uzorak. Osnovni stratumi na koje su gospodarski subjekti (poduzeća, ustanove, obrti) grupirani u strukturiranju ovoga uzorka jesu područja djelatnosti sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te njihova podjela na mikro (1-9), male (10-49), srednje (50-249) i velike (>250) poslodavce ovisno o broju zaposlenika. Proporcionalnost je osigurana na regionalnoj (županijskoj) razini po dimenzijama područja djelatnosti i broja zaposlenih.

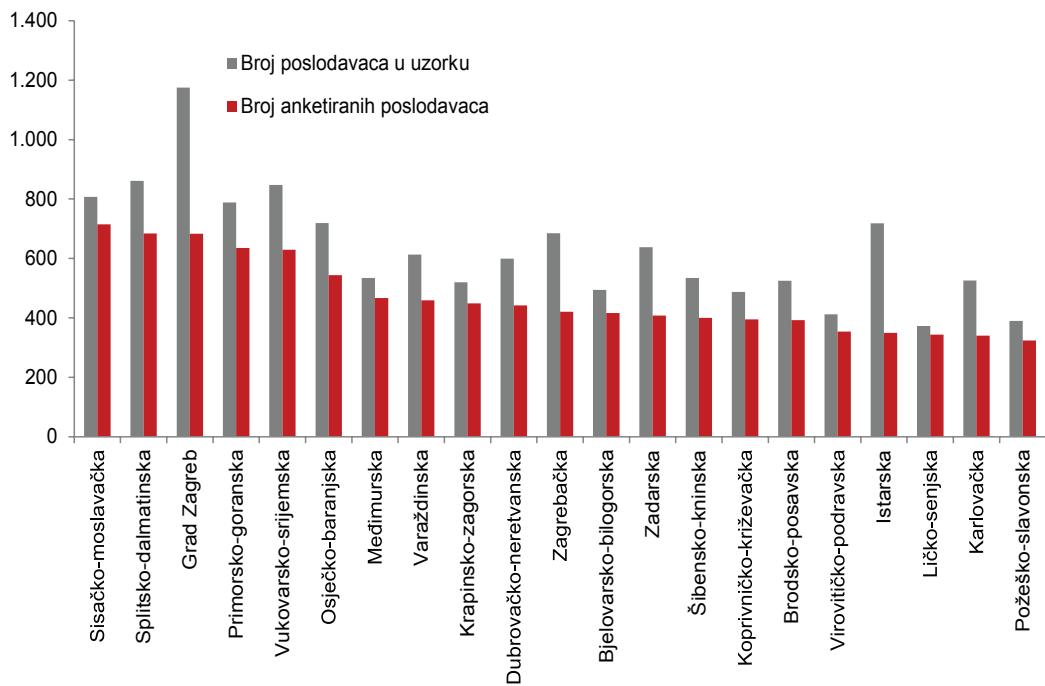
U uzorak za anketiranje 2013. godine uključeno je 13.245 poslodavaca s ukupnim brojem zaposlenih od 582.564, što čini 41,8% ukupne zaposlenosti u Republici Hrvatskoj krajem 2013. godine.

Anketa je provedena na cjelokupnome teritoriju Republike Hrvatske putem upitnika dostavljenog poslodavcima, kojeg su mogli HZZ-u vratiti poštom, ili ispuniti online pomoću dobivenog pristupnog koda, što je ove godine učinilo čak 44% sudionika istraživanja. Djelatnici HZZ-a, ponajprije savjetnici za zapošljavanje, izravnim su kontaktom poslodavce poticali na popunjavanje upitnika, a u određenom broju slučajeva i osobno preuzimali odgovore (3% svih odgovora uneseno je temeljem telefonskog razgovora, 5% prilikom posjete poslodavcu, a u 1% slučajeva prilikom posjeta poslodavca HZZ-u). Provedba ankete trajala je šest tjedana, od sredine siječnja do početka ožujka 2014. godine.

Tijekom šestotjednoga razdoblja provedbe anketu je valjano ispunilo ukupno 9.851 poslodavac, tj. 74,4% od uzorkovanoga broja, što predstavlja zadovoljavajući odaziv. Kod anketiranih je poslodavaca bilo zaposleno 440.960 radnika, što čini 31,6% u odnosu na ukupni broj zaposlenih u Republici Hrvatskoj, slično kao i prethodnih godina.

Postoje određene razlike u postignutome obuhvatu (broj anketiranih u odnosu na broj uzorkovanih) poslodavaca po pojedinim županijama. Najveći je obuhvat poslodavaca ostvaren na područjima: Ličko-senjske (92,2%), Sisačko-moslavačke (88,6%), Međimurske (87,5%), Krapinsko-zagorske (86,3%), Virovitičko-podravske (85,9%), Bjelovarsko-bilogorske (84,2%), Požeško-slavonske (83,1%), Koprivničko-križevačke (81,1%) te Primorsko-goranske županije (80,6%), a najmanji je obuhvat iz: Istarske (48,7%), Grada Zagreba (58,1%), Zagrebačke (61,5%), Zadarske (63,9%) i Karlovačke županije (64,6%).

Slika 1. Obuhvat anketiranja poslodavaca po županijama

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Struktura anketiranih poslodavaca

Najveći broj anketiranih čine mikro poslodavci (do 9 zaposlenih) – 5.381 ili 54,6% od ukupnoga broja. Ova skupina izrazito je važna s obzirom da je prema bazi korištenoj kao osnovni skup kod ovakvih poslodavaca bilo zaposleno 310.067 osoba. U slučaju ovog istraživanja, kod anketiranih je mikro poslodavaca radilo tek 19.090 zaposlenika, ali je broj poslodavaca dovoljno velik, a uzorak heterogen da osigura valjane rezultate koji se mogu poopćiti za ovu skupinu. Nadalje, 2.817 ili 28,6% anketiranih mali su poslodavci (od 10 do 49 zaposlenih), a srednjih je poslodavaca anketirano 1.334 ili 13,5% sudionika. Veliki poslodavci (s 250 i više zaposlenih) relativno su malobrojni i čine tek 3,2% (319) sudionika, ali oni sami zapošljavaju 226.687 osoba, što daje posebnu težinu razmatranju ove skupine.

Anketom je obuhvaćeno 6.888 trgovackih društava ili ustanova (69,9%) i 2.963 poslodavca obrtnika (30,1%). Obrtnici pretežito pripadaju skupini mikro poslodavaca (njih 2.638, odnosno 89,0%) – *Prilog I - 1.* i *Prilog I - 2.*

S obzirom na sektor vlasništva poslodavaca koji su sudjelovali u anketi, njih 7.124 ili 72,3% privatnog je ili pretežito privatnog vlasništva, a 2.271 ili 23,1% su poduzeća i ustanove u državnom ili pretežito državnom vlasništvu. Od preostalog broja anketiranih poslodavaca, njih 59 (0,6%) zadružnog je oblika vlasništva, a 397 (4,0%) predstavljaju ostale oblike organizacija (udruge, zajednice, komore, savezi i sl.) – *Prilog I - 3.* i *Prilog I - 4.*

Tablica 1. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema veličini, tipu i sektoru vlasništva

	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
UKUPNO	9.851	440.960
Veličina poslodavca:		
Mikro - do 9 zaposlenih	5.381	19.090
Mali - 10 do 49 zaposlenih	2.817	62.412
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.334	132.771
Veliki - 250 i više zaposlenih	319	226.687
Tip poslodavca:		
Obrt	2.963	14.137
Pravna osoba (trgovacko društvo ili ustanova)	6.888	426.823
Sektor vlasništva:		
Privatno ili pretežito privatno	7.124	240.633
Državno ili javno	2.271	195.117
Ostalo	456	5.210

U pojedinim županijama odaziv poslodavaca kretao se od 324 do 715, što predstavlja adekvatan broj za usporedne analize na županijskoj razini.

Tablica 2. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema županijama

Županija	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih	Županija	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
Zagrebačka	421	15.433	Brodsko-posavska	392	12.318
Krapinsko-zagorska	449	13.371	Zadarska	408	16.658
Sisačko-moslavačka	715	19.259	Osječko-baranjska	544	26.079
Karlovačka	340	12.490	Šibensko-kninska	400	10.553
Varaždinska	459	24.486	Vukovarsko-srijemska	629	14.607
Koprivničko-križevačka	395	13.539	Splitsko-dalmatinska	684	36.096
Bjelovarsko-bilogorska	416	13.038	Istarska	350	18.394
Primorsko-goranska	635	34.666	Dubrovačko-neretvanska	442	10.271
Ličko-senjska	344	5.603	Međimurska	467	15.019
Virovitičko-podravska	354	7.157	Grad Zagreb	683	113.940
Požeško-slavonska	324	7.983	UKUPNO	9.851	440.960

Kad su u pitanju područja djelatnosti, broj anketiranih poslodavaca u većini sektora kreće se između 205 i 859, no postoji i nekoliko izuzetaka. U prerađivačkoj je industriji anketirano 1.048 poslodavaca s ukupno 92.581 zaposlenom osobom. S druge strane, u rudarstvu i vađenju te opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom anketirano je tek 85 odnosno 102 poslodavca, no to su mali sektori u kojima je ovim istraživanjem obuhvaćena većina poslodavaca i zaposlenih, tako da prikupljeni podaci opravdavaju generalizaciju na sektore. Konačno, poradi manjeg broja sudionika i zaposlenih u djelatnosti kućanstava kao poslodavaca (93 poslodavca sa 116 zaposlenih), odnosno izrazito malog broja sudionika u djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela (7 poslodavaca s 43 zaposlenim), u dalnjim razmatranjima ova područja djelatnosti neće biti zasebno analizirana.

**Tablica 3. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika
prema područjima djelatnosti**

Područje djelatnosti	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih	Područje djelatnosti	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	544	9.992	Poslovanje nekretninama	217	2.159
Rudarstvo i vađenje	85	1.728	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	635	9.779
Prerađivačka industrija	1.048	92.581	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	402	13.904
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	102	7.710	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	564	34.370
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	311	16.962	Obrazovanje	827	36.305
Građevinarstvo	736	27.130	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	700	53.806
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	859	40.602	Umjetnost, zabava i rekreacija	415	10.077
Prijevoz i skladištenje	556	33.039	Ostale uslužne djelatnosti	542	4.456
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	611	17.698	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	93	116
Informacije i komunikacije	392	6.385	Djelatnosti izvanterritorialnih organizacija i tijela	7	46
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	205	22.058	UKUPNO	9.851	440.960

Zaposlenost i zapošljavanje u prethodnoj godini

Promjene u zaposlenosti tijekom 2013. godine

Godine 2013. kod anketiranih je poslodavaca ostvaren veći broj novoga zapošljavanja od broja otpuštanja, što je rezultiralo porastom broja zaposlenih na kraju 2013. godine. Naime, tijekom godine anketirani su poslodavci zaposlili ukupno 95.457 radnika, što čini 21,9% u odnosu na ukupnu zaposlenost u prethodnoj godini (31.XII.2012.) anketiranih subjekata, dok su u istom razdoblju kod istih poslodavaca prestala raditi 90.744 radnika ili 20,8% od ukupnoga broja zaposlenih. Dakle, na godišnjoj je razini prisutna visoka fluktuacija, ali je njome ostvareno povećanje zaposlenosti od 4.713 radnika ili 1,1%, pri čemu se broj zaposlenih žena povećao nešto intenzivnije, za 3.971 ili 1,8%, dok je broj zaposlenih muškaraca u anketiranim subjektima povećan za 742 ili 0,3%.

Tablica 4. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine

	Ukupno	Muškarci	Žene
Broj zaposlenih 31. 12. 2012.	436.247	220.062	216.185
Zaposleno tijekom 2013.	95.457	50.180	45.277
- Udio zapošljavanja %	21,9	22,8	20,9
Prestalo raditi tijekom 2013.	90.744	49.438	41.306
- Udio prestanka rada %	20,8	22,5	19,1
Broj zaposlenih 31. 12. 2013.	440.960	220.804	220.156
Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - razlika	+ 4.713	+ 742	+ 3.971
Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - %	+ 1,1	+ 0,3	+ 1,8

Kretanja u zaposlenosti kod anketiranih subjekata 2013. godine treću su godinu za redom pozitivna, pri čemu je vidljivo povećanje stope rasta u odnosu na 2012. godinu. Napominjemo da je 2009. i 2010. godine zabilježen veći broj otpuštanja od broja zapošljavanja radnika, tj. ostvarene su negativne stope promjena u zaposlenosti anketiranih poslodavaca od -2,4% u 2009. te -0,4% u 2010. godini.

Također, kroz proteklih pet godina vidljiva je povećana fluktuacija na tržištu rada: postoji jasan trend povećanja i broja novog zapošljavanja i prestanaka rada, pri čemu se novo zapošljavanje povećava nešto brže u odnosu na stanje početkom krize.

Tablica 5. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca, usporedni podaci 2009.-2013.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj zaposlenih krajem prethodne godine	693.826	652.068	657.501	492.706	436.247
Zaposleno tijekom godine	115.063	118.384	136.105	100.147	95.457
- Udio zapošljavanja %	16,6	18,2	20,7	20,3	21,9
Prestalo raditi tijekom godine	131.995	121.517	126.955	99.458	90.744
- Udio prestanka rada %	19,0	18,6	19,3	20,2	20,8
Broj zaposlenih krajem godine	676.894	648.935	666.651	493.395	440.960
Promjena u zaposlenosti - razlika	16.932	- 3.133	+ 9.150	+ 689	+ 4.713
Promjena u zaposlenosti - %	- 2,4	- 0,4	+ 1,4	+ 0,1	+ 1,1

Povećanje zaposlenosti, kao rezultat većeg opsega novog zapošljavanja od prestanka rada radnika, ostvareno je 2013. godine u trinaest područja djelatnosti, dok je u šest područja zabilježen pad broja zaposlenih. Veći porast broja zaposlenih ostvaren je u područjima informacija i komunikacija (6,0%), trgovine na veliko i malo (5,1%), poslovanja nekretninama (3,8%), ostalih uslužnih djelatnosti (3,7%), djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (3,2%), i dr. S druge strane, pad zaposlenosti, uzrokovani većim prestankom rada u odnosu na novo zapošljavanje radnika, zabilježen je u ovim područjima: opskrba električnom energijom (-6,9%),

prijevoz i skladištenje (-4,1%), građevinarstvo (-2,0%), opskrba vodom (-1,3%), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (-0,8 %) te finansijske i djelatnosti osiguranja (-0,2%). Za većinu djelatnosti slična je promjena uočena i u prethodnoj godini, dok su četiri djelatnosti (prerađivačka industrija, stručne i znanstvene djelatnosti, zdravstvena i socijalna skrb te rudarstvo i vađenje) zabilježile pozitivnu, a samo dvije djelatnosti (opskrba vodom i gospodarenje otpadom te prijevoz i skladištenje) negativnu promjenu u odnosu na prošlu godinu.

Tablica 6. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema područjima djelatnosti

Područje djelatnosti	Broj zaposlenih 31.XII.2012.	Zaposleno tijekom 2013.	Udio zapošljavanja, %	Prestalo raditi tijekom 2013.	Udio prestanka rada, %	Broj zaposlenih 31.XII.2013.	Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - razlika	Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	10.068	2.209	21,9	2.285	22,7	9.992	-76	-0,8
Rudarstvo i vađenje	1.696	279	16,5	247	14,6	1.728	32	1,9
Prerađivačka industrija	90.089	17.925	19,9	15.433	17,1	92.581	2.492	2,8
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	8.278	352	4,3	920	11,1	7.710	-568	-6,9
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	17.163	2.060	12,0	2.297	13,3	16.932	-231	-1,3
Građevinarstvo	27.676	6.264	22,6	6.810	24,6	27.130	-546	-2,0
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	38.636	10.942	28,3	8.976	23,2	40.602	1.966	5,1
Prijevoz i skladištenje	34.456	5.772	16,8	7.189	20,9	33.039	-1.417	-4,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	17.141	14.333	83,6	13.776	80,4	17.698	557	3,2
Informacije i komunikacije	6.025	1.387	23,0	1.027	17,0	6.385	360	6,0
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	22.100	1.451	6,6	1.493	6,8	22.058	-42	-0,2
Poslovanje nekretninama	2.080	402	19,3	323	15,5	2.159	79	3,8
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9.525	2.153	22,6	1.899	19,9	9.779	254	2,7
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13.542	9.429	69,6	9.067	67,0	13.904	362	2,7
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	34.314	6.108	17,8	6.052	17,6	34.370	56	0,2
Obrazovanje	35.471	5.914	16,7	5.080	14,3	36.305	834	2,4
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	53.474	5.247	9,8	4.915	9,2	53.806	332	0,6
Umjetnost, zabava i rekreacija	10.000	2.001	20,0	1.924	19,2	10.077	77	0,8
Ostale uslužne djelatnosti	4.382	1.174	26,8	1.010	23,0	4.546	164	3,7
UKUPNO	436.247	95.457	21,9	90.744	20,8	440.960	4.713	1,1

Fluktuacija radne snage u većini je djelatnosti bliska prosjeku, ali je izrazito visoka u djelatnostima pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane, te administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti, dok je bitno niža od prosjeka u komunalnim djelatnostima, finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja, te djelatnostima zdravstvenog osiguranja i socijalne skrbi.

S obzirom na regionalni raspored, porast broja zaposlenih u 2013. godini ostvaren je u šesnaest županija, dok pet županija bilježi smanjenje broja zaposlenih. Najveći porast zaposlenosti ostvaren je kod anketiranih poslodavaca u Splitsko-dalmatinskoj županiji (6,0%), zatim u Požeško-slavonskoj (4,1%), Zagrebačkoj i Karlovačkoj (po 3,8%), Šibensko-kninskoj (3,2%) i Zadarskoj (2,7%). Istodobno, smanjenje broja zaposlenih ostvareno je kod poslodavaca Vukovarsko-srijemske županije (-1,7%), Sisačko-moslavačke županije (-1,3%), Grada Zagreba i Dubrovačko-neretvanske županije (po -0,5%) te Primorsko-goranske županije (-0,2%). Fluktuacija je bitno viša u obalnim županijama koje karakterizira visok značaj turističke djelatnosti.

Tablica 7. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema županijama

Županija	Broj zaposlenih 31.XII.2012.	Zaposleno tijekom 2013.	Udio zapošljavanja, %	Prestalo raditi tijekom 2013.	Udio prestanka rada, %	Broj zaposlenih 31.XII.2013.	Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - razlika	Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - %
Zagrebačka	14.863	2.789	18,8	2.219	14,9	15.433	570	3,8
Krapinsko-zagorska	13.060	1.940	14,9	1.629	12,5	13.371	311	2,4
Sisačko-moslavačka	19.507	3.557	18,2	3.805	19,5	19.259	-248	-1,3
Karlovačka	12.038	1.991	16,5	1.539	12,8	12.490	452	3,8
Varaždinska	23.909	4.420	18,5	3.843	16,1	24.486	577	2,4
Koprivničko-križevačka	13.456	3.111	23,1	3.028	22,5	13.539	83	0,6
Bjelovarsko-bilogorska	12.984	3.305	25,5	3.251	25,0	13.038	54	0,4
Primorsko-goranska	34.751	7.595	21,9	7.680	22,1	34.666	-85	-0,2
Ličko-senjska	5.536	1.781	32,2	1.714	31,0	5.603	67	1,2
Virovitičko-podravska	6.993	2.296	32,8	2.132	30,5	7.157	164	2,3
Požeško-slavonska	7.668	1.408	18,4	1.093	14,3	7.983	315	4,1
Brodsko-posavska	12.150	2.817	23,2	2.649	21,8	12.318	168	1,4
Zadarska	16.214	5.058	31,2	4.614	28,5	16.658	444	2,7
Osječko-baranjska	25.856	6.185	23,9	5.962	23,1	26.079	223	0,9
Šibensko-kninska	10.227	3.228	31,6	2.902	28,4	10.553	326	3,2
Vukovarsko-srijemska	14.853	3.219	21,7	3.465	23,3	14.607	-246	-1,7
Splitsko-dalmatinska	34.062	7.793	22,9	5.759	16,9	36.096	2.034	6,0
Istarska	18.270	7.626	41,7	7.502	41,1	18.394	124	0,7
Dubrovačko-neretvanska	10.320	3.250	31,5	3.299	32,0	10.271	-49	-0,5
Međimurska	15.010	2.416	16,1	2.407	16,0	15.019	9	0,1
Grad Zagreb	114.520	19.672	17,2	20.252	17,7	113.940	-580	-0,5
UKUPNO	436.247	95.457	21,9	90.744	20,8	440.960	4.713	1,1

Promatrajući po veličini, sektor mikro poslodavaca bilježi najveću fluktuaciju radnika i svojim je pozitivnim omjerom zapošljavanja i otpuštanja radnika uvećao ukupnu zaposlenost za 3,2%. S veličinom poslodavca smanjuje se i prosječan porast broja zaposlenih (za 3,0% kod malih, 1,1% kod srednjih te 0,4% kod velikih).

S obzirom na sektor vlasništva, poslodavci u privatnom sektoru iskazuju puno veću fluktuaciju, ali i rast zaposlenih (2,5%) nego poslodavci u državnom ili javnom vlasništvu koji su u prosjeku smanjili broj zaposlenih za 0,8%. I rast i fluktuacija radnika najviši su u ostalim oblicima vlasništva (udruge, zadruge i sl.)

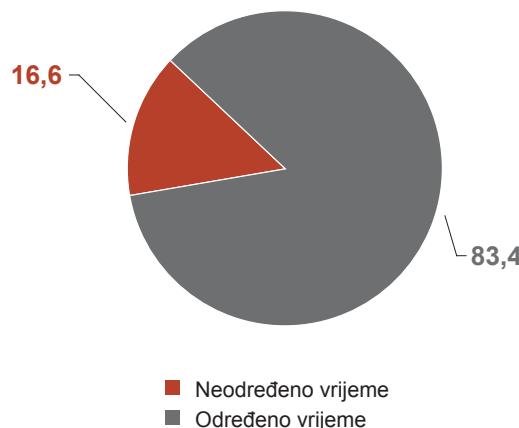
Tablica 8. Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Broj zaposlenih 31.XII.2012.	Zaposleno tijekom 2013.	Udio zapošljavanja, %	Prestalo raditi tijekom 2013.	Udio prestanaka rada, %	Broj zaposlenih 31.XII.2013.	Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - razlika	Promjena u zaposlenosti 2013./2012. - %
UKUPNO	436.247	95.457	21,9	90.744	20,8	440.960	4.713	1,1
Veličina poslodavca								
Mikro - do 9 zaposlenih	18.499	9.832	53,1	9.241	50,0	19.090	591	3,2
Mali - 10 do 49 zaposlenih	60.601	17.169	28,3	15.358	25,3	62.412	1.811	3,0
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	131.279	29.338	22,3	27.846	21,2	132.771	1.492	1,1
Veliki - 250 i više zaposlenih	225.868	39.118	17,3	38.299	17,0	226.687	819	0,4
Sektor vlasništva								
Privatno ili pretežno privatno	234.810	70.645	30,1	64.822	27,6	240.633	5.823	2,5
Državno ili javno	196.685	22.709	11,5	24.277	12,3	195.117	-1.568	-0,8
Ostalo	4.752	2.103	44,3	1.645	34,6	5.210	458	9,6

Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu

Većina novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu ostvarena je na određeno vrijeme (79.648 radnika ili 83,4%), dok je učestalost novog zapošljavanja na neodređeno vrijeme znatno manja (15.810 radnika ili 16,6%). U odnosu na 2012. godinu to je pozitivna promjena (za 1,8 postotnih bodova), kada je zapošljavanje na određeno vrijeme činilo 85,2% a na neodređeno vrijeme 14,8% od ukupnog zapošljavanja.

**Slika 2. Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu
u 2013. godini prema trajanju rada**

Anketirani su poslodavci tijekom 2013. godine zaposlili 23.411 radnika na sezonskim poslovima, što čini 29,4% od zapošljavanja na određeno vrijeme odnosno 24,5% od ukupnoga zapošljavanja. Ujedno, anketirani su poslodavci zaposlili 298 osoba s invaliditetom (0,3% od ukupnog zapošljavanja).

Ugovori o radu na određeno vrijeme najčešći su oblik zapošljavanja kod svih poslodavaca, no češći su kod srednjih i velikih poslodavaca, te u privatnom sektoru i ostalim oblicima vlasništva. Zapošljavanju osoba s invaliditetom skloniji su mikro i mali poslodavci, poslodavci u javnom sektoru, te naročito poslodavci u ostalim oblicima vlasništva (zadružno, udruge...).

Tablica 9. Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2013. godine prema vrsti ugovora, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	ZAPOSLENI NA TEMELJU UGOVORA O RADU	Od toga, %:			
		Neodređeno vrijeme	Određeno vrijeme	Sezonski poslovi	Osobe s invaliditetom
UKUPNO	95.457	16,6	83,4	24,5	0,3
Veličina poslodavca					
Mikro - do 9 zaposlenih	9.832	19,0	81,0	33,0	1,0
Mali - 10 do 49 zaposlenih	17.169	20,2	79,8	20,7	0,5
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	29.338	14,3	85,7	23,3	0,2
Veliki - 250 i više zaposlenih	39.118	16,0	84,0	24,9	0,2
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežno privatno	70.645	15,6	84,4	25,2	0,1
Državno ili javno	22.709	19,7	80,3	23,7	0,6
Ostalo	2.103	13,2	86,8	10,7	5,5

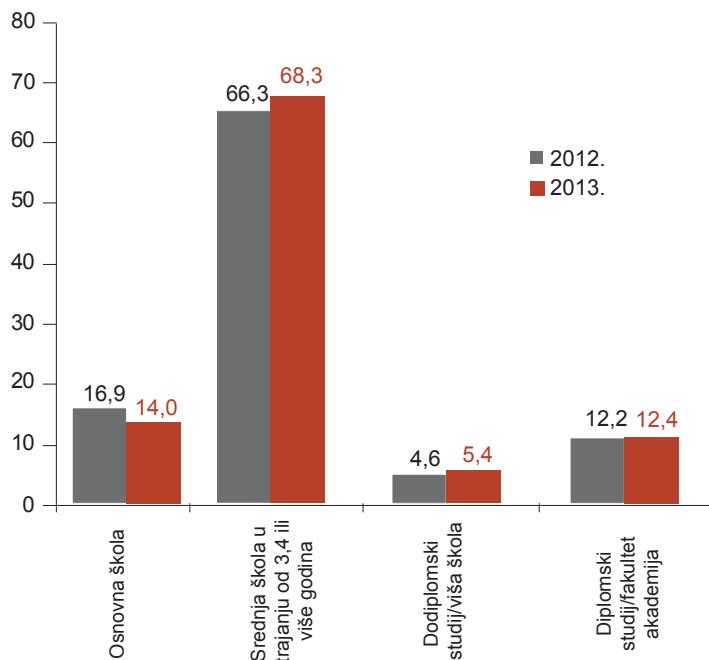
Zapošljavanje na određeno vrijeme najčešće je bilo kod poslodavaca iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (95,6% od ukupnoga zapošljavanja u djelatnosti), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (91,3%), umjetnosti, zabave i rekreacije (86,0%) te prerađivačke industrije (85,2%), dok je najmanje učestalo u djelatnostima informacija i komunikacija (41,6%), opskrbe energetima (41,8%), rudarstva i vađenja (44,4%) te finansijskih i djelatnosti osiguranja (51,9%). S obzirom na regionalnu zastupljenost očekivano je najučestalije u priobalnim županijama (Primorsko-goranska, Istarska, Dubrovačko-neretvanska) zbog sezonskog zapošljavanja u turizmu, te u kontinentalnim županijama (Varaždinska, Virovitičko-podravska) sa značajnim udjelom prerađivačke i poljoprivredne djelatnosti. – *Prilog I - 5. i Prilog I - 6.*

Tablica 10. Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2013. godine prema razini obrazovanja, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	ZAPOSLENI NA TEMELJU UGOVORA O RADU	Od toga, %:				
		S nezavršenom/završenom osnovnom školom	Sa srednjom školom u trajanju do 3 godine	Sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina	S dodiplomskim studijem/višom školom	S diplomskim studijem/fakultetom, akademijom
UKUPNO	95.457	14,0	22,7	45,6	5,4	12,4
Veličina poslodavca						
Mikro - do 9 zaposlenih	9.832	20,6	30,2	37,8	4,3	7,1
Mali - 10 do 49 zaposlenih	17.169	15,3	25,4	40,2	5,1	14,0
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	29.338	13,6	19,5	43,3	6,7	16,9
Veliki - 250 i više zaposlenih	39.118	12,0	22,0	51,6	4,8	9,6
Sektor vlasništva						
Privatno ili pretežno privatno	70.645	12,8	25,9	50,2	4,3	6,8
Državno ili javno	22.709	17,5	12,9	31,1	8,8	29,8
Ostalo	2.103	14,2	21,6	47,5	5,2	11,5

Prema obrazovnoj strukturi novozaposlenih radnika, najviše je onih sa četverogodišnjom srednjom strukovnom školom i gimnazijom, 45,6% (43.500 osoba) te sa završenom srednjom školom u trajanju do tri godine, 22,7% (21.691 osoba). Udio zaposlenih sa završenim diplomskim studijem odnosno fakultetom ili akademijom bio je 12,4% (11.819 osoba) te s dodiplomskim studijem ili višom školom 5,4% (5.149 osoba). Udio novozaposlenih osoba s nezavršenom ili završenom osnovnom školom iznosio je 14,0% (13.321 osoba). U usporedbi s 2012. godinom smanjen je udio zapošljavanja osoba najniže obrazovne razine (za 2,9 postotnih bodova) dok je povećan udio novozaposlenih osoba iz ostalih obrazovnih skupina, a najviše na razini srednjoškolskog obrazovanja (za 2 postotna boda).

Slika 3. Struktura novog zapošljavanja u 2012. i 2013. godini prema razini obrazovanja

Tijekom 2013. godine, radnici niže obrazovne razine najčešće su zapošljavani u djelatnostima javne uprave i obrane (38,1%), administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (21,8%), opskrbi vodom, gospodarenju otpadom i sanaciji okoliša (20,3%) te poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (19,6%), a na područjima Virovitičko-podravske (28,3%), Bjelovarsko-bilogorske (24,2%) i Osječko-baranjske (22,6%) županije. Zapošljavanje radnika s visokim obrazovanjem najzastupljenije je u djelatnostima obrazovanja (79,4%), opskrbe električnom energijom (53,1%), informacija i komunikacija (52,0%) te finansijskim i djelatnostima osiguranja (48,1%), a nešto je učestalije na područjima Požeško-slavonske (21,7%), Krapinsko-zagorske i Primorsko-goranske (po 20,2%), Karlovačke (20,1%) te Splitsko-dalmatinske županije (20,0%) – *Prilog I - 7. i Prilog I - 8.*

Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada

Osim kroz ugovor o radu, poslodavci su svoje potrebe za radnom snagom zadovoljavali i kroz atipične oblike zapošljavanja. Tijekom 2013. godine mnogi su anketirani poslodavci angažirali osobe na temelju ugovora o djelu, autorskog, studentskog ili učeničkog ugovora. Anketirani poslodavci su na jedan od ovih načina tijekom 2013. godine angažirali ukupno 33.421 osobu, što predstavlja oko trećine (35,0%) u odnosu na ukupno zapošljavanje temeljem ugovora o radu, iako je ovakav pojedinačni angažman u pravilu daleko manjeg opsega ili trajanja od ugovora o radu.

Na temelju **ugovora o djelu** 1.690 (17,2%) poslodavaca angažiralo je 12.440 osoba, ili 13,0% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. Ova je praksa bila učestalija kod velikih (35,3%) i srednjih (30,7%) poslodavaca, te u državnom ili javnom sektoru i ostalim oblicima vlasništva, gdje je 37,5% poslodavaca koristilo ugovore o djelu, dok je u privatnom sektoru ovaj oblik angažmana iskazan od svega 9,5% poslodavaca. Sukladno tome, po broju osoba angažiranih ugovorom o djelu dominirali su poslodavci u obrazovanju (2.901 osoba), djelatnostima javne uprave i obrane (2.062 osobe) te zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (1.546 osoba).

Zapošljavanje na temelju **autorskih ugovora** realiziralo je 685 (6,9%) poslodavaca s ukupno 9.225 tako angažiranih osoba, ili 9,7% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. Također je ovo angažiranje bilo najprisutnije kod poslodavaca iz državnog ili drugih oblika vlasništva, uglavnom u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreativne (2.159 osoba), javne uprave i obrane (1.907 osoba), prerađivačke industrije (1.584 osobe) i obrazovanja (980 osoba).

Zapošljavanje studenata ili učenika putem **studentskih odnosno učeničkih ugovora** ostvarilo je 1.125 (11,4%) poslodavaca sa ukupno 11.756 tako angažiranih osoba, ili 12,3% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. U ovom obliku angažmana ne postoje veće razlike između javnog i privatnog sektora, ali je i dalje učestaliji kod većih poslodavaca. Najčešće su učenike i studente zapošljivali poslodavci u djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (2.113 osoba), prerađivačkoj industriji (2.095), trgovini na veliko i malo (1.711 osoba) te umjetnosti, zabavi i rekreativne (1.167 osoba). – *Prilog I - 5.* i *Prilog I - 6.*

Tablica 11. Udio poslodavaca koji su tijekom 2013. godine zaposlili jednog ili više radnika na temelju drugih oblika rada, %

	Na temelju ugovora o djelu	Na temelju autorskog ugovora	Na temelju studentskog ili učeničkog ugovora
UKUPNO	17,2	6,9	11,4
Veličina poslodavca			
Mikro - do 9 zaposlenih	11,0	4,6	7,5
Mali - 10 do 49 zaposlenih	20,8	9,2	13,8
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	30,7	10,0	17,0
Veliki - 250 i više zaposlenih	35,3	16,4	34,7
Sektor vlasništva			
Privatno ili pretežno privatno	9,5	3,7	10,7
Državno ili javno	37,5	15,2	13,7
Ostalo	37,4	17,0	13,0

Nadalje, 89, odnosno 0,9% anketiranih poslodavaca koristilo je **vrijednosne kupone za sezonski rad u poljoprivredi**. Tijekom 2013. godine realizirano je ukupno 88.395 dnevnih vrijednosnih kupona² za sezonski rad u poljoprivredi, što je okvirno ekvivalent 400 čovjek-godina rada, odnosno najmanje 0,4% u odnosu na ukupno zapošljavanje kod svih anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine. Najviše je vrijednosnih kupona realizirano na području Požeško-slavonske županije, njih 16.055 ili 18,2% od ukupno realiziranih kupona, zatim u Međimurskoj, 12.930 ili 14,6%, Vukovarsko-srijemskoj,

² Vrijednosne kupone mogu realizirati fizičke ili pravne osobe koje obavljaju registriranu poljoprivrednu djelatnost ili fizičke osobe nositelji obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva.

10.793 ili 12,2%, Osječko-baranjskoj 10.762 ili 12,2% te Brodsko-posavskoj županiji, 8.531 ili 9,7%.

Tablica 12. Struktura poslodavaca koji su tijekom 2013. godine realizirali vrijednosne kupone za rad u sezoni

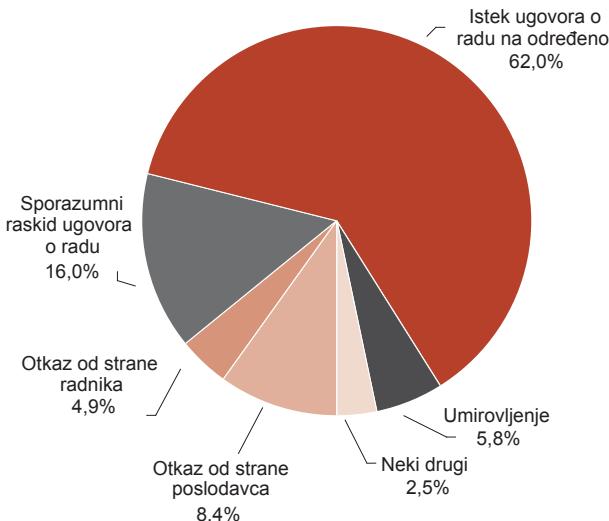
	Ukupno anketirani poslodavci	Poslodavci koji su realizirali vrijednosne kupone	Udio, %	Struktura, %	Broj realiziranih kupona
UKUPNO	9.851	89	0,9	100,0	88.395
Veličina poslodavca					
Mikro - do 9 zaposlenih	5.381	45	0,8	50,6	9.489
Mali - 10 do 49 zaposlenih	2.817	22	0,8	20,2	39.834
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.334	18	1,3	24,7	18.259
Veliki - 250 i više zaposlenih	319	4	1,3	4,5	20.813
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežno privatno	7.124	79	1,1	88,8	83.924
Državno ili javno	2.271	4	0,2	4,5	3.226
Ostalo	456	6	1,3	6,7	1.245

Prestanak rada radnika u 2013. godini – struktura i razlozi

Tijekom 2013. kod anketiranih su poslodavaca prestala raditi ukupno 90.744 radnika ili 20,9% od ukupnoga broja zaposlenih na kraju 2012. godine.

Prestanak rada radnika većinom je bio uzrokovani istekom ugovora o radu na određeno vrijeme (u 62,0% slučajeva), slijedi sporazumno raskid ugovora o radu (16,0%), a ostali su razlozi zastupljeni u znatno manjem opsegu.

Slika 4. Struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2013. godine prema razlozima prestanka rada

Istek ugovora o radu na određeno vrijeme najzastupljeniji je razlog prestanka rada bez obzira na veličinu poslodavca ili sektor vlasništva, iako je nešto rjeđi u državnom sektoru (61,5%) i kod velikih poslodavaca (60,1%), a češći u atipičnim oblicima vlasništva. Otkazi od strane poslodavaca, ali i otkazi od strane radnika daleko su češći način prestanka radnog odnosa u privatnom sektoru (9,9% od strane poslodavca, 6,2% od strane radnika), nego u javnom sektoru (4,5% od strane poslodavca, 1,4% od strane radnika), a nešto su češći i kod mikro i malih poslodavaca, dok je kod velikih i srednjih poslodavaca sporazumno raskid ugovora o radu nešto učestaliji razlog prestanka radnog odnosa. Umirovљenje je vrlo rijetko razlog prestanka radnog odnosa kod mikro poslodavaca (1,7%) i poslodavaca privatnog vlasništva (3,1%), a nešto učestaliji kod srednjih i velikih poslodavaca (6,2% odnosno 7,1%) te posebno u državnom odnosno javnom sektoru (13,4%).

Tablica 13. Struktura razloga prestanka rada za radnike koji su prestali raditi tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

BROJ RADNIKA KOJI SU PRESTALI RADITI		Razlog prestanka, %					
		Otkaz od strane poslodavca	Otkaz od strane radnika	Sporazumno raskid ugovora o radu	Istek ugovora o radu na određeno	Umirovljenje	Neki drugi razlog
UKUPNO	90.744	8,4	4,9	16,0	62,0	5,8	2,5
Veličina poslodavca							
Mikro - do 9 zaposlenih	9.241	9,9	4,8	11,8	70,0	1,7	1,7
Mali - 10 do 49 zaposlenih	15.358	9,2	6,3	17,3	61,7	4,3	1,2
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	27.846	7,0	5,7	15,3	62,2	6,2	3,6
Veliki - 250 i više zaposlenih	38.299	8,6	3,7	17,1	60,1	7,1	2,4
Sektor vlasništva							
Privatno ili pretežno privatno	64.822	9,9	6,2	16,3	61,8	3,1	2,3
Državno ili javno	24.277	4,5	1,4	15,8	61,5	13,4	3,2
Ostalo	1.645	3,2	3,0	8,4	81,5	3,2	0,7

Istek ugovora o radu na određeno vrijeme najzastupljeniji je razlog prestanka rada u djelatnostima gdje dominira zapošljavanje na određeno i visoka fluktuacija: pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane (u 84,0% slučajeva) te administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (78,3%). Sporazumno raskid ugovora o radu najzastupljeniji je bio u informacijama i komunikacijama (41,1%) te prijevozu i skladištenju (34,9%), otkaz od strane poslodavca u opskrbi električnom energijom (53,3%) te financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (24,8%), a otkaz od strane radnika u informacijama i komunikacijama (21,2%) te građevinarstvu (12,4%). Odljev radnika kroz umirovljenje relativno je najčešći oblik prestanka rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (18,3%) i djelatnosti opskrbe emergentima 16,7%. – Prilog I - 9. I Prilog I. – 10.

Način traženja i poteškoće pri zapošljavanju radnika

Način traženja radnika za zapošljavanje

U 2013. godini, čak je 74,4% anketiranih poslodavaca tražilo radnike. Zaposlenike su nešto rjeđe tražili mikro poslodavci (61,4%) i poslodavci privatnog ili pretežito privatnog vlasništva (71,9%).

Prilikom traženja radnika za zapošljavanje poslodavci koriste raznorodne metode, nerijetko istovremeno više njih. Stoga su poslodavci koji su tražili radnike mogli označiti više odgovora.

Slika 5. Zastupljenost načina traženja radnika, %

Među anketiranim poslodavcima koji su tražili zaposlenike, najveći je broj, njih 61,2%, radnike tražio posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Posredovanje privatnih agencija za zapošljavanje koristilo je svega 2,4% anketiranih poslodavaca koji su tražili radnike³.

Poslodavci se pri traženju zaposlenika učestalo koriste vlastitim resursima: traženje radnika kroz osobna poznanstva (35,2%) te korištenje vlastite baze životopisa (27,4%) predstavljaju drugi i treći najzastupljeniji način traženja zaposlenika.

Oglašavanje u medijima također je učestali način traženja zaposlenika, posebno na Internetu, gdje je svoje potrebe oglasila petina (20,0%) poslodavaca koji su tražili radnike, dok je oglašavanje u tradicionalnim medijima koristio manji broj poslodavaca (11,0%).

³ Ove su vrijednosti u određenoj mjeri pristrane u odnosu na stvarno stanje s obzirom veće vjerojatnosti sudjelovanja u anketi onih poslodavaca koji koriste usluge HZZ-a, te učestalo korištenje oglašavanja na Internetu, koje je ujedno i jedna od primarnih aktivnosti privatnih agencija za zapošljavanje.

Praksa, naukovanje ili stručno osposobljavanje, također su u određenom broju slučajeva predstavljali način identifikacije i selekcije mladih zaposlenika, koji je koristilo 10,9% od svih poslodavaca koji su tražili radnike.

Tablica 14. Zastupljenost pojedinih načina traženja radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Anketirani poslodavci	Posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje	Posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje	Oglašavanjem na Internetu	Oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)	Uvidom u vlastitu bazu životopisa	Putem osobnih poznanstava	Mjeđu osobama koje su bile kod vas na praksi, naukovaju ili stručnom osposobljavanju	Na neki drugi način
UKUPNO	9.851	61,2	2,4	20,0	11,0	27,4	35,2	10,9	2,1
Veličina poslodavca									
Mikro - do 9 zaposlenih	5.381	54,6	1,6	9,4	4,5	16,1	46,6	7,4	2,4
Mali - 10 do 49 zaposlenih	2.817	62,4	1,5	20,9	12,0	28,0	32,8	11,1	1,5
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.334	71,8	3,8	36,6	19,2	43,6	18,8	16,3	2,3
Veliki - 250 i više zaposlenih	319	71,3	9,9	45,2	30,7	62,4	12,9	19,8	4,3
Sektor vlasništva									
Privatno ili pretežno privatno	7.124	52,9	3,0	15,6	6,6	30,7	47,5	10,5	1,8
Državno ili javno	2.271	79,4	0,9	32,7	22,6	19,3	6,6	10,9	3,0
Ostalo	456	74,8	1,0	9,2	5,4	26,2	23,8	16,0	2,4

Veliki i srednji poslodavci najčešće traže radnike posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, zatim pregledom vlastite baze životopisa te oglašavanjem na Internetu. Mali i mikro poslodavci također najčešće koriste uslugu posredovanja Zavoda, ali znatno češće od velikih i srednjih poslodavaca pri traženju radnika oslanjaju se na osobna poznanstva.

Poslodavci iz državnog i javnog sektora pri traženju radnika češće koriste usluge posredovanja Zavoda i oglašavanja u medijima od poslodavaca iz privatnog sektora. Istodobno, poslodavci iz privatnog sektora znatno češće su orijentirani na zapošljavanje putem osobnih poznanstava te vlastite baze životopisa.

Poteškoće s pronalaženjem potrebnih radnika

Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, na pitanje o poteškoćama prilikom pronalaženja potrebnih radnika, 1.156 poslodavaca (19,1% od ukupnog broja odgovora) dalo je potvrđan odgovor, odnosno četiri petine poslodavaca koji su tražili radnike nisu se susretali s poteškoćama pri traženju radnika. U pronalaženju potrebnih radnika poteškoće su nešto češće imali srednji i veliki poslodavci (23,1% odnosno 22,6%). Također, s poteškoćama pri zapošljavanju nešto učestalije su se susretali poslodavci privatnog sektora (20,6 %) nego oni u javnom (16,4%).

Tablica 15. Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Ukupno odgovora	Poslodavci s poteškoćama pri traženju radnika	Udio, %
UKUPNO	6.056	1.156	19,1
Veličina poslodavca			
Mikro - do 9 zaposlenih	2.563	449	17,5
Mali - 10 do 49 zaposlenih	2.067	379	18,3
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.143	264	23,1
Veliki - 250 i više zaposlenih	283	64	22,6
Sektor vlasništva			
Privatno ili pretežno privatno	4.065	839	20,6
Državno ili javno	1.715	281	16,4
Ostalo	276	36	13,0

Promatrano po županijama, poteškoće su najčešće iskazali poslodavci u županijama sjevernog i srednjeg Jadrana: Istarskoj (27,5%), Šibensko-kninskoj (25,4%) i Primorsko-goranskoj (23,3%), dok su se s takvim poteškoćama najrjeđe susretali poslodavci u županijama južnog Jadrana: Dubrovačkoj (14,4%) i Splitsko-dalmatinskoj (16,9%), te Zagrebačkoj i Sisačko-moslavačkoj (16,3%).

Tablica 16. Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2013. godine prema županijama

Županija	Ukupno odgovora	Poslodavci s poteškoćama pri traženju radnika	Udio, %
Zagrebačka	270	44	16,3
Krapinsko-zagorska	282	53	18,8
Sisačko-moslavačka	418	68	16,3
Karlovačka	252	54	21,4
Varaždinska	295	62	21,0
Koprivničko-križevačka	236	44	18,6
Bjelovarsko-bilogorska	283	53	18,7
Primorsko-goranska	408	95	23,3
Ličko-senjska	195	40	20,5
Virovitičko-podravska	205	32	15,6
Požeško-slavonska	192	37	19,3
Brodsko-posavska	216	39	18,1
Zadarska	284	52	18,3
Osječko-baranjska	368	64	17,4
Šibensko-kninska	228	58	25,4
Vukovarsko-srijemska	357	62	17,4
Splitsko-dalmatinska	378	64	16,9
Istarska	233	64	27,5
Dubrovačko-neretvanska	201	29	14,4
Međimurska	299	51	17,1
Grad Zagreb	456	91	20,0
UKUPNO	6.056	1.156	19,1

Promatrajući po područjima djelatnosti, iskaze o problemima najčešće su dali poslodavci u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (27,3%), zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (26,9%) i obrazovanja (24,5%), dok su se s problemima rijetko susretali poslodavci u komunalnim djelatnostima (3,7% električna energija, 6,3% gospodarenje vodom i otpadom), javne uprave i obrane (7,0%), te umjetnosti, zabave i rekreacije (10,0%).

Razlozi poteškoća pri zapošljavanju radnika

Fokusirajući se samo na poslodavce koji su iskazali poteškoće s pronalaženjem radnika, ovdje prikazujemo strukturu problema s kojima se susreću prilikom pronalaženja radnika.

Slika 6. Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika, %

Kada imaju poteškoća u zapošljavanju, anketirani poslodavci najčešće, u nešto više od polovine slučajeva, navode kao problem nedostatak osoba traženog obrazovanja. Ovo je posebno prisutno kod razlog kod srednjih (72,5%) i velikih (66,1%) poslodavaca te u državnom ili javnom sektoru (85,8%), a rjeđe predstavlja problem u privatnom sektoru (45,0%), posebno kod mikro poslodavaca (39,3%).

Nedostatno radno iskustvo drugi je najčešći razlog poteškoća kod pronalaženja radnika (u 44,8% slučajeva), i to poglavito kod poslodavaca u privatnom vlasništvu (54,8%) gdje istodobno predstavlja najčešći izvor problema, dok se u javnom sektoru rijetko spominje kao problem (tek u 17,9% slučajeva). Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata je treći najučestaliji razlog (28,1%), a najčešće ga kao problem identificiraju mikro poslodavci i poslodavci privatnog sektora. Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću kao problem navela je petina (20,8%) poslodavaca koji su imali

problema s nalaženjem radnika (nešto više u mikro i velikim poduzećima), a nedostatak kandidata s potrebnim „mekim“ vještinama kao što su komunikativnost, timski rad i slično kao problem je iskazalo 13,5% poslodavaca. S poteškoćom nedostatka radnika s traženim znanjem stranog jezika susrelo se 6,1% poslodavaca, a nedostatak radnika s traženim znanjem rada na računalu kao problem pri zapošljavanju je iskazalo tek 4,6% od poslodavaca koji su imali poteškoća s nalaženjem radnika (odnosno manje od 1% svih poslodavaca koji su tražili radnike). – *Prilog I - 13.* i *Prilog I - 14.*

Tablica 17. Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %

	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranog jezika	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (npr. spremnost za učenje)	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Nešto drugo
UKUPNO	54,8	44,8	4,6	6,1	13,5	28,1	20,8	3,7
Veličina poslodavca								
Mikro - do 9 zaposlenih	39,3	47,4	6,4	7,1	17,9	40,7	27,1	3,4
Mali - 10 do 49 zaposlenih	58,7	44,4	3,5	6,0	12,8	24,9	16,0	4,1
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	72,5	39,5	1,6	2,7	7,8	13,6	15,1	3,1
Veliki - 250 i više zaposlenih	66,1	50,0	11,3	14,5	11,3	19,4	29,0	4,8
Sektor vlasništva								
Privatno ili pretežno privatno	45,0	54,8	5,7	7,9	17,3	36,2	23,6	3,6
Državno ili javno	85,8	17,9	1,8	1,1	2,2	4,0	10,2	3,6
Ostalo	40,0	20,0	2,9	5,7	14,3	28,6	40,0	5,7

Poteškoće pri zapošljavanju po zanimanjima radnika

Ukupno 1.141 anketirani poslodavac identificirao je zanimanje u kojem je imao poteškoće pri zapošljavanju radnika. U tablici 18. prikazana su najčešća zanimanja po pripadajućim rodovima kod kojih je deset i više poslodavaca iskazalo poteškoće. Velikim brojem odgovora ističu se sljedeća zanimanja: konobar (79 odgovora), kuhan (46), zidar ili zidar/tesar (34), učitelj ili nastavnik matematike (28), medicinska sestra i vozač/vozačica teretnog vozila (po 27), doktor/doktorica medicine (26), magistar/magistra farmacije i prodavač/prodavačica (po 23), diplomirani informatičar/diplomirana informatičarka ili programer (22), profesor/profesorica matematike (21), itd.

Tablica 18. Najčešća zanimanja za koja su poslodavci imali poteškoća pri pronalaženju potrebnih radnika (zanimanja kod kojih je 10 i više poslodavaca iskazalo poteškoće)

Rod Zanimanje	Broj poslodavaca s poteškoćama u zapošljavanju	Realizirano zapošljavanje u 2013. godini	Indeks deficitarnosti
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci			
medicinska sestra	27	1.693	5,0
doktor medicine	26	565	14,6
magistar farmacije	23	113	64,4
profesor matematike	21	180	36,9
školski defektolog	19	123	48,9
učitelj ili nastavnik matematike	28	348	25,5
odgojitelj predškolske djece	16	1.524	3,3
diplomirani strojarski inženjer	13	160	25,7
diplomirani pravnik	12	692	5,5
diplomirani građevinski inženjer	12	300	12,7
diplomirani informatičar ili diplomirani programer	22	112	62,2
Administrativni službenici			
knjigovođa	14	773	5,7
Uslužna i trgovačka zanimanja			
konobar	79	14.805	1,7
kuhar	46	5.551	2,6
prodavač	23	17.668	0,4
frizer	12	784	4,8
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji			
zidar ili zidar-tesar	34	1.505	7,1
zavarivač	12	957	4,0
automehaničar	11	574	6,1
pekar	11	668	5,2
mesar	11	365	9,5
Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda			
vozač teretnog vozila	27	3.174	2,7
vozač autobusa	12	348	10,9

Prilikom procjene stvarne deficitarnosti pojedinih zanimanja, odnosno relativne učestalosti problema nalaženja radnika u dotičnom zanimanju, potrebno je uzeti u obzir i učestalost dotičnog zanimanja u realiziranom zapošljavanju. Stoga je izračunat indeks deficitarnosti⁴. U odnosu na broj zaposlenih, problemi su se najučestalije javljali u rodu zanimanja stručnjaka i znanstvenika: poglavito kod informatičara, farmaceuta, defektologa, učitelja i nastavnika matematike te inženjera strojarstva, što odgovara i dosadašnjim godišnjim preporukama koje izdaje HZZ. U ostalim rodovima zanimanja broj poslodavaca koji su iskazivali poteškoće u odnosu na broj zaposlenih radnika u zanimanju relativno je mali, te dostiže razinu oko 10 tek za mesare i vozače autobusa.

⁴ Indeks deficitarnosti je izračunat utežavanjem na populaciju zaposlenih (3,18) broja poslodavaca u uzorku koji su se suočili s poteškoćama u zapošljavanju pojedinog zanimanja tijekom godine, te dijeljenjem dobivenog broja s brojem osoba zaposlenih iz evidencije HZZ-a u dotičnom zanimanju tijekom godine. Broj je pomnožen sa 100, a tumači se kao „poteškoća u nalaženju radnika na 100 zaposlenih u zanimanju“. Zbog pouzdanosti mjere, indeks je izračunat samo za zanimanja koja su spomenuta od strane deset ili više poslodavaca.

Planirano zapošljavanje u 2014. godini

Anketirani su poslodavci prognozirali da će u 2014. godini zaposliti ukupno 44.198 radnika na temelju ugovora o radu, što ukazuje na stopu planiranoga zapošljavanja (postotak u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca) od 10,0%, što je neznatno manje od očekivanja iskazanih u anketi poslodavaca 2013. godine (10,2%). Ovaj je broj, kao i svake godine, bitno konzervativniji od zapošljavanja koje će poslodavci doista realizirati, te prvenstveno ukazuje na optimizam očekivanja.

Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

Novo zapošljavanje u 2014. godini u najvećoj mjeri planiraju mikro poslodavci, kod kojih stopa odnosno udio planiranog zapošljavanja u njihovoj ukupnoj zaposlenosti iznosi 37,2%. Znatno niže stope planiranog zapošljavanja s obzirom na trenutni broj zaposlenih predviđaju mali (13,6%), srednji (9,8%) te osobito veliki (6,9%) poslodavci. Nадаље, prema sektoru vlasništva anketiranih poslodavaca, namjere zapošljavanja znatno su izraženije u privatnom sektoru (sa stopom zapošljavanja od 13,0%) u odnosu na državni i javni sektor gdje postoje bitna ograničenja novog zapošljavanja, te stopa planiranog zapošljavanja iznosi 5,9%. Ove su stope konzistentne i gotovo identične iskazanima u prethodnoj godini, tako da se može ustvrditi da su iskazani obrasci stabilni.

Tablica 19. Broj i udio planiranog zapošljavanja u 2014. godini prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Zaposleni, 31.XII.2013.	Planirano zapošljavanje u 2014. godini	Stopa planiranog zapošljavanja
UKUPNO	440.960	44.198	10,0
Veličina poslodavca			
Mikro - do 9 zaposlenih	19.090	7.099	37,2
Mali - 10 do 49 zaposlenih	62.412	8.494	13,6
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	132.771	12.969	9,8
Veliki - 250 i više zaposlenih	226.687	15.636	6,9
Sektor vlasništva			
Privatno ili pretežno privatno	240.633	31.167	13,0
Državno ili javno	195.117	11.497	5,9
Ostalo	5.210	1.534	29,4

Struktura i stopa planiranoga zapošljavanja prema područjima djelatnosti

Potrebe za novim zapošljavanjem iskazali su poslodavci iz svih područja djelatnosti, a promatrano u absolutnim pokazateljima najveći bi se broj radnika mogao zaposliti u području pružanja smještaja te pripreme i posluživanja hrane (11.052 ili 25,0% od ukupnoga predviđenog zapošljavanja), u prerađivačkoj industriji (6.180 ili 14,0%), administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (4.289 ili 9,7%), trgovini na veliko

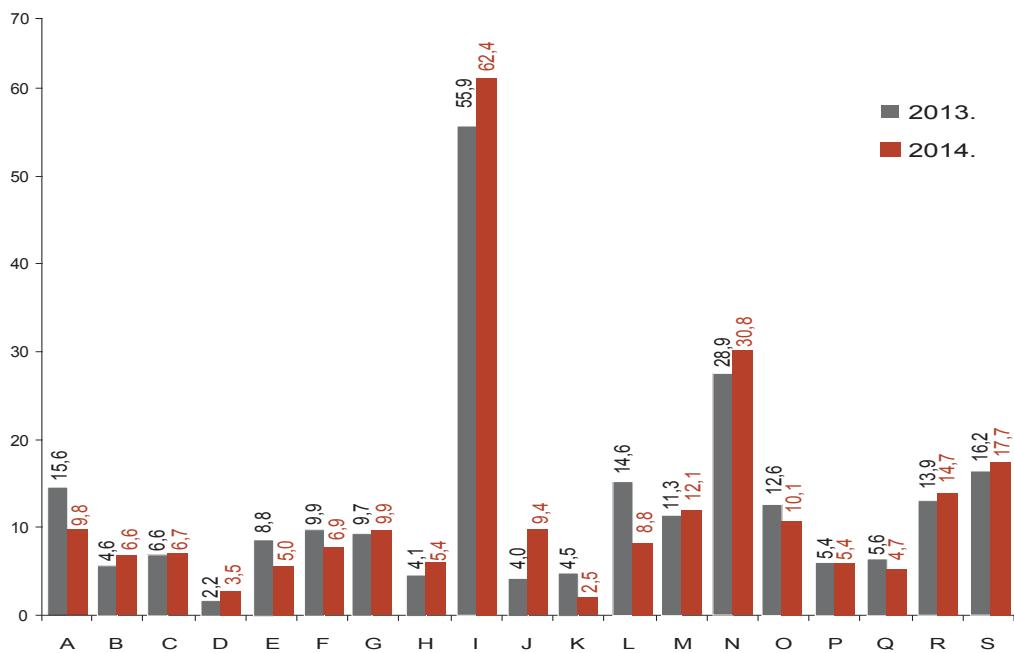
i malo (4.024 ili 9,1%), javnoj upravi i obrani (3.486 ili 7,9%), zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (2.506 ili 5,7%), obrazovanju (1.978 ili 4,5%), građevinarstvu (1.877 ili 4,2%) te prijevozu i skladištenju (1.773 ili 4,0%). – *Prilog I - 15.*

Uzimajući u obzir odnos broja planiranoga zapošljavanja i ukupnoga broja zaposlenih u pojedinim djelatnostima krajem godine, daleko najviša stopa novoga zapošljavanja u 2014. godini prognozirana je u području djelatnosti pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane (62,4%), a više stope zapošljavanja od prosječne na državnoj razini (koja iznosi 10,0%) predviđaju se i u područjima: administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (30,8%), ostale uslužne djelatnosti (17,7%), umjetnost, zabava i rekreacija (14,7%) te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (12,1%).

Najniže stope zapošljavanja prognozirane su u finansijskim i djelatnostima osiguranja (2,5%), djelnostima opskrbe električnom energijom, plinom i parom (3,5%), zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (4,7%), opskrbi vodom (5,0%) i prijevozu i skladištenju te obrazovanju (5,4% svaka).

U odnosu na prethodnu godinu, stope planiranoga zapošljavanja razmjerno su stabilne, ali uz zapaženiji porast u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (+6,5pb*), informacija i komunikacija (+5,3pb), administrativnih i pomoćnih djelatnosti (+2,0pb) i ostalih uslužnih djelatnosti (+1,5pb), dok je do značajnijeg smanjenja predviđenih potreba došlo u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (-5,9pb) te poslovanju nekretninama (-5,8pb).

Slika 7. Stope planiranog zapošljavanja u 2013. i 2014. godini prema područjima djelatnosti

Oznake područja djelatnosti:

- A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B - Rudarstvo i vađenje
- C - Prerađivačka industrija
- D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F - Građevinarstvo
- G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H - Prijevoz i skladištenje
- I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J - Informacije i komunikacije
- K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L - Poslovanje nekretninama
- M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P - Obrazovanje
- Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R - Umjetnost, zabava i rekreacija
- S - Ostale uslužne djelatnosti

* postotnih bodova

Regionalni raspored planiranoga zapošljavanja

Dobiveni rezultati unutar anketiranog broja poslovnih subjekata ukazuju na neravnomjeran prostorni raspored prognoziranog zapošljavanja po pojedinim županijama Republike Hrvatske – *Prilog I - 16.*

Prema predviđanjima anketiranih, najveći se broj planiranoga zapošljavanja odnosi na poslodavce s područja Grada Zagreba (7.536 ili 17,1% od ukupnog broja), zatim Istarske (5.042 ili 11,4%), Primorsko-goranske (4.541 ili 10,3%), Osječko-baranjske (2.823 ili 6,4%), Zadarske (2.818 ili 6,4%) te Splitsko-dalmatinske županije (2.801 ili 6,3%). S druge strane, najmanji apsolutni broj radnika planiraju zaposliti poslodavci iz Požeško-slavonske (637 ili 1,4%), Zagrebačke (765 ili 1,7%), Karlovačke (766 ili 1,7%), Krapinsko-zagorske (784 ili 1,8%), Koprivničko-križevačke (802 ili 1,8%), Virovitičko-podravske (974 ili 2,2%) i Međimurske županije (1.000 ili 2,3%).

Međutim, ako opseg planiranoga zapošljavanja promatramo u odnosu na ukupan broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca, uočavamo da su potrebe za zapošljavanjem iznadprosječne kod poslodavaca s područja:

- Istarske županije – gdje je stopa planiranog zapošljavanja 27,4%
- Ličko-senjske županije – 24,2%
- Šibensko-kninske županije – 23,0%
- Dubrovačko-neretvanske – 21,6%
- Zadarske županije – 16,9% te
- Primorsko-goranske županije – 13,1%.

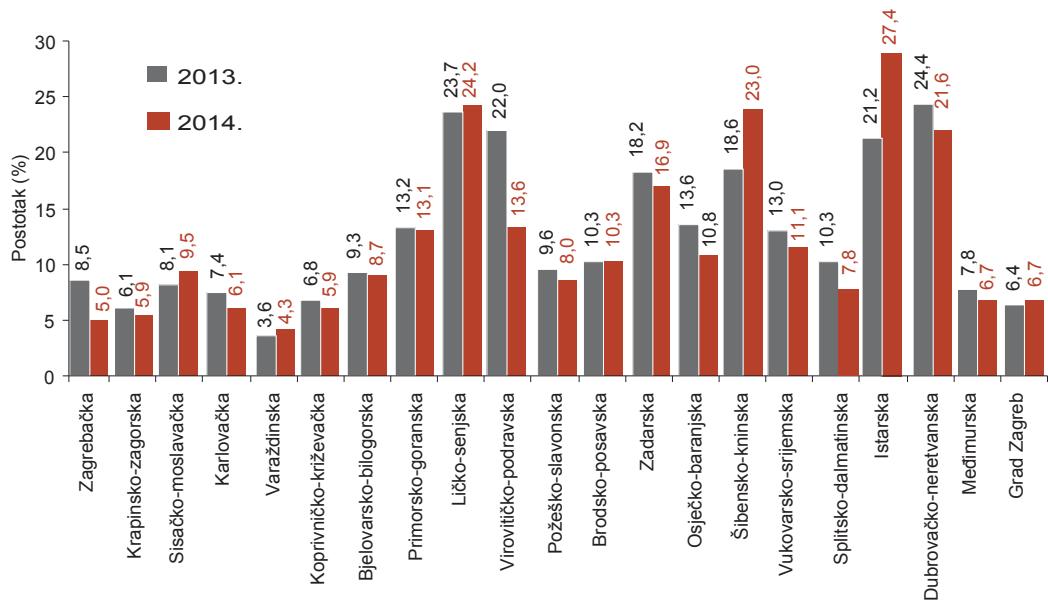
Vidljiv je obrazac iznadprosječne stope planiranog zapošljavanja u jadranskim županijama, gdje dominira sezonsko zapošljavanje i turistička djelatnost (čime se može

objasniti izuzetak Splitsko-dalmatinske i blago nadprosječno planirano zapošljavanje u Primorsko-goranskoj županiji gdje se nalaze veliki urbani industrijski i administrativni centri).

Najniža stopa planiranog zapošljavanja predviđa se kod poslodavaca na području Varaždinske županije (4,3%), a osjetno niže stope od prosječne na nacionalnoj razini imaju i: Zagrebačka (5,0%), Krapinsko-zagorska i Koprivničko-križevačka (5,9% svaka), Karlovačka (6,1%), Međimurska i Grad Zagreb (6,7% svaka), Splitsko-dalmatinska (7,8%) i Požeško-slavonska (8,0%) županija.

U usporedbi s prošlom godinom, planirane stope zapošljavanja bitno su povećane u Istarskoj (+6,2pb) i Šibensko-kninskoj županiji (+4,4pb), a smanjene u Virovitičko-podravskoj (-8,4pb), Zagrebačkoj (-3,6pb) te Osječko-baranjskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (po -2,8pb).

Slika 8. Stope planiranog zapošljavanja u 2013. i 2014. godini prema županijama

Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti ugovora

Većina se planiranoga zapošljavanja u 2014. godini (85,1% ili 37.620 radnika) predviđa na određeno vrijeme. Gotovo polovinu (49,9%) planiranog zapošljavanja na određeno vrijeme čine sezonski poslovi – 18.790 radnika, što predstavlja 42,5% od ukupnog iskazanog planiranog zapošljavanja. U odnosu na prošlu godinu, zapošljavanje na određeno je nešto manje zastupljeno (pad sa 87,8% na 85,1%), ali je povećan udio sezonskog zapošljavanja u planiranom zapošljavanju (s 39,5% na 42,5%).

Zapošljavanje na određeno vrijeme u nešto većoj mjeri planiraju poslodavci u privatnom sektoru (88,4% od planiranog zapošljavanja), ali ono čini većinu planiranog zapošljavanja i u javnom i državnom sektoru (76,9%). Sukladno ranije prikazanim podacima o realiziranom zapošljavanju, i planirano zapošljavanje na određeno vrijeme učestalije je kod većih poslodavaca, a najmanje je zastupljeno u mikro-poslodavaca. Mikro (20,9%) i mali (18,0%) poslodavci češće planiraju zapošljavanje na neodređeno vrijeme u odnosu na srednje (14,1%) te osobito velike (11,1%) poslodavce.

Tablica 20. Struktura oblika planiranog zapošljavanja u 2014. godini prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Planirano zapošljavanje na temelju ugovora o radu	Od toga, %		
		Neodređeno	Određeno	Sezonski poslovi
UKUPNO	44.198	14,9	85,1	42,5
Veličina poslodavca				
Mikro - do 9 zaposlenih	7.099	20,9	79,1	37,3
Mali - 10 do 49 zaposlenih	8.494	18,0	82,0	33,8
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	12.969	14,1	85,9	42,2
Veliki - 250 i više zaposlenih	15.636	11,1	88,9	49,8
Sektor vlasništva				
Privatno ili pretežno privatno	31.167	11,6	88,4	46,1
Državno ili javno	11.497	23,1	76,9	37,1
Ostalo	1.534	20,0	80,0	10,4

Planirano zapošljavanje sezonskih radnika prema djelatnostima i županijama

Promatrano po područjima djelatnosti, sezonski će radnici biti potrebni u: djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9.417 radnika; 85,2% od ukupnog planiranog zapošljavanja u djelatnosti), umjetnosti, zabavi i rekreaciji (1.017 radnika; 68,9%), opskrbi vodom (414 radnika; 48,5%), poslovanju nekretninama 88 radnika; 46,3%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (469 osoba; 39,5%), javnoj upravi i obrani (1.325 radnika; 38,0%), trgovini (1.527 radnika; 37,9%), itd. – *Prilog I - 15.*

Planirano zapošljavanje sezonskih radnika najbrojnije je u turističkim područjima Republike Hrvatske, ali i nekim kontinentalnim županijama iz kojih se značajan broj radnika zapošljava na moru tijekom ljetne sezone. Tako su najviše potreba za sezonskim radnicima iskazali poslodavci iz ovih županija: Istarska (4.208 radnika; 83,5% od planiranog zapošljavanja u županiji), Dubrovačko-neretvanska (1.702 radnika; 76,9%), Primorsko-goranska (3.223 radnika; 71,0%), Ličko-senjska (915 radnika; 67,5%), Šibensko-kninska (1.565 radnika; 64,5%), Zadarska (1.360 radnika; 48,3%) te Virovitičko-podravska (421 radnik; 43,2%). Ovaj je obrazac također stabilan u odnosu na ranije godine. – *Prilog I - 16.*

Planirano zapošljavanje radnika prema razini obrazovanja

Promatraljući planirano zapošljavanje radnika kod anketiranih poslodavaca, najzastupljenije su potrebe za zapošljavanjem radnika srednjoškolskog obrazovanja, i to 13.078 radnika ili 29,6% trogodišnjeg te 15.759 osoba ili 35,7% četverogodišnjeg obrazovanja. Iskazane potrebe zapošljavanja drugih razina obrazovanja znatno su niže i kreću se u rasponu od 5,9% (dodiplomski studij/viša škola), preko 12,2% (diplomski studij/fakultet, akademija), do 16,6% (nezavršena ili završena osnovna škola).

U usporedbi s 2013. godinom bitno je povećan udio planiranog zapošljavanja za radnike srednjoškolske (+13,6pb) kao i visokoškolske (+3,6pb) razine obrazovanja, uz istodobno smanjenje planiranog zapošljavanja radnika niže obrazovne razine.

Radnici niske razine obrazovanja nešto su zastupljeniji u planiranom zapošljavanju mikro poslodavaca (22,1%) i poslodavaca iz javnog sektora (23,1%). Radnici srednjeg obrazovanja čine oko tri četvrtine planiranog zapošljavanja poslodavaca u privatnom sektoru (74,2%), ali bitno manji dio (41,9%) planiranog zapošljavanja u javnom sektoru. Osobe više i visoke razine obrazovanja čine najveći dio planiranog zapošljavanja kod poslodavaca srednje veličine (23,9%) te u državnom i javnom sektoru vlasništva (35,0%), dok čine razmjerno mali dio planiranog zapošljavanja poslodavaca u privatnom sektoru (11,8%).

Tablica 21. Struktura planiranog zapošljavanja u 2014. godini prema potrebnoj razini obrazovanja

	Planirano zapošljavanje na temelju ugovora o radu	Od toga, %				
		Š nezavršenom/završenom osnovnom školom	Sa srednjom školom u trajanju do 3 godine	Sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina	Š dodiplomskim studijem/višom školom	Š diplomskim studijem/fakultetom, akademijom
UKUPNO	44.198	16,6	29,6	35,7	5,9	12,2
Veličina poslodavca						
Mikro - do 9 zaposlenih	7.099	22,1	33,6	31,1	4,5	8,6
Mali - 10 do 49 zaposlenih	8.494	19,5	28,0	35,3	4,6	12,6
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	12.969	13,9	25,9	36,4	8,0	15,9
Veliki - 250 i više zaposlenih	15.636	14,8	31,7	37,3	5,6	10,6
Sektor vlasništva						
Privatno ili pretežno privatno	31.167	14,0	35,8	38,4	4,8	7,0
Državno ili javno	11.497	23,1	14,0	27,9	8,8	26,2
Ostalo	1.534	19,6	20,9	38,9	8,1	12,6

Očekivane promjene u zaposlenosti 2014. godine

Anketiranjem poslodavaca nastojali smo utvrditi i očekivanja poslodavaca u pogledu promjena u zaposlenosti na kraju 2014. u odnosu na 2013. godinu te, u slučaju očekivanoga smanjenja broja zaposlenih radnika, istražiti razloge smanjenja i obilježja radnika potencijalnih viškova.

Na ovo je pitanje odgovor dalo ukupno 8.849 poslodavaca, odnosno 89,8% od ukupnog broja anketiranih. U strukturi odgovora prevladavaju očekivanja kako se neće mijenjati broj zaposlenih (45,0%), nešto više od četvrtine poslodavaca (26,9%) očekuje rast, petina (19,9%) ne može procijeniti, a 8,2% očekuje smanjenje broja zaposlenih.

Tablica 22. Struktura odgovora poslodavaca o očekivanoj promjeni broja zaposlenih na kraju 2014. u odnosu na 2013. godinu, %

	Anketirani poslodavci koji su dali odgovor	Od toga, %:			
		Očekuje povećan broj radnika	Očekuje smanjen broj radnika	Ne očekuje promjenu	Ne zna/nema procjenu
UKUPNO	8.849	26,9	8,2	45,0	19,9
Veličina poslodavca					
Mikro - do 9 zaposlenih	4.802	25,8	5,4	50,1	18,7
Mali - 10 do 49 zaposlenih	2.560	28,8	9,8	40,9	20,5
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.204	27,2	13,2	36,7	22,8
Veliki - 250 i više zaposlenih	283	26,1	20,8	29,7	23,3
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežno privatno	6.372	28,8	6,9	43,4	21,0
Državno ili javno	2.053	21,5	11,6	49,7	17,1
Ostalo	424	25,0	11,8	45,8	17,5

Vidljive su određene razlike u očekivanim promjenama broja zaposlenih s obzirom na veličinu poslodavca. Prvo, s veličinom poslodavaca raste i udio njih koji smatraju kako će se broj zaposlenih u organizaciji smanjiti (s 5,4% među optimističnim mikro-poslodavcima na 20,8% među velikim poslodavcima). Drugo, s veličinom se smanjuje udio onih koji očekuju da neće doći do promjene broja zaposlenih (od 50,1% mikro-poslodavaca, do 29,7% velikih poslodavaca). Treće, s veličinom poslodavca nešto se smanjuje vjerojatnost da poslodavac uopće može procijeniti kretanje broja zaposlenih. Jedini aspekt procjene u kojem se poslodavci različitih veličina ne razlikuju sustavno je udio iskaza da će tvrtka rasti, koji se za sve kreće između 26% i 29%.

Kad je posrijedi sektor vlasništva, poslodavci u privatnom sektoru češće predviđaju rast, a rjeđe smanjivanje broja zaposlenih nego poslodavci u javnom ili državnom vlasništvu.

Tablica 23. Očekivane promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca na kraju 2014. u odnosu na 2013. godinu prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Zaposleni kod anketiranih poslodavaca koji su dali odgovor	Očekivano povećanje broja radnika	Udio, %	Očekivano smanjenje broja radnika	Udio, %	Očekivana razlika broja radnika	Udio u ukupnom broju zaposlenih, %
UKUPNO	388.230	11.320	2,9	6.729	1,7	4.591	1,2
Veličina poslodavca							
Mikro - do 9 zaposlenih	17.317	2.374	13,7	478	2,8	1.896	10,9
Mali - 10 do 49 zaposlenih	56.797	2.599	4,6	921	1,6	1.678	3,0
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	120.144	2.877	2,4	1.378	1,1	1.499	1,2
Veliki - 250 i više zaposlenih	193.972	3.470	1,8	3.952	2,0	-482	-0,2
Sektor vlasništva							
Privatno ili pretežno privatno	218.187	8.505	3,9	3.541	1,6	4.964	2,3
Državno/javno	165.285	2.419	1,5	3.052	1,8	-633	-0,4
Ostalo	4.758	396	8,3	136	2,9	260	5,5

Sumarno, anketirani poslodavci ove godine očekuju povećanje broja zaposlenih za 4.591 odnosno 1,2%. Ovo je optimističnija procjena ukupnog kretanja nego prethodne godine, kada je bila predviđena stagnacija (odnosno blago smanjenje od 88 radnih mesta ili -0,02%).

Očekivana ukupna promjena broja zaposlenih izrazito je pozitivna kod mikro poslodavaca koji očekuju povećanje čak za 10,9%, a iznadprosječno povećanje zaposlenosti očekuju i mali poslodavci (+3,0%), dok se u skupini velikih poslodavaca očekuje neznatni pad ukupne zaposlenosti (-0,2%).

S obzirom na sektor vlasništva, u privatnom se sektoru očekuje povećanje broja zaposlenih (+2,3%), a na razini državnog i javnog sektora poslodavci očekuju blago smanjenje (-0,4%).

Očekivana promjena broja zaposlenih prema djelatnostima

Poslodavci većine djelatnosti očekuju povećanje broja zaposlenih radnika tijekom 2014. godine. Znatnije postotno povećanje očekuje se u informacijama i komunikacijama (7,8%) te administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (7,0%), a iznadprosječni rast predviđa se i u ovim djelatnostima: trgovina (3,4%), stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (3,3%), poslovanje nekretninama (3,1%), rudarstvo (2,7%), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (2,6%), ostale uslužne djelatnosti (2,4%), finansijske djelatnosti (1,8%), pružanje smještaja, priprema i usluživanja hrane (1,4%) te prerađivačka industrija (1,3%). Istodobno, daljnje smanjenje u zaposlenosti očekuju poslodavci djelatnosti: građevinarstva (-2,2%), prijevoza i skladištenja (-2,%) te opskrbe vodom (-1,2%).

Tablica 24. Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine prema područjima djelatnosti

Područje djelatnosti NKD-a	Zaposleni kod anketiranih poslodavaca koji su dali odgovor	Očekivano povećanje broja radnika	Očekivano smanjenje broja radnika	Očekivana razlika broja radnika	Udeo u ukupnom broju zaposlenih, %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	9.512	424	181	243	2,6
Rudarstvo i vađenje	1.339	64	28	36	2,7
Prerađivačka industrija	86.778	2.842	1.729	1.113	1,3
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	6.246	71	40	31	0,5
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	15.827	231	425	-194	-1,2
Građevinarstvo	24.693	541	1.083	-542	-2,2
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	35.108	1.453	270	1.183	3,4
Prijevoz i skladištenje	29.486	522	1.121	-599	-2,0
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	15.844	423	199	224	1,4
Informacije i komunikacije	6.039	531	62	469	7,8
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	17.174	444	132	312	1,8
Poslovanje nekretninama	1.997	128	66	62	3,1
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	8.948	389	94	295	3,3
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13.148	983	63	920	7,0
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	27.632	674	414	260	0,9
Obrazovanje	32.640	322	204	118	0,4
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	42.707	892	442	450	1,1
Umjetnost, zabava i rekreacija	8.701	157	52	105	1,2
Ostale uslužne djelatnosti	4.281	222	121	101	2,4
UKUPNO	388.230	11.320	6.729	4.591	1,2

Očekivana promjena broja zaposlenih prema županijama

Što se tiče očekivane promjene zaposlenosti po županijama, postoje određene, ali ne posebno izražene razlike između poslodavaca iz različitih županija. Odstupaju poslodavci iz Požeško-slavonske županije, koji očekuju najveće povećanje zaposlenih (6,8%), dok je veće povećanje do kraja 2014. godine očekivano i kod poslodavaca Šibensko-kninske (3,8%), Krapinsko-zagorske (2,6%), Splitsko-dalmatinske (2,5%), Virovitičko-podravske i Bjelovarsko-bilogorske (po 2,3%), Brodsko-posavske(2,2%) te Sisačko-moslavačke (2,1%) županije. Istovremeno, poslodavci triju županija očekuju smanjenje broja zaposlenih do kraja godine: Koprivničko-križevačke (-1,9%), Istarske (-0,4%) i Varaždinske (-0,1%).

Tablica 25. Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine po županijama

Županija	Zaposleni kod anketiranih poslodavaca koji su dali odgovor	Očekivano povećanje broja radnika	Očekivano smanjenje broja radnika	Očekivana razlika broja radnika	Udio u ukupnom broju zaposlenih, %
Zagrebačka	13.248	335	150	185	1,4
Krapinsko-zagorska	13.126	433	96	337	2,6
Sisačko-moslavačka	18.650	801	403	398	2,1
Karlovачka	12.373	326	97	229	1,9
Varaždinska	21.752	477	496	-19	-0,1
Koprivničko-križevačka	11.459	331	543	-212	-1,9
Bjelovarsko-bilogorska	12.510	386	103	283	2,3
Primorsko-goranska	30.986	682	336	346	1,1
Ličko-senjska	4.887	186	95	91	1,9
Virovitičko-podravska	5.830	242	109	133	2,3
Požeško-slavonska	7.358	535	32	503	6,8
Brodsko-posavska	10.085	331	109	222	2,2
Zadarska	14.738	393	143	250	1,7
Osječko-baranjska	24.626	566	342	224	0,9
Šibensko-kninska	8.390	552	235	317	3,8
Vukovarsko-srijemska	13.771	416	325	91	0,7
Splitsko-dalmatinska	24.166	764	159	605	2,5
Istarska	17.823	317	395	-78	-0,4
Dubrovačko-neretvanska	8.185	212	100	112	1,4
Međimurska	15.009	432	219	213	1,4
Grad Zagreb	99.258	2.603	2.242	361	0,4
UKUPNO	388.230	11.320	6.729	4.591	1,2

Može se zaključiti da su očekivanja poslodavaca u pogledu promjena u zaposlenosti 2014. godine uglavnom pozitivna, ali i da između poslodavaca iz različitih djelatnosti i županija postoje značajne razlike u pogledu predviđanja smjera i opsega promjene zaposlenosti.

Iskazana potražnja za zanimanjima – prioritetni izbor

Poslodavci koji su iskazali namjeru zapošljavanja mogli su u upitniku odrediti jedno zanimanje za kojim će u narednoj godini imati najveće potrebe, zajedno s pripadajućim brojem radnika, te opisati kompetencije potrebne u tom zanimanju. Iskazani brojevi stoga ne ukazuju na ukupan broj predviđenih potreba za radnicima pojedinog zanimanja, već na broj poslodavaca kojima je zapošljavanje u tom zanimanju od kritične važnosti, te broj potrebnih radnika u najtraženijim zanimanjima. Prema iskazanim planovima, poslodavci su naveli sljedeća zanimanja kao najvažnija za njihovo planirano zapošljavanje u 2014. godini:

Tablica 26. Najbrojnija zanimanja za koja su anketirani poslodavci iskazali potrebe za zapošljavanjem u 2014. godini

Rod Zanimanje	Broj poslodavaca s iskazanom potrebom	Broj osoba zanimanja za koje su poslodavci iskazali potrebu
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci		
diplomirani ekonomist	139	260
odgojitelj predškolske djece	94	406
diplomirani pravnik	70	139
medicinska sestra	66	162
diplomirani građevinski inženjer	56	121
doktor/doktorica medicine	40	262
diplomirani strojarski inženjer	36	81
diplomirani informatičar	31	146
magistar farmacije	30	58
razredni učitelj	26	71
profesor matematike	23	32
diplomirani socijalni radnik	23	37
diplomirani knjižničar	21	29
diplomirani programer	19	64
strukovni učitelj cestovnog prometa	18	18
školski defektolog	17	34
diplomirani inženjer elektrotehnike	17	67
novinar	17	25
Tehničari i stručni suradnici		
komercijalist	33	96
elektrotehničar	18	34
informatičar	17	26
poljoprivredni tehničar	16	45
ekonomist	16	19
strojarski tehničar	16	98
programer računalnih primjena	15	20
ekonomist računovodstva i finacija	15	17
Administrativni službenici		
administrativni službenik	97	144
knjigovođa	29	34
recepzionar	26	93
ekonomski službenik	24	25
hotelijersko-turistički službenik	16	1.075

Uslužna i trgovačka zanimanja

konobar	224	1.440
prodavač/prodavačica	170	1.944
kuhar	103	284
trgovac	54	246
njegovatelj starijih i nemoćnih osoba	46	302
frizer	31	35
komunalni redar	27	127
zaštitar osoba i imovine	22	529
vatrogasac	15	48
njegovatelj osoba s teškoćama razvoja	15	62
njegovatelj bolesnika u kući	13	107
blagajnik	12	86

Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci

ribar na moru	14	39
šumski sjekač	14	49
vrtlar	12	49

Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji

zidar	66	192
zidar i tesar	31	100
soboslikar i ličilac	26	61
zavarivač	24	134
bravar	22	150
stolar	22	196
automehaničar	20	27
pekar	20	46
elektroinstalater	17	49
šivač	17	158
strojobravar	17	60
tesar	17	142
kovinotokar	16	26
krojač	16	33
limar	14	30
električar održavanja	12	56
mesar	12	52
instalater grijanja i klimatizacije	11	69
rukovatelj brojčano upravljanim strojem za obradu kovina	10	184

Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda

vozač teretnog vozila	107	261
vozač autobusa	50	228
vozač lakog dostavnog vozila	29	65
vozač teretnog vozila s prikolicom	17	64

Jednostavna zanimanja

čistačica	81	827
radnik u održavanju	70	1.318
vrtlarski radnik	31	295
radnik bez zanimanja	28	187
poljoprivredni radnik	20	232
čistač ulica	20	181
radnik na proizvodnoj liniji	18	1.048
sobarica	17	1.012
drvoprerađivački radnik	13	128
radnik niskogradnje	12	132
šumski radnik	12	247

Razlozi smanjenja broja radnika i potencijalni viškovi u 2014. godini

Razlozi smanjenja broja radnika

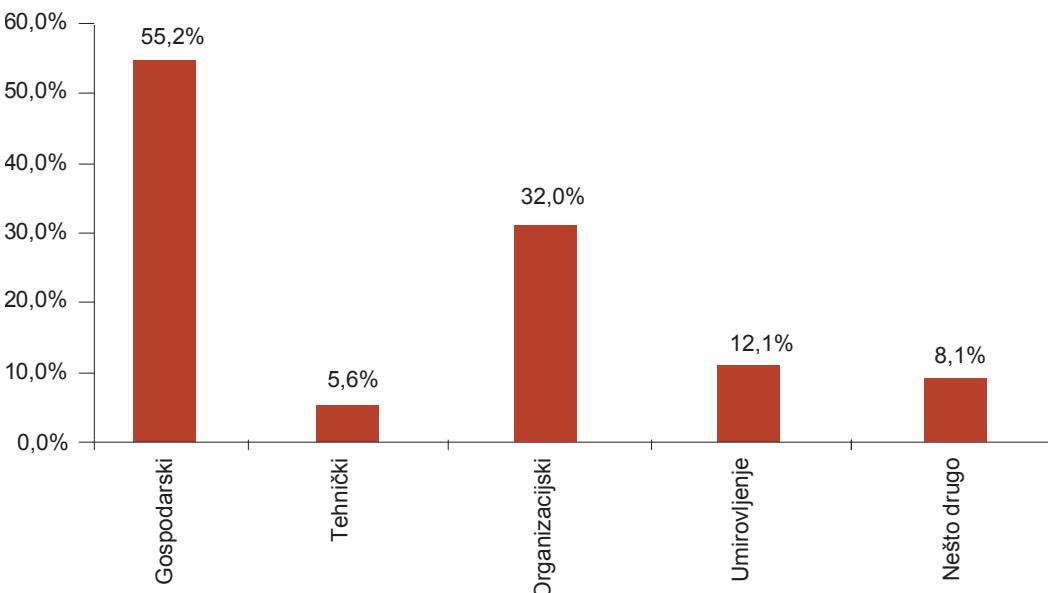
Gospodarski razlozi (kao npr. širenje ili gubitak tržišta) najčešće se navode kao uzroci smanjenja broja zaposlenih. Od 728 poslodavaca koji predviđaju smanjenje broja radnika, njih 55,2% ukazuju na gospodarske poteškoće kao primarni razlog. Ovaj razlog najčešće spominju poslodavci koji predviđaju smanjenje broja zaposlenih u djelatnostima građevinarstvo (86,2%), informacije i komunikacije (81,0%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (78,6%), trgovina na veliko i malo (76,2%) i prerađivačka industrija (75,8%).

Tehničke razloge poslodavci značajno rjeđe (tek u 5,6% slučajeva) navode kao razlog smanjivanja broja radnika, a najviše su ih iskazali poslodavci iz djelatnosti poljoprivrede (22,6%) te rudarstva i vađenja i opskrbe električnom energijom (po 20,0% svaka).

Organizacijski razlozi određeni su u 32,0% slučajeva kao glavni razlog smanjenja broja zaposlenih, a najviše u djelatnosti obrazovanja (58,8%), opskrbe vodom (58,5%) i poslovanja nekretninama (50,0%).

Od ostalih razloga smanjenja broja zaposlenih, velikim se udjelom ističe umirovljenje dijela radnika s udjelom od 12,1%, i to najviše kod poslodavaca iz djelatnosti javne uprave i obrane (32,4%), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (21,4%) i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (20,8%). – *Prilog I - 17.*

Slika 9. Struktura razloga smanjenja broja radnika u 2014. godini

Potencijalni viškovi radnika

Svi poslodavci su mogli procijeniti hoće li u tekućoj godini imati radnika koji će predstavljati višak. S obzirom na potrebu zbrinjavanja i preventivnih aktivnosti vezanih uz višak radnika, ovo je važno pitanje za djelovanje HZZ-a. Na ovo se pitanje pozitivno izjasnilo 27,1% poslodavaca koji su dali odgovor.

Vjerojatnost predviđanja viškova umjereno se povećava s veličinom poslodavca. Tako viškove predviđa 24,6% mikro-poslodavaca, ali 35,9% velikih poslodavaca. Također, postojanje viškova je bitno češće kod poslodavaca u privatnom (30,4%) nego u javnom sektoru (17,0%).

Tablica 27. Struktura odgovora poslodavaca o potencijalnim viškovima radnika prema veličini poslodavca i sektoru vlasništva, %

	Nije vjerojatno da će se zaposlenici bilo kojeg zanimanja pojaviti kao višak	Svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak, bez obzira na zanimanje	Posebno su izloženi radnici u pojedinim zanimanjima
UKUPNO	72,9	24,0	3,1
Veličina poslodavca			
Mikro - do 9 zaposlenih	75,3	23,4	1,2
Mali - 10 do 49 zaposlenih	71,1	25,5	3,5
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	69,1	22,0	8,9
Veliki - 250 i više zaposlenih	64,1	28,6	7,3
Sektor vlasništva			
Privatno ili pretežno privatno	69,6	28,4	2,0
Državno ili javno	83,0	10,6	6,4
Ostalo	70,6	26,0	3,4

Mogućnost pojave viška radnika najizraženija je u djelatnosti građevinarstva, s procjenom 45,2% poslodavaca, a relativno veliku mogućnost potencijalnih viškova procjenjuju i poslodavci iz područja prerađivačke industrije, trgovine, prijevoza, ostalih uslužnih djelatnosti i rudarstva (30-36%). Najmanja vjerojatnost pojave viškova je u djelatnostima javne uprave i obrane te umjetnosti i rekreacije (po 11,6%) kao i poslovanju nekretninama (16,7%).

Potencijalne viškove radnika procjenjuju poslodavci iz svih županija. U sedam županija (iz Slavonije i središnje Hrvatske) i Gradu Zagrebu takvu mogućnost predviđa oko jedne trećine poslodavaca (30-35%), slijedi niz od deset županija (priobalnih i sjeverozapadnih) s procjenom pojave viška između 20 i 30% poslodavaca, te na kraju tri županije s najoptimističnjim procjenama poslodavaca (Dubrovačko-neretvanska 17,4%, Međimurska 16,2% i Ličko-senjska 14,5%).

Osim pojavnosti viškova, poslodavci su mogli procijeniti da li je rizik viška sličan za sve zaposlenike ili je koncentriran u pojedinim zanimanjima. Osam puta više poslodavaca (24,0%) procijenilo je da su svi zaposlenici u sličnom riziku da postanu višak u odnosu na poslodavce koji su izdvojili pojedina zanimanja (3,1%). Pojedina zanimanja kao posebno izložena višku nešto su češće identificirali poslodavci u javnom sektoru,

srednjim i velikim poduzećima (6,4-8,9%), a rijetko mikro-poslodavci (1,2%) odnosno poslodavci u privatnom sektoru općenito (2,0%).

Zanimanja radnika potencijalnih viškova

Iako je vrlo mali udio poslodavaca izdvojio pojedino zanimanje kao potencijalni višak, ipak je 225 poslodavaca navelo jedno zanimanje, 87 poslodavaca dva zanimanja, 43 poslodavca tri zanimanja, što čini ukupno 355 iskaza o zanimanjima koja bi se mogla pojaviti kao potencijalni višak.

Ovdje ilustrativno prikazujemo koje su skupine zanimanja u pitanju, te koji je broj poslodavaca iskazao viškove u tom zanimanju. Valja napomenuti da bi za identifikaciju pojedinog zanimanja kao općenito izloženog riziku bivanja viškom (odnosno suficitarnog) bilo potrebno staviti u odnos broj viškova iz pojedinog zanimanja s ukupnim brojem zaposlenih dotičnog zanimanja (npr. evidentiranih pri HZMO-u).

Tablica 28. Skupine zanimanja radnika koji su posebno izloženi riziku potencijalnog viška u 2014. godini

Rod Skupina zanimanja	Broj poslodavaca
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	
2341. Učitelji razredne/predmetne nastave u osnovnim školama	48
2330. Nastavnici u srednjim školama	7
2320. Strukovni nastavnici	6
2631. Ekonomski stručnjaci	4
2221. Glavni medicinski tehničari/sestre opće njegе	4
2411. Računovodstveni stručnjaci	2
2342. Predškolski odgajatelji	2
2132. Savjetnici u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu	2
2145. Inženjeri kemijske tehnologije	1
2642. Novinari	1
2133. Stručnjaci za zaštitu okoliša	1
2359. Stručnjaci za odgoj i obrazovanje, d. n.	1
2652. Glazbeni umjetnici, pjevači i skladatelji	1
2264. Fizioterapeuti	1
2619. Pravni stručnjaci d. n.	1
3. Tehničari i stručni suradnici	
3213. Farmaceutski tehničari	4
3512. Tehničari informacijske i komunikacijske tehnologije za podršku korisnicima	2
3152. Kapetani plovila i srodna zanimanja	1
3351. Carinski i granični inspektorji	1
3112. Tehničari za arhitekturu, građevinarstvo, geodeziju i srodna zanimanja	1
3214. Dentalni i ortopedski tehničari	1

3423. Instruktori fitnesa i rekreacije i voditelji športskih programa	1
3434. Glavni kuhari	1
3513. Tehničari za razvoj računalnih mreža i sustava	1
3313. Ekonomisti i voditelji dijelova računovodstva	1
3521. Tehničari za emitiranje i audio-vizualne sustave	1
3322. Komercijalisti u prodaji	1
3331. Špediteri i srodnna zanimanja	1
4. Administrativni službenici	
4110. Uredski službenici za opće poslove	18
4311. Službenici u knjigovodstvu	4
4321. Skladišni službenici	3
4120. Tajnici	2
4226. Repcionari (općenito)	1
4131. Daktiograf i operatori za uređivanje teksta na računalu	1
4312. Službenici u statistici, financijama i osiguranju	1
4211. Bankarski službenici za šalterско novčano poslovanje i srodnna zanimanja	1
4323. Prometni uredski službenici	1
4212. Službenici u kladionici, kasinu i srodnna zanimanja	1
4223. Operatori na telefonskoj centrali	1
5. Uslužna i trgovacka zanimanja	
5120. Kuhari	22
5223. Prodavači u trgovinama	16
5131. Konobari	10
5414. Zaštitari	4
5230. Blagajnici, prodavači ulaznica i srodnna zanimanja	4
5322. Djelatnici za zdravstvenu i socijalnu skrb u kući	4
5419. Djelatnici za zaštitu osoba i imovine, d. n.	2
5151. Djelatnici za čišćenje i održavanje u uredima, hotelima i drugim objektima	1
5112. Konduktori	1
5163. Grobari, pogrebnici i srodnna zanimanja	1
5211. Prodavači na štandovima	1
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	
6222. Obalni ribari i srodnna zanimanja	1
6111. Ratari i povrtlari	1
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	
7126. Instalateri i monteri cjevovoda	5
7112. Zidari i srodnna zanimanja	4
7231. Mehaničari i monteri motornih vozila	4
7222. Alatničari i srodnna zanimanja	4
7114. Armirači i betonirci	3
7115. Tesari i građevinski stolari	3
7233. Mehaničari i monteri industrijskih i ostalih strojeva i srodnna zanimanja	3
7511. Mesari i srodnna zanimanja	2
7531. Krojači, krvnari i klobučari	2

7122. Podopagarači i srodnja zanimanja	2
7533. Šivači, vezilje i srodnja zanimanja	2
7412. Elektromehaničari	1
7119. Zidari i srodnja građevinska zanimanja d.n.	1
7212. Zavarivači i srodnja zanimanja	1
7213. Limari i srodnja zanimanja	1
7411. Elektroinstalateri i srodnja zanimanja	1
7315. Staklari i srodnja zanimanja	1
7321. Slagari	1
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	
8322. Vozači osobnih vozila, taksija i lakih dostavnih vozila	5
8332. Vozači teretnih vozila i kamiona	4
8182. Strojari kotlovnica i srodnja zanimanja	3
8342. Rukovatelji građevinskim i sličnim strojevima	2
8331. Vozači autobusa i tramvaja	1
8350. Kormilari, brodske strojovodeći i mornari	1
8219. Sastavljači strojeva, uređaja i opreme, d. n.	1
8160. Rukovatelji strojevima za proizvodnju prehrabnenih i sličnih proizvoda	1
8142. Rukovatelji strojevima za proizvodnju plastičnih proizvoda	1
9. Jednostavna zanimanja	
9112. Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima	46
9622. Radnici za jednostavne poslove	15
9121. Pranje i glaćarice	7
9329. Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d. n.	6
9312. Radnici u niskogradnji	4
9333. Rukovatelji teretom	3
9111. Čistači, kućne i srodnja zanimanja	2
9621. Dostavljači, nosači i srodnja zanimanja	2
9629. Djelatnici jednostavnih zanimanja, d. n.	2
9214. Radnici za jednostavne vrtalarske i hortikulturne radove	1
9613. Čistači ulica i srodnja zanimanja	1
9510. Ulični prodavači i srodnja uslužna zanimanja	1
9313. Radnici u visokogradnji	1
9215. Radnici za jednostavne šumarske radove	1
9412. Kuhinjski pomoćnik	1

Obilježja radnika potencijalnih viškova

Poslodavci su imali priliku iskazati obilježja radnika koji bi se mogli pojaviti kao višak, pri čemu su mogli označiti jednu ili više ponuđenih karakteristika.

Većinom su (u 43,6% slučajeva) poslodavci iskazivali kako ni jedna od ponuđenih odlika ne karakterizira radnike koji bi se mogli pojaviti kao višak, a još 27,9% označilo je opciju „nešto drugo“, najčešće eksplicitno spominjući gospodarske razloge ili krizu, a ne osobne karakteristike radnika.

Od predloženih obilježja, neodgovarajući odnos prema radu kao osobinu radnika koji bi se mogli zateći u višku naveli su poslodavci u 22,2% slučajeva (češće u privatnom sektoru), a ostale ponuđene karakteristike označio je bitno manji broj poslodavaca: nesposobnost za stjecanje novih znanja njih 9,1% (češće u velikim tvrtkama), zastarjela znanja i vještine 6,8%, a nedostatna razina obrazovanja 5,2% (također bitno češće u velikim tvrtkama). Manjak socijalnih znanja i vještina i nedostatak snage i izdržljivosti izrazito su rijetko navođene kao karakteristike radnika u višku.

Tablica 29. Karakteristike potencijalnih viškova radnika, %

	Nedostatna razina obrazovanja	Zastarjela znanja i vještine	Nesposobnost za stjecanje novih znanja	Manjak socijalnih znanja i vještina	Nedostatna snaga i izdržljivost	Neodgovarajući odnos prema radu	Ništa od navedenog	Nešto drugo
UKUPNO	5,2	6,8	9,1	3,8	5,0	22,2	43,6	27,9
Veličina poslodavca								
Mikro - do 9 zaposlenih	3,2	4,2	6,7	3,3	5,3	21,1	45,5	29,0
Mali - 10 do 49 zaposlenih	5,5	5,6	9,3	4,6	4,4	24,6	44,6	26,6
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	7,0	13,3	10,5	2,8	5,2	19,9	38,5	29,4
Veliki - 250 i više zaposlenih	21,2	21,2	30,3	9,1	6,1	27,3	33,3	18,2
Sektor vlasništva								
Privatno ili pretežno privatno	4,7	6,7	9,6	4,1	5,6	25,3	41,7	27,2
Državno ili javno	8,2	9,3	9,3	2,6	1,9	10,8	49,8	30,1
Ostalo	4,7	1,2	0,0	3,5	4,7	9,4	54,1	31,8

Potrebne kompetencije i prikladna razina obrazovanja traženih zaposlenika prema zanimanjima

Kompetencije traženih zaposlenika

Anketirani su poslodavci kroz ovogodišnji upitnik imali priliku identificirati generičke i strukovne kompetencije koje radnik, u za njih najtraženijem zanimanju, treba posjedovati. U odgovorima je za svaku od njih ponuđena mogućnost procjene od 1 (minimalno potrebna) do 5 (izrazito potrebna).

Općenito, na razini svih prepoznatih zanimanja, pokazuje se kako poslodavci procjenjuju odgovornost kao najpotrebniju karakteristiku, približavajući se razini izrazito potrebna (4,5) i to kod poslodavaca svih veličina i oblika vlasništva, što joj povećava značaj u cjelini. Praktična znanja u okviru zanimanja (4,2), fleksibilnost (4,2), rad u timu (4,1), emocionalna samokontrola (4,1) i usmjerenost na potrebe stranaka (4,0) također su iskazane kao potrebne u velikoj mjeri.

U srednjoj su mjeri ocijenjene kao potrebne sljedeće vještine: teorijska znanja u okviru zanimanja (3,7 - traženja kod srednjih poslodavaca i poslodavaca državnog sektora); zatim kreativnost i inovativnost (3,4 – nešto cjenjenija kod mikro poslodavaca); uvjerenanje (3,4) te empatija (3,3).

Tablica 30. Iskazane potrebe* za vještinama radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca, prosjek %

	Upravljanje ljudima i resursima	Timski rad	Emocionalna samokontrola	Fleksibilnost	Uvjerenje	Empatija	Usmjerenost na potrebe stranaka	Kreativnost i inovativnost	Odgovornost	Teorijska znanja u okviru zanimanja	Praktična znanja u okviru zanimanja
UKUPNO	2,8	4,1	4,1	4,2	3,4	3,3	4,0	3,4	4,5	3,7	4,2
Veličina poslodavca											
Mikro - do 9 zaposlenih	2,8	4,1	4,0	4,2	3,4	3,3	4,1	3,6	4,5	3,6	4,1
Mali - 10 do 49 zaposlenih	2,9	4,2	4,1	4,2	3,4	3,4	4,0	3,4	4,5	3,8	4,2
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	2,7	4,2	4,1	4,2	3,4	3,5	3,9	3,3	4,4	4,0	4,3
Veliki - 250 i više zaposlenih	2,2	4,1	4,0	4,1	3,1	3,1	3,7	2,9	4,5	3,7	4,2
Sektor vlasništva											
Privatno ili pretežno privatno	2,7	4,1	4,0	4,2	3,3	3,2	4,0	3,4	4,5	3,6	4,2
Državno ili javno	3,0	4,2	4,2	4,2	3,5	3,7	4,1	3,6	4,5	4,0	4,2
Ostalo	3,1	4,3	4,5	4,4	3,4	4,1	4,3	3,6	4,6	3,7	4,2

* 1 - minimalno potrebna

2 - potrebna u maloj mjeri

3 - potrebna u srednjoj mjeri

4 - potrebna u velikoj mjeri

5 - izrazito potrebna

Potrebe za pojedinim kompetencijama razlikuju se među rodovima zanimanja, odnosno postoje različita očekivanja za radnike u različitim zanimanjima, što traži i njihovu različitu pripremu:

Upravljanje ljudskim resursima u nešto se većoj mjeri traži od znanstvenika, inženjera i stručnjaka, te donekle od tehničara, stručnih suradnika i administrativnih službenika, dok se gotovo nikada ne traži od zaposlenih u jednostavnim i poljoprivrednim zanimanjima.

Timski rad u velikoj se mjeri traži od stručnjaka, ali i tehničara, administrativnih službenika i zaposlenih u osobnim zanimanjima, dok je blizu srednje vrijednosti za zaposlenike u jednostavnim zanimanjima. Sličan je obrazac vidljiv i kod **emocionalne samokontrole**, s time da se ona u nešto manjoj mjeri traži kod zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji.

Fleksibilnost se također u izrazitoj mjeri traži od stručnjaka, ali su zahtjevi gotovo identični i za zaposlenike u svim drugim skupinama zanimanja, osim poljoprivrednika, obrtničkih te jednostavnih zanimanja.

Sposobnost **uvjeravanja** u nešto je većoj mjeri tražena kod stručnjaka, administrativnih službenika, tehničara i uslužnih radnika, dok su u ostalim rodovima zanimanja u pravilu donekle tražena, a najmanje kod radnika u jednostavnim zanimanjima.

Empatiju u prosjeku poslodavci u velikoj mjeri očekuju samo od stručnjaka, te u određenoj mjeri od službenika i radnika u uslužnim zanimanjima. Najmanje se traži od radnika u jednostavnim zanimanjima.

Usmjerenost na potrebe stranaka najčešće se navodi kao vrlo potrebna za uslužna i trgovačka zanimanja, službenička zanimanja te stručnjake; u zanimanjima obrtnika je donekle potrebna, dok je kod radnika u jednostavnim i poljoprivrednim zanimanjima najmanje tražena.

Kreativnost je jedna od slabije traženih karakteristika, koja se u prosjeku u velikoj mjeri očekuje tek od stručnjaka, a prosječnu potrebu višu od vrijednosti donekle (3) poslodavci za ovu kompetenciju stavljuju pred tehničare, službenike, radnike u uslužnim i trgovačkim zanimanjima, te obrtu i pojedinačnoj proizvodnji. I ova se karakteristika u pravilu ne očekuje od radnika u jednostavnim ili poljoprivrednim zanimanjima.

Odgovornost poslodavci u prosjeku izrazito traže od radnika u svim rodovima zanimanja (prosjek 4,4-4,7), uz ipak nešto manja očekivanja od radnika u poljoprivrednim i jednostavnim zanimanjima.

Teorijska znanja iz struke poslodavci u velikoj mjeri traže od stručnjaka i nešto manje izraženo od tehničara, dok je za ostale robove zanimanja procjena potrebe umjerenih 3,5-3,7. I ova se znanja tek donekle traže od radnika u poljoprivrednim i u maloj mjeri od zaposlenih u jednostavnim zanimanjima.

Kod **praktičnih znanja iz struke** situacija je nešto drugačija, te ih poslodavci u prosjeku u velikoj mjeri traže od radnika u svim zanimanjima (4,1-4,4), neznatno manje od službenika (3,9), a donekle se traže i od radnika u jednostavnim zanimanjima.

Tablica 31. Iskazane potrebe za vještinama radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema rodovima zanimanja, prosjek %

Rod zanimanja	Upravljanje ljudima i resursima	Timski rad	Emocionalna samokontrola	Fleksibilnost	Uvjerenje	Empatija	Usmjerenost na potrebe stranaka	Kreativnost i inovativnost	Odgovornost	Teorijska znanja u okviru zanimanja	Praktična znanja u okviru zanimanja
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	3,4	4,5	4,5	4,5	3,9	4,0	4,4	4,1	4,7	4,4	4,4
Tehničari i stručni suradnici	2,9	4,3	4,1	4,3	3,5	3,3	4,1	3,6	4,5	3,9	4,2
Administrativni službenici	3,0	4,2	4,2	4,3	3,7	3,5	4,4	3,5	4,6	3,6	3,9
Uslužna i trgovачka zanimanja	2,7	4,2	4,2	4,3	3,5	3,5	4,4	3,4	4,5	3,5	4,2
Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	2,0	3,8	3,4	3,8	2,6	2,6	2,4	2,4	4,1	3,0	4,1
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	2,4	4,0	3,6	4,0	2,8	2,6	3,4	3,3	4,4	3,5	4,3
Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	2,6	3,9	4,0	4,3	2,9	2,9	3,8	2,8	4,5	3,7	4,4
Jednostavna zanimanja	1,7	3,3	3,1	3,4	2,1	2,3	2,8	2,0	3,7	2,3	3,3

Sumarno, poslodavci procjenjuju da zanimanja iz roda znanstvenika, inženjera i stručnjaka u prosjeku traže najvišu razinu svih kompetencija, uz izuzetak praktičnih znanja traženih u svim zanimanjima izuzev onih jednostavnih, odgovornosti koju poslodavci izrazito traže od zaposlenika u svim osim poljoprivrednim i jednostavnim zanimanjima, te usmjerenošći na potrebe klijenta koja se u sličnoj mjeri traži od stručnjaka, službenika i zaposlenih u uslužnim zanimanjima. Visoke razine socijalnih kompetencija traže se od zaposlenih u službeničkim i uslužnim zanimanjima, a manje od zaposlenih u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji. Daleko niže kompetencije iz svih ispitivanih područja traže se od zaposlenih u poljoprivrednim, te posebno jednostavnim zanimanjima.

Niska procjena na razini svih zanimanja ili roda zanimanja ne znači da pojedina kompetencija nije od vitalne važnosti u pojedinoj skupini zanimanja ili za pojedina zanimanja. U nastavku prikazujemo prosječne procjene potrebnih kompetencija za skupine zanimanja koja je dvadeset i pet ili više poslodavaca identificiralo najvažnijima za zapošljavanje:

Tablica 32. Iskazane potrebe za vještinama radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema rodovima i skupinama zanimanja (25 i više odgovora), prosjek %

Rod Skupina zanimanja	Upravljanje ljudima i resursima	Timski rad	Emocionalna samokontrola	Fleksibilnost	Uvjerenje	Empatija	Usmjerenost na potrebe stranaka	Kreativnost i inovativnost	Odgovornost	Teorijska znanja u okviru zanimanja	Praktična znanja u okviru zanimanja
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci											
2631. Ekonomski stručnjaci	3,5	4,6	4,3	4,5	4,0	3,5	4,5	3,9	4,8	4,0	4,2
2341. Učitelji razredne/predmetne nastave u osnovnim školama	3,5	4,5	4,8	4,6	4,1	4,5	4,5	4,4	4,8	4,8	4,7
2342. Predškolski odgajatelji	3,5	4,6	4,8	4,6	4,2	4,7	4,6	4,5	4,8	4,4	4,5
2221. Glavni medicinski tehničari/ sestre opće njegi	3,3	4,5	4,6	4,4	3,7	4,5	4,7	3,2	4,7	4,4	4,7
2330. Nastavnici u srednjim školama	3,8	4,5	4,7	4,7	4,5	4,5	4,6	4,4	4,8	4,7	4,4
2619. Pravni stručnjaci d. n.	3,5	4,2	4,4	4,3	3,9	3,8	4,4	3,9	4,6	4,5	4,3
2142. Inženjeri građevinarstva	3,3	4,3	4,0	4,2	3,7	3,2	4,3	4,1	4,5	4,4	4,5
2211. Ljećnici opće prakse	3,5	4,7	4,8	4,6	4,0	4,7	4,7	3,5	4,9	4,9	4,9
2511. Analitičari sustava	3,0	4,5	4,1	4,5	3,6	3,4	4,4	4,7	4,8	4,3	4,4
2144. Inženjeri strojarstva	2,9	4,5	4,0	4,4	3,6	3,3	3,7	4,1	4,8	4,3	3,9
2262. Farmaceuti	3,1	4,3	4,5	4,5	3,7	4,2	4,8	3,6	4,6	4,7	4,6
2635. Stručnjaci za socijalni rad i savjetovanje	3,4	4,7	4,5	4,5	4,2	4,6	4,6	4,0	4,9	4,4	4,4

2514. Programeri za razvoj aplikacija	2,4	4,1	3,7	4,0	3,1	2,9	3,8	4,4	4,8	4,3	4,3
2320. Strukovni nastavnici	3,8	4,4	4,7	4,2	4,3	4,3	4,5	3,8	4,8	4,5	4,6
Tehničari i stručni suradnici											
3322. Komercijalisti u prodaji	3,2	4,2	4,3	4,4	4,4	3,5	4,7	3,9	4,5	3,6	4,1
3512. Tehničari informacijske i komunikacijske tehnologije za podršku korisnicima	2,4	4,3	3,9	4,3	3,3	3,2	4,1	4,3	4,7	3,9	4,3
3313. Ekonomisti i voditelji dijelova računovodstva	3,1	4,1	4,0	4,4	3,4	3,5	4,4	3,6	4,7	3,9	4,4
3112. Tehničari za arhitekturu, građevinarstvo, geodeziju i srodnna zanimanja	3,2	4,6	4,4	4,5	3,7	3,2	4,1	3,8	4,8	4,0	4,1
3113. Tehničari za elektrotehniku i srodnna zanimanja	2,3	4,3	4,0	4,2	3,2	2,8	3,6	3,5	4,6	3,9	4,1
3115. Tehničari strojarstva, brodogradnje i srodnna zanimanja	2,6	4,0	3,9	3,9	2,9	2,7	2,9	3,2	4,3	4,0	4,4
Administrativni službenici											
4110. Uredski službenici za opće poslove	3,0	4,3	4,2	4,3	3,6	3,6	4,4	3,6	4,6	3,5	4,0
4311. Službenici u knjigovodstvu	3,3	4,1	4,1	4,2	3,8	3,2	4,2	3,5	4,6	3,9	4,1
4226. Receptionari (općenito)	3,4	4,4	4,7	4,5	4,2	4,3	4,8	3,8	4,6	3,7	4,1
Uslužna i trgovacka zanimanja											
5131. Konobari	2,8	4,3	4,3	4,3	3,6	3,6	4,5	3,3	4,5	3,6	4,4
5223. Prodavači u trgovinama	2,8	4,1	4,2	4,3	3,9	3,4	4,6	3,5	4,5	3,5	4,1
5120. Kuhari	2,9	4,3	4,0	4,1	3,0	3,1	3,9	4,1	4,5	3,7	4,4
5322. Djelatnici za zdravstvenu i socijalnu skrb u kući	2,4	4,1	4,5	4,4	3,0	4,3	4,5	2,9	4,5	3,2	4,2
5141. Frizeri	3,1	4,4	4,4	4,4	3,7	3,9	4,9	4,8	4,7	4,0	4,6
5419. Djelatnici za zaštitu osoba i imovine, d. n.	2,1	3,6	3,6	3,8	3,0	2,7	3,4	2,5	4,0	2,4	3,0
5414. Zaštitari	2,5	3,9	4,2	4,2	3,5	3,3	4,3	2,5	4,2	4,2	4,3
Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci											
6113. Vrtlari, hortikulturni djelatnici i srodnna zanimanja	2,1	4,0	3,4	3,7	3,0	2,7	3,2	2,8	4,1	3,4	4,0
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji											
7112. Zidari i srodnna zanimanja	2,6	4,2	3,5	4,0	2,9	2,7	3,2	3,0	4,2	3,3	4,3
7126. Instalateri i monteri cjevovoda	2,8	3,9	3,7	4,1	2,6	2,7	3,9	3,4	4,5	3,9	4,2
7223. Kovinoglodači i srodnna zanimanja	2,6	4,0	3,9	4,0	3,0	2,9	3,3	3,8	4,7	3,6	4,4
7512. Pekari, slastičari i srodnna zanimanja	2,5	4,0	3,7	4,0	2,8	2,7	3,2	3,8	4,3	3,6	4,4
7522. Stolari i srodnna zanimanja	2,3	4,0	3,6	4,2	2,9	2,6	3,2	3,5	4,3	3,1	4,0

7411. Elektroinstalateri i srodna zanimanja	2,6	4,0	3,4	4,1	2,9	2,2	3,5	3,2	4,3	3,7	4,5
7131. Soboslikari, ličioci i srodna zanimanja	2,1	4,0	3,4	3,8	2,8	2,8	3,7	3,6	4,1	3,2	4,2
7222. Alatničari i srodna zanimanja	2,5	4,0	3,2	3,9	2,4	2,3	2,9	2,8	4,1	3,2	3,8
7231. Mehaničari i monteri motornih vozila	2,2	4,1	4,0	4,3	3,3	3,0	4,3	3,7	4,7	4,0	4,6
7212. Zavarivači i srodna zanimanja	2,2	3,6	3,1	4,0	2,7	2,2	2,7	3,2	4,5	3,5	4,6
7533. Šivači, vezilje i srodna zanimanja	1,6	3,6	3,6	4,4	2,3	2,1	2,3	2,6	4,5	2,9	4,5
7233. Mehaničari i monteri industrijskih i ostalih strojeva i srodna zanimanja	2,5	4,0	3,6	4,0	2,7	2,5	3,5	3,0	4,5	3,9	4,5
7115. Tesari i građevinski stolari	2,4	4,1	3,2	3,9	2,6	2,3	2,9	2,7	4,2	2,7	4,0

Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda

8332. Vozači teretnih vozila i kamiona	2,9	3,9	4,0	4,4	3,2	2,9	4,0	2,9	4,7	4,0	4,6
8331. Vozači autobusa i tramvaja	2,8	3,8	4,4	4,4	2,8	3,0	4,4	2,7	4,6	3,9	4,6
8322. Vozači osobnih vozila, taksija i lakoih dostavnih vozila	2,6	4,3	4,6	4,6	3,2	3,6	4,3	2,7	4,5	3,5	4,2

Jednostavna zanimanja

9329. Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d. n.	1,5	3,2	2,9	3,2	2,1	2,1	2,3	1,9	3,7	2,0	2,8
9112. Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima	1,7	3,4	3,4	3,6	2,0	2,3	3,4	2,0	3,8	2,2	3,6
9214. Radnici za jednostavne vrtlarske i hortikultурne radove	1,9	3,4	3,2	3,3	2,4	2,3	2,5	2,1	3,5	2,5	3,4
9629. Djelatnici jednostavnih zanimanja, d. n.	1,2	2,8	2,3	2,7	1,6	2,0	1,9	1,5	2,6	1,8	2,4

Procjena poželjne razine obrazovanja za nove zaposlenike u najtraženijim zanimanjima

Poslodavci su iskazali i procjenu razine obrazovanja potrebnu za najtraženija zanimanja u kojima planiraju zapošljavanje. U 10,4% slučajeva to zanimanje ne traži više od srednjeg obrazovanja, a u 10,5% slučajeva dostatno je strukovno osposobljavanje. Jednogodišnji i dvogodišnji strukovni programi u pravilu nisu prepoznati kao relevantne kvalifikacije (0,5%). Zajedno, nešto više od petine (21,5%) najtraženijih zanimanja traži kvalifikacije na NSKO 1 i 2 razinama.

Trogodišnje strukovno obrazovanje najučestalije je iskazana kategorija obrazovanja (22,4%), a slijedi četverogodišnje i petogodišnje (19,8%) strukovno obrazovanje. Gimnazijsko obrazovanje rijetko se identificira kao najprikladnije za bilo koji posao (2,4%), kao i strukovno specijalističko usavršavanje i majstorski programi (2,6%). Zajedno, programi NSKO razine srednjeg obrazovanja (3 i 4) su procijenjeni kao adekvatni za najpotrebnije zanimanje od strane 47,2% poslodavaca.

Visoko obrazovanje kao najprikladniju razinu za svoje najtraženije zanimanje raspoznaće nešto manje od trećine, odnosno 31,7% poslodavaca. Pri tome je najčešća procjena potrebe za sveučilišnim diplomskim studijem (21,6%). Ipak, postoji određeno raspoznavanje relevantnosti preddiplomskog sveučilišnog studija (3,5%), slično preddiplomskom stručnom studiju (3,7%). Stručni studiji, zajedno sa specijalističkim diplomskim stručnim studijem (2,3%) prepoznati su kao najprikladniji za najpotrebnije zanimanje od strane ukupno 6,0% poslodavaca. Drugim riječima, poslodavci su kvalifikaciju stručnog studija raspoznali četiri puta rjeđe kao najprikladniju nego sveučilišni studiji (25,1%). Konačno, tek je nekoliko poslodavaca identificiralo poslijediplomski magistarski ili doktorski studij kao najprikladniju razinu obrazovanja za svoje najtraženije zanimanje.

Tablica 33. Struktura odgovora anketiranih poslodavaca za planirano zapošljavanje u 2014. godini prema razini obrazovanja

Razina obrazovanja	Odgovor, %
Nije potrebno nikakvo obrazovanje	2,5
Osnovno obrazovanje	7,9
Strukovno osposobljavanje	10,5
Jednogodišnje i dvogodišnje srednjoškolsko strukovno obrazovanje	0,5
Trogodišnje strukovno obrazovanje	22,4
Gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje	2,1
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	19,8
Strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore	2,6
Sveučilišni preddiplomski studiji	3,5
Stručni preddiplomski studiji	3,7
Sveučilišni diplomski studiji	21,6
Specijalistički diplomski stručni studiji; poslijediplomski specijalistički studij	2,3
Poslijediplomski znanstveni magistarski studiji	0,4
Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studiji	0,2

Izrazito je informativno razmotriti i potrebnu razinu obrazovanja za pojedine skupine zanimanja, kako bi se razaznali standardi koje poslodavci očekuju od dotičnih zanimanja. Stoga u tablici 34. prikazujemo najčešće iskaze o traženoj razini obrazovanja za skupine zanimanja koje je kao najpotrebnije istaknulo 25 ili više poslodavaca u anketi.

Tablica 34. Struktura odgovora o najprikladnijoj razini obrazovanja (10% i više) za pojedine skupine zanimanja planiranog zapošljavanja u 2014. godini

Skupina zanimanja	Obrazovanje	Postotak, %
2631. Ekonomski stručnjaci		
	Sveučilišni diplomski studiji	73%
	Specijalistički diplomski stručni studiji; poslijediplomski specijalistički studij	10%
2341. Učitelji razredne/predmetne nastave u osnovnim školama		
	Sveučilišni diplomski studiji	91%
2342. Predškolski odgajatelji		
	Stručni preddiplomski studiji	44%
	Sveučilišni preddiplomski studiji	39%
	Sveučilišni diplomski studiji	13%
2221. Glavni medicinski tehničari/sestre opće njegе		
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	78%
	Stručni preddiplomski studiji	12%
2330. Nastavnici u srednjim školama		
	Sveučilišni diplomski studiji	93%
2211. Liječnici opće prakse		
	Sveučilišni diplomski studiji	90%
2619. Pravni stručnjaci d. n.		
	Sveučilišni diplomski studiji	83%
2142. Inženjeri građevinarstva		
	Sveučilišni diplomski studiji	78%
2144. Inženjeri strojarstva		
	Sveučilišni diplomski studiji	72%
	Specijalistički diplomski stručni studiji; poslijediplomski specijalistički studij	10%
2511. Analitičari sustava		
	Sveučilišni diplomski studiji	72%
	Specijalistički diplomski stručni studiji; poslijediplomski specijalistički studij	13%
2262. Farmaceuti		
	Sveučilišni diplomski studiji	100%
2514. Programeri za razvoj aplikacija		
	Sveučilišni diplomski studiji	68%
2635. Stručnjaci za socijalni rad i savjetovanje		
	Sveučilišni diplomski studiji	94%
2320. Strukovni nastavnici		
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	37%
	Sveučilišni diplomski studiji	19%
	Strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore	15%
	Sveučilišni preddiplomski studiji	15%
3322. Komercijalisti u prodaji		
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	46%
	Stručni preddiplomski studiji	20%
	Sveučilišni diplomski studiji	16%

3512. Tehničari informacijske i komunikacijske tehnologije za podršku korisnicima

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	34%
Sveučilišni preddiplomski studiji	26%
Stručni preddiplomski studiji	13%
Gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje	11%

3313. Ekonomisti i voditelji dijelova računovodstva

Sveučilišni preddiplomski studiji	34%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	31%
Stručni preddiplomski studiji	20%
Sveučilišni diplomski studiji	11%

3112. Tehničari za arhitekturu, građevinarstvo, geodeziju i srodnna zanimanja

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	56%
Stručni preddiplomski studiji	22%
Sveučilišni preddiplomski studiji	11%
Sveučilišni diplomski studiji	11%

3113. Tehničari za elektrotehniku i srodnna zanimanja

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	81%
Stručni preddiplomski studiji	12%

3142. Poljoprivredni tehničari

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	70%
---	-----

3115. Tehničari strojarstva, brodogradnje i srodnna zanimanja

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	43%
Strukovno osposobljavanje	13%
Trogodišnje strukovno obrazovanje	13%
Sveučilišni preddiplomski studiji	13%

4110. Uredski službenici za opće poslove

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	61%
Gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje	25%

4311. Službenici u knjigovodstvu

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	64%
Sveučilišni diplomski studiji	14%
Stručni preddiplomski studiji	13%

4226. Repcionarji (općenito)

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	54%
Sveučilišni diplomski studiji	18%
Gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje	14%
Sveučilišni preddiplomski studiji	11%

5131. Konobari

Trogodišnje strukovno obrazovanje	62%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	18%
Strukovno osposobljavanje	16%

5223. Prodavači u trgovinama

Trogodišnje strukovno obrazovanje	50%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	34%
Strukovno osposobljavanje	11%

5120. Kuhari	Trogodišnje strukovno obrazovanje	59%
	Strukovno osposobljavanje	18%
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	15%
5322. Djelatnici za zdravstvenu i socijalnu skrb u kući		
	Strukovno osposobljavanje	39%
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	18%
	Osnovno obrazovanje	16%
5141. Frizeri		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	75%
	Strukovno osposobljavanje	14%
	Strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore	11%
5414. Zaštitari		
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	48%
	Strukovno osposobljavanje	26%
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	22%
7112. Zidari i srodnna zanimanja		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	54%
	Strukovno osposobljavanje	32%
7126. Instalateri i monteri cjevovoda		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	53%
	Strukovno osposobljavanje	24%
	Strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore	11%
7512. Pekari, slastičari i srodnna zanimanja		
	Strukovno osposobljavanje	43%
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	40%
7223. Kovinoglodači i srodnna zanimanja		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	57%
	Strukovno osposobljavanje	17%
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	17%
7411. Elektroinstalateri i srodnna zanimanja		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	65%
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	32%
7522. Stolari i srodnna zanimanja		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	47%
	Strukovno osposobljavanje	26%
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	15%
7131. Soboslikari, ličioci i srodnna zanimanja		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	58%
	Strukovno osposobljavanje	27%
7222. Alatničari i srodnna zanimanja		
	Trogodišnje strukovno obrazovanje	62%
	Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	14%
	Strukovno osposobljavanje	10%
	Strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore	10%

7231. Mehaničari i monteri motornih vozila

Trogodišnje strukovno obrazovanje	48%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	21%
Strukovno osposobljavanje	14%
Strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore	14%

7212. Zavarivači i srodnna zanimanja

Trogodišnje strukovno obrazovanje	46%
Strukovno osposobljavanje	32%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	18%

7533. Šivači, vezilje i srodnna zanimanja

Trogodišnje strukovno obrazovanje	48%
Strukovno osposobljavanje	41%

7233. Mehaničari i monteri industrijskih i ostalih strojeva i srodnna zanimanja

Trogodišnje strukovno obrazovanje	58%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	19%
Strukovno specijalističko usavršavanje i osposobljavanje; programi za majstore	15%

7115. Tesari i građevinski stolari

Strukovno osposobljavanje	50%
Trogodišnje strukovno obrazovanje	33%

8332. Vozači teretnih vozila i kamiona

Trogodišnje strukovno obrazovanje	57%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	22%
Strukovno osposobljavanje	16%

8331. Vozači autobusa i tramvaja

Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	43%
Trogodišnje strukovno obrazovanje	39%
Strukovno osposobljavanje	12%

8322. Vozači osobnih vozila, taksija i lakih dostavnih vozila

Trogodišnje strukovno obrazovanje	46%
Strukovno osposobljavanje	29%
Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje	15%

9329. Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d. n.

Osnovno obrazovanje	52%
Nije potrebno nikakvo obrazovanje	16%
Strukovno osposobljavanje	12%
Trogodišnje strukovno obrazovanje	12%

9112. Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima

Osnovno obrazovanje	66%
Nije potrebno nikakvo obrazovanje	13%
Trogodišnje strukovno obrazovanje	11%

9214. Radnici za jednostavne vrtlarske i hortikultурne radove

Osnovno obrazovanje	61%
Nije potrebno nikakvo obrazovanje	23%

9629. Djelatnici jednostavnih zanimanja, d. n.

Osnovno obrazovanje	54%
Nije potrebno nikakvo obrazovanje	39%

Procjena doprinosa općih intervencija na tržištu rada zapošljavanju radnika

Slijedom konzultacija s partnerima u provedbi istraživanja (HUP, HOK i HGK), u okviru godišnje Ankete poslodavaca koju je HZZ proveo u 2014. godini svim je poslodavcima postavljeno pitanje kojim se tražilo da procijene u kojem bi opsegu ponuđene mjere doprinijele njihovoj sklonosti zapošljavanju radnika. Pitanje je glasilo „Procijenite u kojoj biste mjeri bili potaknuti zaposliti jednog ili više radnika u narednoj godini kada bi...“, a uz svaki od pet ponuđenih scenarija intervencija, poslodavci su svoj stav mogli iskazati kroz skalu od pet stupnjeva (od „nimalo“ do „izrazito“).

Upitnikom su ponuđene sljedeće intervencije:

- sufinanciranje doprinosa od strane države za nove radnike u prvih šest mjeseci
- porezna olakšica omogućena od strane države za zapošljavanje novog radnika – odbitak od porezne osnovice za dobit u trajanju od godine dana
- mogućnost jednostavnijeg zapošljavanja novih radnika na određeno
- mogućnost jednostavnijeg otkazivanja radnicima
- postojanje besplatnih programa edukacije i usavršavanje radnika iz područja korištenja računala, znanja stranih jezika, stručnih znanja i slično.

Poslodavci ne izražavaju jednoglasnu potporu ni jednoj od mjera, odnosno od ponuđenih intervencija ni za jednu većina poslodavaca ne smatra kako bi u velikoj mjeri doprinijela lakšem zapošljavanju. Najviše se u tom pogledu korisnim smatraju intervencije koje utječu na cijenu rada novozaposlenih (43% smatra da bi u velikoj mjeri ili izrazito doprinijela zapošljavanju, prosječna vrijednost 3,1), odnosno porezne olakšice (41,6%, prosjek 3,0). Fleksibilizacija zapošljavanja i posebno otpuštanja procjenjuje se manje relevantnom za novo zapošljavanje: daljnje pojednostavljenje procedure za zapošljavanje na određeno uživa manju potporu kao instrument dodatnog zapošljavanja (31,6% smatra da bi bitno doprinijelo zapošljavanju, prosjek 2,7), a pojednostavljenje otkazivanja od svih predloženih intervencija poslodavci najrjeđe vide kao potencijalno poticajnu za zapošljavanje (23,3% smatra da bi u velikoj mjeri ili izrazito doprinijelo zapošljavanju, 58,3% da ne bi nimalo ili u manjoj mjeri, prosjek 2,4). Dostupnost programa edukacije i usavršavanja zaposlenika kao bitan poticaj dodatnom zapošljavanju vidi 26,5% poslodavaca, dok 53,3% smatra da ne bi predstavljalo poticaj (prosjek 2,5).

Vidljivo je veliko raspršenje odgovora među poslodavcima – za svaku od intervencija značajna manjina poslodavaca smatra kako bi im konkretno doprinijela odluci o zapošljavanju, ali velik dio poslodavaca smatra i kako ne bi imala učinka, što traži identifikaciju ciljanih skupina i sektora koji bi imali najveću korist od pojedine intervencije. Također, postoji visoka korelacija između ocjene korisnosti prva dva tipa intervencije odnosno poticaja (0,83), te druga dva tipa odnosno fleksibilizacije (0,71).

Tablica 35. Procjena doprinosa pojedinih intervencija zapošljavanju radnika kod anketiranih poslodavaca, %

Mjera zapošljavanja	Ukupno odgovora	Projek	Doprinos, %				
			Nimalo	U maloj mjeri	U srednjoj mjeri	U velikoj mjeri	Izrazito
Država sufinancirala doprinose za nove radnike u prvih 6 mjeseci	6.304	3,1	20,9	14,1	22,0	19,4	23,6
Država omogućila poreznu olakšicu za novog radnika – odbitak od porezne osnovice za dobit u trajanju od 1. godine	5.968	3,0	24,1	14,0	20,3	19,6	22,0
Postojala mogućnost jednostavnijeg zapošljavanja novih radnika na određeno vrijeme	5.678	2,7	30,7	16,0	21,6	16,5	15,1
Imali mogućnost jednostavnijeg otkazivanja radnicima	5.488	2,4	39,0	17,3	20,4	12,0	11,3
Postojali besplatni programi edukacije i usavršavanja za radnike iz područja korištenja računala, stranih jezika, stručnih znanja i slično	5.563	2,5	36,4	16,9	20,3	12,2	14,3

U nastavku će se izdvojeno analizirati procjene poslodavaca iz privatnog sektora s obzirom na oblik vlasništva, veličinu i djelatnost, budući da su predložene intervencije usmjerenе prvenstveno njima. Poslodavci u privatnom sektoru vide sufinanciranje zapošljavanja, porezne olakšice i mogućnost jednostavnijeg otkazivanja kao nešto poticajnije za buduće zapošljavanje nego ostali poslodavci.

No i među poslodavcima u privatnom sektoru postoje razlike, prvenstveno kod obrtnika, koji su manje skloni vidjeti bilo koji vid intervencije poticajnim za zapošljavanje. Ostali poslodavci u privatnom sektoru bez obzira na veličinu u sličnoj su mjeri skloni vidjeti sufinanciranje doprinosa i porezne olakšice za novo zapošljavanje kao poticaj zapošljavanju. No, kad je u pitanju intervencija jednostavnije zapošljavanje na određeno i jednostavnije otpuštanje, ali i dostupnost obrazovanja zaposlenika, percepcija korisnosti za odluku o zapošljavanju izraženija je kod većih poslodavaca.

Tablica 36. Procjena doprinosa pojedinih intervencija zapošljavanju radnika kod anketiranih poslodavaca u privatnom sektoru vlasništva, prema veličini poslodavca, prosjek

Veličina poslodavca	Država sufinancirala doprinose za nove radnike u prvih 6 mjeseci	Država omogućila poreznu olakšicu za novog radnika – odbitak od porezne osnovice za dobit u trajanju od jedne godine	Postojala mogućnost jednostavnijeg zapošljavanja novih radnika na određeno vrijeme	Imali mogućnost jednostavnijeg otkazivanja radnicima	Postojali besplatni programi edukacije i usavršavanja za radnike iz područja korištenja računala, stranih jezika, stručnih znanja i slično
Mikro-poslodavci					
Mikro-poslodavac - obrtnik	3,0	2,9	2,5	2,2	2,2
Mikro-poslodavci - tvrtka	3,3	3,2	2,7	2,4	2,6
Mali poslodavci	3,3	3,3	2,9	2,7	2,7
Srednji poslodavci	3,2	3,2	3,0	2,9	2,8
Veliki poslodavci	3,3	3,4	3,2	3,1	3,0
UKUPNO	3,2	3,2	2,7	2,5	2,5

Postoje i određene razlike s obzirom na djelatnosti, gdje poslodavci iz pojedinih sektora smatraju poticajnijim sve intervencije. Tu se ističu: prerađivačka industrija, građevinarstvo, komunalne djelatnosti, pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane, informacije i komunikacije, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti te obrazovanje, što su redom djelatnosti koje karakterizira visoka fluktuacija.

Tablica 37. Procjena doprinosa pojedinih intervencija zapošljavanju radnika kod anketiranih poslodavaca u privatnom sektoru vlasništva, prema djelatnostima, prosjek

Područje djelatnosti	Država sufinancirala doprinose za nove radnike u prvih 6 mjeseci	Država omogućila poreznu olakšicu za novog radnika – odbitak od poreze osnovice za dobit u trajanju od jedne godine	Postojala mogućnost jednostavnijeg zapošljavanja novih radnika na određeno vrijeme	Imali mogućnost jednostavnijeg otkaživanja radnicima	Postojali besplatni programi edukacije i usavršavanja za radnike iz područja korištenja računala, stranih jezika, stručnih znanja i slično
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3,1	3,0	2,6	2,3	2,3
Rudarstvo i vađenje	2,9	2,9	2,6	2,5	2,2
Prerađivačka industrija	3,3	3,3	2,8	2,7	2,7
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	3,2	3,1	2,5	2,5	2,3
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	3,3	3,3	2,5	2,2	2,5
Građevinarstvo	3,2	3,2	2,8	2,7	2,5
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	3,1	3,2	2,8	2,6	2,6
Prijevoz i skladištenje	3,2	3,2	2,7	2,4	2,5
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	3,4	3,4	3,0	2,6	2,5
Informacije i komunikacije	3,4	3,4	2,8	2,7	2,7
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2,9	2,9	2,4	2,3	2,3
Poslovanje nekretninama	2,9	2,9	2,5	2,3	2,5
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3,2	3,1	2,5	2,4	2,5
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,3	3,3	2,8	2,6	2,7
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3,0	3,2	2,2	2,3	2,4
Obrazovanje	3,4	3,3	2,9	2,6	3,0
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3,0	2,9	2,5	2,3	2,3
Umjetnost, zabava i rekreacija	3,0	3,0	2,7	2,8	2,7
Ostale uslužne djelatnosti	2,9	2,8	2,4	2,2	2,3
UKUPNO	3,2	3,2	2,7	2,5	2,5

Obrazovanje, usavršavanje i stručna praksa radnika

Ovogodišnjom se anketom poslodavce pitalo jesu li, na koji način i koji broj radnika dodatno obrazovali i usavršavali, te jesu li primali učenike ili studente na stručnu praksu i naukovanje.

Skoro trećina anketiranih (3.189 poslodavaca ili 32,4% od ukupnog broja) potvrđno je odgovorila kako je u protekloj godini organizirala usavršavanje radnika, interno ili koristeći usluge vanjskih pružatelja usluga. Četvrtina zaposlenih radnika (110.133 ili 25,0%) prošlo je usavršavanje ili dodatnu edukaciju, i to najviše kod velikih poslodavaca (ukupno 60.067 radnika ili 26,5% od ukupnog broja zaposlenih kod anketiranih poslodavaca) te kod poslodavaca državnog ili javnog sektora (52.694 osobe ili 27,0%).

Interne usavršavanje je organizirano za ukupno 14,7% zaposlenika anketiranih poslodavaca, dok je obrazovanje u organizaciji vanjskih pružatelja usluga prošlo 10,3% zaposlenika. Obuhvat zaposlenika internim obrazovanjem raste s veličinom poslodavca, ali kod velikih poslodavaca je vanjskim obrazovanjem obuhvaćen manji udio zaposlenika (8,9%) nego kod ostalih (11,4-11,8%). Također, obuhvat zaposlenika bilo kojim vidom usavršavanja nešto je veći kod poslodavaca u javnom ili državnom vlasništvu.

Tablica 38. Usavršavanja radnika anketiranih poslodavaca

	Ukupno anketirani	Zaposleni, 31.XII.2013.	Koristili usavršavanje			
			Interni organizirano usavršavanje, broj radnika	Udio zaposlenika, %	Usluge vanjskih pružatelja obrazovnih usluga, broj radnika	Udio zaposlenika, %
UKUPNO	9.851	440.960	64.849	14,7	45.284	10,3
Veličina poslodavca						
Mikro - do 9 zaposlenih	5.381	19.090	1.732	9,1	2.171	11,4
Mali - 10 do 49 zaposlenih	2.817	62.412	6.551	10,5	7.210	11,6
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.334	132.771	16.683	12,6	15.719	11,8
Veliki - 250 i više zaposlenih	319	226.687	39.883	17,6	20.184	8,9
Sektor vlasništva						
Privatno ili pretežno privatno	7.124	240.633	33.078	13,7	23.181	9,6
Državno ili javno	2.271	195.117	31.187	16,0	21.507	11,0
Ostalo	456	5.210	584	11,2	596	11,4

Stručna praksa i naukovanje

U protekloj 2013. godini, 27,6% anketiranih poslodavaca primalo je učenike ili studente na stručnu praksu ili naukovanje. Mikro poslodavci najrjeđe primaju učenike na praksi (tek njih 16,4%), ali je udio praktikanata u ukupnom broju zaposlenih kod mikro-poslodavaca (11,2%) znatno veći nego kod ostalih poslodavaca. S veličinom

poslodavaca raste vjerojatnost da primaju učenike ili studente na praksi (62,1% kod velikih poslodavaca), no opada udio praktikanata u odnosu na ukupan broj zaposlenih (samo 3,8% kod velikih poslodavaca).

Tablica 39. Primanje učenika i studenata na stručnu praksu ili naukovanje u 2013. godini, prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca

	POSLODAVCI		BROJ UČENIKA ILI STUDENATA	
	Broj	Udio u ukupnom broju anketiranih, %	Broj	Udio u ukupnom broju zaposlenih, %
UKUPNO	2.719	27,6	21.017	4,8
Veličina poslodavca				
Mikro - do 9 zaposlenih	885	16,4	2.134	11,2
Mali - 10 do 49 zaposlenih	957	34,0	3.550	5,7
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	679	50,9	6.658	5,0
Veliki - 250 i više zaposlenih	198	62,1	8.675	3,8
Sektor vlasništva				
Privatno ili pretežno privatno	1.632	22,9	9.965	4,1
Državno ili javno	1.004	44,2	10.732	5,5
Ostalo	83	18,2	320	6,1

Na praksi prima gotovo dvostruko veći udio poslodavaca u državnom ili javnom sektoru (44,2%) nego u privatnom (22,9%), a također primaju i veći broj učenika ili studenata.

Na stručno naukovanje ili praksi najčešće su primali učenike poslodavci djelatnosti javne uprave i obrane (45,4% anketiranih poslodavaca u djelatnosti) te obrazovanja (38,7%), a zatim slijede djelatnosti: trgovina, opskrba vodom, znanstvene i tehničke djelatnosti te pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane (s udjelom 30-33%), dok je u rudarstvu, financijskim i djelatnostima osiguranja, prijevozu i skladištenju, poljoprivredi, administrativnim djelatnostima te poslovanju nekretninama učenička odnosno studentska praksa bitno rjeđa (petina ili manje poslodavaca provodi praksi).

S obzirom na ukupan broj zaposlenih, stručnu praksu i naukovanje učenici i studenti najučestalije obavljaju u sektoru uslužnih djelatnosti, a ponajprije u djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane (13,4%), zatim zdravstvu i socijalnoj skrbi (9,3%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (7,8%), umjetnosti, zabavi i rekreaciji (7,4%) te ostalim uslužnim djelatnostima (8,9%), dok se naukovanje i praksa vrlo rijetko obavlja u financijskim i djelatnostima osiguranja (0,9%), administrativnim djelatnostima (1,2%), prijevozu (1,6%) te rudarstvu (1,8%).

Tablica 40. Primanje učenika i studenata na stručnu praksu ili naukovanje u 2013. godini, prema po djelatnostima

Područje djelatnosti	POSLODAVCI		BROJ UČENIKA ILI STUDENATA	
	Broj	Udio u ukupnom broju anketiranih, %	Broj	Udio u ukupnom broju zaposlenih, %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	73	13,4	344	3,4
Rudarstvo i vađenje	15	17,6	31	1,8
Prerađivačka industrija	306	29,2	3.221	3,5
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	29	28,4	316	4,1
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	101	32,5	414	2,4
Građevinarstvo	208	28,3	831	3,1
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	280	32,6	1.739	4,3
Prijevoz i skladištenje	87	15,6	521	1,6
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	183	30,0	2.369	13,4
Informacijske i komunikacijske	87	22,2	255	4,0
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	36	17,6	199	0,9
Poslovanje nekretninama	22	10,1	44	2,0
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	203	32,0	766	7,8
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	52	12,9	167	1,2
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	256	45,4	1.029	3,0
Obrazovanje	320	38,7	2.612	7,2
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	208	29,7	5.003	9,3
Umjetnost, zabava i rekreacija	93	22,4	743	7,4
Ostale uslužne djelatnosti	155	28,6	406	8,9
UKUPNO	2.719	27,6	21.017	4,8

Dobivenim odgovorima poslodavaca na dodatno pitanje o spremnosti na intenziviranje organiziranja stručne prakse u slučaju postojanja odgovarajuće potpore stječe se dojam o otvorenosti poslodavaca na veću zastupljenost prakse. Dvije trećine poslodavaca (69%) bilo bi spremno intenzivirati organizaciju prakse kada bi postojalo primanje finansijske potpore za uzimanje osoba na praksu, svaki drugi poslodavac (50,7%) kada bi postojala osigurana podrška za ospozobljavanje mentora, a 56,2% poslodavaca bilo bi sklonije provođenju prakse kad bi postojao pouzdan i učinkovit sustav nalaženja i upućivanja prikladnih kandidata. Za sve tri mjere nešto je veći interes kod srednjih poslodavaca te poslodavaca državnog sektora.

Tablica 41. Spremnost poslodavaca na organiziranje stručne prakse u navedenim situacijama prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca, prosjek %

	Primanje finansijske potpore za uzimanje osoba na praksu	Osigurana podrška za ospozobljavanje mentora	Postojanje pouzdanog i učinkovitog sustava nalaženja i upućivanja prikladnih praktikanata
UKUPNO	69,0	50,7	56,2
Veličina poslodavca			
Mikro - do 9 zaposlenih	64,5	44,4	51,3
Mali - 10 do 49 zaposlenih	72,1	56,1	60,6
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	79,3	63,6	66,5
Veliki - 250 i više zaposlenih	76,1	58,1	60,2
Sektor vlasništva			
Privatno ili pretežno privatno	65,3	44,6	52,1
Državno ili javno	80,9	69,2	69,9
Ostalo	70,8	56,6	58,3

Promatrajući odgovore po djelatnostima, primjetno je kako su u pravilu za organiziranje stručne prakse bili najviše zainteresirani poslodavci u djelatnostima gdje je i trenutno prisutna veća učestalost prakse: u obrazovanju (82,2% u slučaju primanja potpora; 73,3% u slučaju osigurane podrške, 71,5% uz postojanje pouzdanog i učinkovitog sustava pronalaženja prikladnih praktikanata), javne uprave i obrane (78,3%, 66,9%, 68,5%) i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (77,4%, 64,9%, 65,1%).

U slučaju primanja finansijske potpore, značajnije bi se povećao interes poslodavaca u djelatnostima: informacije i komunikacije (77,8%), umjetnost, zabava i rekreacija (73,8%), ostale uslužne djelatnosti (73,2%) i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (73,0%).

Osigurana podrška za ospozobljavanje mentora kao poticaj bila bi privlačna poslodavcima u ostalim uslužnim djelatnostima (57,5%), umjetnosti, zabavi i rekreaciji (57,3%), opskrbi električnom energijom (52,9%), opskrbi vodom (52,2%) te poslodavcima u prerađivačkoj industriji (52,1%).

Poslodavci građevinarstva, veći od prosjeka interes iskazali su za slučaj postojanja pouzdanog i učinkovitog sustava nalaženja i upućivanja prikladnih praktikanata (59,6%).

Tablica 42. Spremnost poslodavaca na organiziranje stručne prakse u navedenim situacijama prema djelatnostima, prosjek %

Područje djelatnosti	Primanje finansijske potpore za uzimanje osoba na praksu	Osigurana podrška za ospozobljavanje mentora	Postojanje pouzdaog i učinkovitog sustava nalaženja i upućivanja prikladnih praktikanata
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	55,3	34,3	39,7
Rudarstvo i vađenje	51,1	35,1	40,5
Prerađivačka industrija	70,3	52,1	55,6
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	57,4	52,9	51,0
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	70,0	52,2	55,2
Građevinarstvo	69,5	50,7	59,6
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	66,3	42,7	55,0
Prijevoz i skladištenje	50,4	31,4	36,2
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	73,0	51,6	58,9
Informacije i komunikacije	77,8	46,7	59,9
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	49,6	26,4	37,2
Poslovanje nekretninama	57,2	36,6	41,7
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	67,8	45,1	52,6
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	62,9	42,0	53,2
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	78,3	66,9	68,5
Obrazovanje	82,2	73,3	71,5
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	77,4	64,9	65,1
Umetnost, zabava i rekreacija	73,8	57,3	63,1
Ostale uslužne djelatnosti	73,2	57,5	64,5
UKUPNO	69,0	50,7	56,2

Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje

Opseg korištenja usluga Zavoda

Anketom smo željeli dobiti uvid u opseg i kvalitetu suradnje poslodavaca s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Tražili smo odgovore na pitanja o tome jesu li koristili usluge Zavoda, a ukoliko jesu, koje su vrste usluga koristili te jesu li i u kojoj mjeri zadovoljni dobivenim uslugama.

Ukupno je 5.130 poslodavaca (60,9% od svih poslodavaca koji su odgovorili na ovo pitanje) izjavilo da su pri traženju i zapošljavanju radnika koristili barem jednu uslugu HZZ-a.

Najveći broj poslodavaca koristio je uslugu objave potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a (52,0%). Od ostalih usluga vezanih uz posredovanje, ciljano posredovanje (upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a) koristilo je oko polovice od tog broja (26,8%), tvrtku ili slobodna radna mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a predstavljalo je 12,1% poslodavaca, a profesionalnu selekciju kandidata za zapošljavanje (psihologjsko testiranje i intervju) koristilo je 5,5% poslodavaca.

Mjere za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja i/ili obrazovanja radnika, stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta) koristilo je 40,0% poslodavaca, što ukazuje na veliku participaciju anketiranih poslodavaca u mjerama (mjerama je obuhvaćen puno veći udio poslodavaca nego nezaposlenih osoba).

Specifičnu uslugu stručne pomoći kod zbrinjavanja viška radnika koristilo je 3,9% poslodavaca, *Prilog I – 19.* i *Prilog I. – 20.*

Doseg usluga HZZ-a s obzirom na veličinu poslodavca nije posve ujednačen. Mikro-poslodavci nešto rjeđe objavljaju oglase za radna mjesta preko Zavoda i traže ciljano posredovanje, što ukazuje na prostor za poboljšanje obuhvata. Također, veliki poslodavci su bitno skloniji predstavljanju radnih mjesta na sajmovima poslova i u prostorijama HZZ-a. Profesionalnu selekciju i stručnu pomoć kod zbrinjavanja viškova također bitno češće koriste veliki poslodavci od ostalih skupina poslodavaca. Mjere za poticanje zapošljavanja koriste poslodavci bez obzira na veličinu, ali je udio najveći među srednjim poslodavcima (56,7%), a najmanji među mikro-poslodavcima (33,2%).

S obzirom na sektor vlasništva također postoje određene razlike u korištenju usluga. Poslodavci iz privatnog sektora manje su skloni korištenju bilo kojih usluga HZZ-a od poslodavaca u državnom ili javnom vlasništvu.

Tablica 43. Učestalost korištenja pojedinih usluga Zavoda prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %

	Koristili bilo koju mjeru	Objava potrebe za radnikom na web stranicu HZZ-a, u dnevnom blitenu, dnevnom listu ili na oglašnoj ploči HZZ-a	Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjeseta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a	Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjeseta od strane savjetnika HZZ-a	Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologjsko testiranje...)	Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja	Druga usluga
UKUPNO	60,9	52,0	12,1	26,8	5,5	3,9	40,0	4,2
Veličina poslodavca								
Mikro - do 9 zaposlenih	49,4	37,6	8,4	20,7	3,6	3,2	33,2	4,7
Mali - 10 do 49 zaposlenih	67,8	61,0	12,5	30,0	6,2	3,9	44,1	3,7
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	83,1	78,5	20,9	42,6	9,4	5,4	56,7	3,4
Veliki - 250 i više zaposlenih	85,0	78,1	36,9	39,6	18,6	12,0	47,6	3,8
Sektor vlasništva								
Privatno ili pretežno privatno	52,3	42,3	10,9	23,0	3,8	3,7	29,4	3,6
Državno ili javno	84,9	78,8	15,1	37,7	10,6	4,5	68,5	4,8
Ostalo	64,1	55,7	17,9	36,2	10,2	4,8	52,0	13,0

Zadovoljstvo dobivenim uslugama Zavoda

Anketirani poslodavci općenito su zadovoljni dobivenim uslugama od strane Zavoda. S obzirom da je za svaku mjeru udio korisnika koji su izrazili zadovoljstvo prelazio 93%, prikazat ćemo nalaze prema strožem kriteriju izrazito zadovoljnih uslugom. U najvećoj se mjeri izražava potpuno zadovoljstvo najčešće korištenom uslugom objave potrebe za radnikom koje iskazuje devet od deset sudsionika (89,4%). Pet od šest sudsionika izrazito je zadovoljno i predstavljanjem tvrtke pri HZZ-u odnosno korištenjem mjera za poticanje zapošljavanja. Ciljanim posredovanjem i profesionalnom selekcijom potpuno je zadovoljno četiri od pet sudsionika ankete, te tri četvrtine korisnika pomoći kod zbrinjavanja viška radnika.

Tablica 44. Zadovoljstvo dobivenim uslugama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, %

Vrsta usluge	Zadovoljni	Razina zadovoljstva		Nisu zadovoljni
		Potpuno	Djelomično	
Objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu, dnevnom listu ili na oglasnoj ploči HZZ-a	99,0	89,4	9,6	1,0
Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesa nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a	98,2	83,8	14,4	1,8
Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	96,8	81,6	15,3	3,2
Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologiski testiranje...)	94,3	80,3	14,0	5,7
Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	93,6	73,9	19,7	6,4
Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja	97,6	84,7	12,9	2,4
Druga usluga	96,3	90,2	6,1	3,7

U odnosu na prethodnu godinu smanjen je udio potpuno zadovoljnih sudionika ankete uslugama objave potrebe za radnikom (sa 95,1%), ciljanim posredovanjem (sa 87,0%) i korištenjem mjera APZ (sa 90,1%), što ukazuje na važnost kontinuiranog rada fokusiranog na poslodavce.

Informiranost poslodavaca o mjerama HZZ-a

Anketirani su poslodavci ovogodišnjim upitnikom imali priliku iskazati jesu li informirani i zainteresirani za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje. U projektu su najviše informirani o mjerama stručnog osposobljavanja (60,5%) i sufinanciranja zapošljavanja novih radnika (59,1%), dok je informiranost o drugim mjerama na znatno nižoj razini. Nešto veća informiranost od ostalih, primjetna je kod velikih poslodavaca, a s obzirom na sektor vlasništva veća je razina informiranosti prisutna za tipove mjera koje su otvorene poslodavcima u privatnom (sufinanciranje) odnosno javnom i civilnom sektoru (javni radovi).

Tablica 45. Informiranost anketiranih poslodavaca o mjerama za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, prosjek %

	Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika	Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	Mjere za očuvanje radnih mesta	Mjere javnih radova	Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
UKUPNO	59,1	35,9	35,0	41,5	60,5
Veličina poslodavca					
Mikro - do 9 zaposlenih	59,4	35,0	34,8	39,5	53,0
Mali - 10 do 49 zaposlenih	56,7	34,6	33,7	42,2	62,4
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	61,2	39,8	36,3	47,8	77,9
Veliki - 250 i više zaposlenih	66,7	49,3	48,3	41,0	77,6
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežno privatno	62,1	35,9	36,0	23,3	48,8
Državno ili javno	36,1	35,6	27,8	69,1	86,0
Ostalo	41,7	38,3	32,8	77,2	67,8

Iskazima o zainteresiranosti poslodavaca za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja HZZ-a, najveći je interes za mjere Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (koji iskazuje 50,3% poslodavaca) i Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (45,3%), no za svaku od prikazanih mjeru zainteresirana je najmanje jedna petina poslodavaca.

Tablica 46. Raširenost interesa anketiranih poslodavaca o mjerama za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, struktura %

Vrsta mjere	Nema interesa	Ne može se procijeniti	Zainteresirani	Interes za broj osoba
Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (<i>samo privatni sektor</i>)	24,3	30,3	45,3	3.927
Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa (<i>samo privatni sektor</i>)	38,4	34,6	27,0	2.973
Mjere za očuvanje radnih mesta (<i>samo privatni sektor</i>)	39,2	38,1	22,7	2.319
Mjere javnih radova (<i>samo civilni i javni sektor</i>)	43,1	24,6	32,3	5.427
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	25,7	24,0	50,3	7.833

Iskazani broj osoba za koje su poslodavci naznačili interes za uključivanje u mjere ukupno iznosi 22.479. Po poretku, on okvirno odgovara strukturi novouključenih polaznika u prethodnim godinama (najviše u SOR, nešto manje u javne radove, potom sufinancirano zapošljavanje), iako je zastupljenost iskazane potražnje za mjerama-potporama veća nego što je njihova zastupljenost u mjerama iz 2012. i 2013. godine.

Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa predstavlja mjeru za koju je interes iskazao najveći broj poslodavaca, te u kojoj je prepoznata mogućnost najvećeg obuhvata (7.833 osobe među anketiranim poslodavcima).

Namjeru korištenja mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa najčešće iskazuju poslodavci iz djelatnosti javne uprave i obrane (52,5% anketiranih iz te djelatnosti); slijede ih poslodavci iz djelatnosti obrazovanja (44,5%), umjetnosti, zabave i rekreacije (34,9%) te zdravstvene i socijalne skrbi (33,9%), dok je najmanji interes za stručno osposobljavanje kod poslodavaca iz djelatnosti rudarstva, poljoprivrede, prijevoza i skladištenja te opskrbe energentima (s udjelom manjim od 10%), *Prilog I - 21*.

Potreba stručnog osposobljavanja najčešće je iskazana za sljedeća zanimanja: medicinska sestra (1.392 ili 19,2%), diplomirani ekonomist (1.015 radnika ili 14,0%), diplomirani pravnik (510 ili 7,0%), administrativni službenik (306 ili 4,2%), odgojitelj predškolske djece (294 ili 4,1%), razredni učitelj (218 ili 3,0%), fizioterapeut (167 ili 2,3%), diplomirani građevinski inženjer (147 ili 2,0%), diplomirani socijalni radnik (129 ili 1,8%), viši fizioterapeut (116 ili 1,6%) te doktor medicine (114 ili 1,6%). Međutim, preostalih 39,2% potreba za stručno osposobljavanje (2.844 osobe) definirano je u ukupno 323 druga zanimanja.

SAŽETAK

Baza, uzorak i odaziv poslodavaca. Osnovni skup za odabir poslodavaca za anketiranje bila je interna baza poslodavaca Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje sa 149.679 poslodavaca i 1.269.932 zaposlene osobe. S obzirom da su, prema podacima Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje, krajem 2013. godine bila 1.393.823 zaposlena osiguranika, ovaj osnovni skup obuhvaća 91,1% ukupne populacije zaposlenih u RH. U uzorak za anketiranje uključeno je 13.245 poslodavaca s ukupnim brojem zaposlenih od 582.564, što čini 41,8% ukupne zaposlenost u RH. Anketu je valjano ispunilo ukupno 9.851 poslodavac, tj. 74,4% od uzorkovanoga broja, što predstavlja zadovoljavajući odaziv. Kod anketiranih je poslodavaca bilo zaposleno 440.960 radnika, što čini 31,6% u odnosu na ukupni broj zaposlenih, slično kao i prethodnih godina.

Struktura anketiranih poslodavaca. Anketom su obuhvaćeni poslodavci svih pravnih oblika i sektora vlasništva, te iz svih područja djelatnosti i svih županija. Najveći broj anketiranih čine mikro poslodavci (do 9 zaposlenih) – 5.381 ili 54,6%; zatim, 28,6% (2.817) mali poslodavci (od 10 do 49 zaposlenih), 13,5% (1.334) srednji, te 3,2% (319) veliki poslodavci. Anketom je obuhvaćeno 6.888 trgovачkih društava ili ustanova (69,9%) i 2.963 poslodavca obrtnika (30,1%). Obrtnici pretežito pripadaju skupini mikro poslodavaca (njih 2.638, odnosno 89,0%). S obzirom na sektor vlasništva, gotovo tri četvrtine anketiranih (7.124 ili 72,3%) su privatnog ili pretežito privatnog vlasništva, dok nešto manje od jedne četvrtine anketiranih (2.271 ili 23,1%) su poduzeća i ustanove u državnom ili pretežito državnom vlasništvu. U pojedinim županijama odaziv poslodavaca kretao se od 324 do 715, što predstavlja adekvatan broj za usporedne analize na županijskoj razini.

Promjene u zaposlenosti prethodne godine. Tijekom godine anketirani su poslodavci zaposlili ukupno 95.457 radnika, što čini 21,9% u odnosu na broj zaposlenih početkom godine, dok su u istom razdoblju kod istih poslodavaca prestala raditi 90.744 radnika ili 20,8% od ukupnoga broja zaposlenih. Dakle, na godišnjoj je razini prisutna visoka fluktuacija, ali je njome ostvareno povećanje zaposlenosti od 4.713 radnika ili 1,1%. Kretanja u zaposlenosti kod anketiranih subjekata 2013. godine treću su godinu za redom pozitivna, pri čemu je vidljivo povećanje stope rasta u odnosu na 2012. godinu. Sektor mikro poslodavaca bilježi najveću fluktuaciju radnika, ali je ujedno i uvećao ukupnu zaposlenost za 3,2%. S veličinom poslodavca smanjuje se i prosječan porast broja zaposlenih. Poslodavci u privatnom sektoru iskazuju puno veću fluktuaciju, ali i rast zaposlenih (2,5%) nego poslodavci u državnom ili javnom vlasništvu koji su u prosjeku smanjili broj zaposlenih za 0,8%.

Način traženja i poteškoće pri zapošljavanju radnika. U 2013. godini čak je 74,4% anketiranih poslodavaca tražilo radnike. Među njima je najveći dio onih (61,2%) koji su radnike tražili posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Pri traženju zaposlenika poslodavci učestalo koriste i vlastite resurse: osobna poznanstva (35,2 %) te vlastite baze životopisa (27,4%); zatim oglašavanje u medijima: na Internetu (20,0%)

te u ostalim medijima (11,0%), a u 10,9% slučajeva praksa, naukovanje ili stručno osposobljavanje bili su način identifikacije i selekcije mlađih zaposlenika.

Četiri petine poslodavaca (80,9%) koji su tražili radnike nisu se susreli s poteškoćama pri traženju radnika. Kada imaju poteškoća u zapošljavanju, najčešći je problem nedostatak osoba traženog obrazovanja (u 54,8% slučajeva), a potom nedostatno radno iskustvo (44,8%). Dio poslodavaca (11,6% anketiranih) identificirao je specifično zanimanje u kojem je imao poteškoće u zapošljavanju radnika, na temelju čega je izračunat indeks deficitarnosti. U odnosu na broj zaposlenih, problemi su se najčeščije javljali u rodu zanimanja stručnjaka i znanstvenika: poglavito kod informatičara, farmaceuta, defektologa, profesora i nastavnika matematike te inženjera strojarstva, što odgovara i dosadašnjim godišnjim preporukama koje izdaje HZZ.

Planirano zapošljavanje u 2014. godini. Anketirani su poslodavci prognozirali da će u tekućoj godini zaposliti ukupno 44.198 radnika temeljem ugovora o radu, što daje stopu planiranog zapošljavanja (postotak u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca) od 10,0%, što je neznatno manje od očekivanja iskazanih u anketi poslodavaca 2013. godine (10,2%). Najveći broj novozaposlenih u odnosu na postojeći broj zaposlenih planiraju mikro poslodavci (37,2%). Znatno niže stope zapošljavanja s obzirom na trenutni broj zaposlenih predviđaju mali (13,6%), srednji (9,8%) te osobito veliki (6,9%) poslodavci. Nadalje, prema sektoru vlasništva anketiranih poslodavaca, namjere zapošljavanja znatno su izraženije u privatnom sektoru (13,0%) u odnosu na državni i javni sektor gdje postoji bitna ograničenja novog zapošljavanja, te stopa planiranog zapošljavanja iznosi 5,9%.

Najviša stopa novoga zapošljavanja predviđa se u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (62,4%), a zatim u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (30,8%). Istodobno, potrebe za zapošljavanjem najizraženije su kod poslodavaca s područja Istarske županije (stopa planiranog zapošljavanja iznosi 27,4%), zatim Ličko-senjske (24,2%), Šibensko-kninske (23,0%) i Dubrovačko-neretvanske (21,6 %) županije. Većina planiranoga zapošljavanja (85,1%) predviđa se na određeno vrijeme, a jedna polovina tog zapošljavanja (49,9%) odnosi se na sezonske poslove.

Potražnja za zanimanjima. Poslodavci su u anketi navodili po jedno zanimanje za kojim će imati najveće potrebe za zapošljavanjem u 2014. godini. Najveći broj poslodavaca iskazuje potrebu za zapošljavanjem: konobara, prodavača, diplomiranih ekonomista, vozača teretnog vozila, kuhara, administrativnih službenika, odgojitelja predškolske djece, čistačica, diplomiranih pravnika te radnika u održavanju. Poslodavci su za njima najvažnija zanimanja ovako rangirali očekivanu razinu kompetencija: odgovornost (prosječan značaj 4,5), praktična znanja u okviru zanimanja (4,2), fleksibilnost (4,2), rad u timu (4,1), emocionalna samokontrola (4,1) i usmjerenošć na potrebe stranaka (4,0). Poslodavci procjenjuju da zanimanja iz roda znanstvenika, inženjera i tehničara u prosjeku traže najvišu razinu svih kompetencija, uz izuzetak praktičnih znanja, odgovornosti te usmjerenošć na potrebe klijenta koje se u sličnoj mjeri traže u većini zanimanja. Visoke razine socijalnih kompetencija traže se od zaposlenih u službeničkim i uslužnim zanimanjima, a manje od zaposlenih u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji. Daleko

niže kompetencije iz svih ispitivanih područja traže se od zaposlenih u poljoprivrednim, te posebno jednostavnim zanimanjima.

Očekivane promjene u zaposlenosti. U strukturi odgovora poslodavaca o promjenama u zaposlenosti na kraju 2014. u odnosu na 2013. godinu, prevladavaju očekivanja kojima se neće mijenjati broj zaposlenih (45,0%), nešto više od četvrtine poslodavaca (26,9%) očekuje rast, petina (19,9%) ne može procijeniti, a 8,2% očekuje smanjenje broja zaposlenih. Sumarno, anketirani poslodavci ove godine očekuju povećanje broja zaposlenih od 1,2%, što je optimističnija procjena ukupnog kretanja nego prethodne godine, kada se predviđala stagnacija. Očekivana ukupna promjena broja zaposlenih izrazito je pozitivna kod mikro poslodavaca koji očekuju povećanje čak za 10,9%, a iznadprosječno povećanje zaposlenosti očekuju i mali poslodavci (+3,0%), dok se u skupini velikih poslodavaca očekuje neznatni pad ukupne zaposlenosti (-0,2%). S obzirom na sektor vlasništva, u privatnom se sektoru očekuje povećanje broja zaposlenih (+2,3%), a na razini cjelokupnog državnog i javnog sektora ipak se predviđa blago smanjenje (-0,4%). Poslodavci većine djelatnosti očekuju povećanje broja zaposlenih, najviše poslodavci iz djelatnosti informacija i komunikacija (7,3%) te administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (6,6%), dok se daljnje smanjenje očekuje u djelatnosti građevinarstva (2,0%) te prijevoza i skladištenja (1,8%).

Razlozi smanjenja broja radnika i potencijalni viškovi. Od 728 poslodavaca koji predviđaju smanjenje broja radnika, njih 55,2% ukazuje na gospodarske poteškoće kao primarni razlog smanjenja. Ukupno 27,1% poslodavaca ukazalo je na mogućnost pojave viškova radnika u tekućoj godini. Veći poslodavci češće predviđaju mogućnost viškova, a vjerojatnost pojave viškova bitno je češća u privatnom nego u javnom sektoru, najizraženija u djelatnosti građevinarstva (45,2%), a najmanja u djelatnostima javne uprave i obrane te umjetnosti i rekreacije (po 11,6%). Od poslodavaca koji očekuju viškove, većina je (24,0%) procijenila da su svi zaposlenici u sličnom riziku da postanu višak, dok je tek manjina izdvojila pojedina zanimanja (3,1%).

Obrazovanje, usavršavanje i stručna praksa radnika. Ovogodišnjom se anketom poslodavce pitalo jesu li, na koji način i koji broj radnika dodatno obrazovali i usavršavali te jesu li primali učenike ili studente na stručnu praksu i naukovanje. Skoro trećina anketiranih (3.189 poslodavaca ili 32,4% od ukupnog broja) potvrđno je odgovorila kako je u protekloj godini organizirala usavršavanje radnika, interno ili koristeći usluge vanjskih pružatelja usluga. Četvrtina zaposlenih radnika (110.133 ili 25,0%) prošlo je usavršavanje ili dodatnu edukaciju, i to najviše kod velikih poslodavaca te kod poslodavaca državnog ili javnog sektora.

Također, u 2013. godini, 27,6% anketiranih poslodavaca primalo je učenike ili studente na stručnu praksu ili naukovanje. Poslodavci su u pravilu iskazali kako bi bili spremni na intenziviranje organiziranja stručne prakse u slučaju postojanja odgovarajuće potpore: i to kod dvije trećine poslodavaca (69%) kada bi postojalo primanje finansijske potpore za uzimanje osoba na praksu, kod svakog drugog poslodavca (50,7%) kada bi postojala osigurana podrška za osposobljavanje mentora, a 56,2% poslodavaca bi bilo sklonije provođenju prakse kad bi postojao pouzdan i učinkovit sustav nalaženja i upućivanja prikladnih kandidata.

Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Oko tri petine (60,9%) poslodavaca pri traženju i zapošljavanju radnika koristilo je usluge HZZ-a, pri čemu je najčešće korištena usluga objave potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a (u 52,0% slučajeva), a najrjeđe specifična usluga stručne pomoći kod zbrinjavanja viška radnika koju je koristilo 3,9% poslodavaca. Doseg usluga HZZ-a s obzirom na veličinu poslodavca nije posve ujednačen. Mikro-poslodavci nešto rjeđe objavljuju oglase za radna mjesta preko Zavoda i traže ciljano posredovanje. Također, veliki poslodavci su bitno skloniji predstavljanju radnih mjeseta na sajmovima poslova i u prostorijama HZZ-a. Profesionalnu selekciju i stručnu pomoć kod zbrinjavanja viškova također bitno češće koriste veliki poslodavci, od ostalih skupina poslodavaca. Mjere za poticanje zapošljavanja koriste poslodavci bez obzira na veličinu, ali je udio najveći među srednjim poslodavcima, a najmanji među mikro-poslodavcima.

Anketirani poslodavci općenito su zadovoljni dobivenim uslugama od strane Zavoda. Potpuno zadovoljstvo u najvećoj se mjeri izražava najčešće korištenom uslugom objave potrebe za radnikom, koje iskazuje devet od deset sudionika. Pet od šest sudionika izrazito je zadovoljno i predstavljanjem tvrtke pri HZZ-u odnosno korištenjem mjera za poticanje zapošljavanja. Ciljanim posredovanjem i profesionalnom selekcijom potpuno je zadovoljno četiri od pet sudionika ankete, te tri četvrtine korisnika pomoći kod zbrinjavanja viška radnika.

Što se tiče informiranosti poslodavaca o mjerama poticanja zapošljavanja koje Zavod provodi te zainteresiranosti za njihovo korištenje, u prosjeku su najviše informirani za mjere stručnog osposobljavanja (60,5%) i sufinanciranja zapošljavanja novih radnika (59,1%). Istodobno, poslodavci iskazuju i najveći interes za korištenjem tih dviju mjer, s time da su u značajnom broju zainteresirani i za preostale mjeru.

PRILOG I – Tablice

PRILOG I - 1. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i zaposlenih radnika po djelatnostima te tipu i veličini poslodavaca

BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31.XII.2013.

Područje djelatnosti NKD-a	UKUPNO	ANKETIRANI POSLODAVCI				BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA			
		TIP POSLODAVCA %	VELIČINA POSLODAVCA %	UKUPNO	TIP POSLODAVCA %	VELIČINA POSLODAVCA %	UKUPNO	TIP POSLODAVCA %	VELIČINA POSLODAVCA %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	544	41,2	58,8	72,1	20,8	5,7	1,5	9.992	87,3
Rudarstvo i vodenje	85	74,1	25,9	56,5	31,8	11,8	0,0	1.728	95,3
Prerađivačka industrija	1.048	69,4	30,6	39,7	31,1	20,5	8,7	92.581	96,6
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	102	99,0	1,0	55,9	23,5	13,7	6,9	7.710	100,0
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	311	90,0	10,0	34,1	38,3	23,8	3,9	16.932	99,5
Gradjevinarstvo	736	64,5	35,5	50,4	32,6	14,3	2,7	27.130	93,4
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	859	70,7	29,3	50,8	34,6	10,6	4,1	40.602	96,5
Prijevoz i skladštenje	556	54,5	45,5	61,2	25,2	10,1	3,6	33.039	96,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	611	45,8	54,2	62,7	26,4	8,8	2,1	17.698	89,4
Informacije i komunikacije	392	79,1	20,9	68,6	26,0	3,8	1,5	6.385	96,9
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	205	75,6	24,4	64,9	16,1	13,7	5,4	22.058	99,4
Poslovanje nekretninama	217	75,1	24,9	75,1	22,6	1,4	0,9	2.159	94,9
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	635	71,2	28,8	65,5	29,0	4,9	0,6	9.779	94,5
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	402	63,4	36,6	62,4	27,1	7,5	3,0	13.904	96,5
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	564	92,9	7,1	43,3	34,9	19,1	2,7	34.370	99,6
Obrazovanje	827	96,1	3,9	27,4	35,3	36,3	1,0	36.305	99,7
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbki	700	70,9	29,1	47,7	28,6	17,3	6,4	53.806	98,8
Umjetnost, zabava i rekreacija	415	94,5	5,5	61,4	29,9	6,5	2,2	10.077	99,4
Ostale uslužne djelatnosti	542	52,2	47,8	81,5	14,4	3,9	0,2	4.546	85,9
UKUPNO	9.851	69,9	30,1	54,6	28,6	13,5	3,2	440.960	96,8
								3,2	4,3
								14,2	30,1
								51,4	

PRILOG I - 2. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i zaposlenih radnika po županijama te tipu i veličini poslodavaca

Županija	ANKETIRANI POSLODAVCI						BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31. XII. 2013.						
	TIP POSLODAVCA,%			VELIČINA POSLODAVCA,%			TIP POSLODAVCA,%			VELIČINA POSLODAVCA,%			
	UKUPNO	Pravna osoba	Oft	Mikro	Mađ	Srednji	Ukupno	Pravna osoba	Oft	Mikro	Mađ	Srednji	Veliki
Zagrebačka	421	73,2	26,8	51,3	31,6	14,5	2,6	15.433	96,5	3,5	4,6	19,3	38,1
Krapinsko-zagorska	449	58,4	41,6	59,0	27,2	11,6	2,2	13.371	93,0	7,0	5,9	18,7	38,6
Sisačko-moslavačka	715	57,2	42,8	65,0	23,6	9,9	1,4	19.259	93,0	7,0	8,3	19,3	33,0
Karlovačka	340	77,9	22,1	52,9	31,5	13,8	1,8	12.490	95,9	4,1	6,6	21,3	35,1
Varaždinska	459	72,1	27,9	49,0	32,2	15,7	3,1	24.486	96,2	3,8	4,2	14,1	32,8
Koprivničko-križevačka	395	66,1	33,9	63,5	24,3	10,4	1,8	13.539	97,0	3,0	6,0	14,6	27,8
Bjelovarsko-bilogorska	416	74,3	25,7	58,7	25,7	13,2	2,4	13.038	95,4	4,6	7,2	18,4	38,6
Primorsko-goranska	635	72,1	27,9	49,9	29,6	15,7	4,7	34.666	97,7	2,3	3,7	12,0	28,1
Ličko-serijska	344	58,1	41,9	67,7	23,8	8,1	0,3	5.603	88,1	11,9	13,1	31,4	42,9
Virovitičko-podravska	354	58,5	41,5	65,0	25,7	8,8	0,6	7.157	91,7	8,3	10,4	27,7	40,5
Požeško-slavonska	324	54,3	45,7	70,1	19,4	8,0	2,5	7.983	93,2	6,8	8,6	18,4	31,0
Brodsko-posavska	392	63,5	36,5	54,6	31,1	12,8	1,5	12.318	92,7	7,3	6,1	22,5	37,8
Zadarska	408	78,4	21,6	47,3	34,8	14,7	3,2	16.658	97,3	2,7	4,6	19,3	37,0
Osječko-baranjska	544	74,4	25,6	47,4	32,0	16,7	3,9	26.079	97,7	2,3	3,2	15,1	35,1
Šibensko-kninska	400	64,8	35,3	62,3	24,3	12,0	1,5	10.553	95,0	5,0	9,1	20,8	44,6
Vukovarsko-srijemska	629	61,2	38,8	62,6	25,1	11,3	1,0	14.607	94,4	5,6	8,0	23,0	43,9
Splitско-dalmatinska	684	79,2	20,8	46,8	32,9	16,4	3,9	36.096	97,1	2,9	3,3	13,6	32,3
Istarska	350	82,9	17,1	40,9	36,9	18,3	4,0	18.394	98,0	2,0	2,8	16,2	40,0
Dubrovacko-neretvanska	442	68,1	31,9	60,0	28,7	10,0	1,4	10.271	95,9	4,1	8,3	25,2	41,6
Međimurska	467	73,0	27,0	57,2	28,7	11,8	2,4	15.019	94,7	5,3	7,5	20,6	36,9
Grad Zagreb	683	89,3	10,7	32,9	29,7	22,7	14,6	113.940	99,7	0,3	0,7	3,8	14,6
UKUPNO	9.851	69,9	30,1	54,6	28,6	13,5	3,2	440.960	96,8	3,2	4,3	14,2	30,1
													51,4

PRILOG I - 3. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i zaposlenih radnika po djelatnostima i sektoru vlasništva

BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31. XII. 2013.

Područje djelatnosti NKD-a	ANKETIRANI POSLODAVCI			BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31. XII. 2013.		
	UKUPNO	SEKTOR VLASNIŠTVA, %	UKUPNO	PRIVATNO	PRAVNO	Ostalo
	PRIVATNO Djelatno javno	Djelatno javno/ Ostalo	UKUPNO	PRIVATNO	PRAVNO	OSTALO
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	544	92,5	2,2	5,3	9.992	78,4
Rudarstvo i vađenje	85	97,6	2,4	0,0	1.728	93,7
Praeradička industrija	1.048	97,9	1,5	0,6	92.581	96,7
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	102	53,9	46,1	0,0	7.710	7,9
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	311	38,6	60,5	1,0	16.932	17,7
Gradjevinarstvo	736	97,1	2,7	0,1	27.130	88,4
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	859	97,8	2,0	0,2	40.602	97,7
Prijevoz i skladištenje	556	91,2	8,6	0,2	33.039	39,7
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	611	93,9	5,7	0,3	17.698	84,2
Informacije i komunikacije	392	91,8	7,7	0,5	6.385	83,8
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	205	85,9	10,2	3,9	22.058	62,9
Poslovanje nekretninama	217	86,6	12,9	0,5	2.159	52,2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	635	87,4	12,0	0,6	9.779	74,6
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	402	88,8	10,2	1,0	13.904	78,5
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	564	6,7	90,2	3,0	34.370	0,4
Obrazovanje	827	25,3	73,4	1,3	36.305	4,8
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	700	42,1	36,6	21,3	53.806	4,9
Umjetnost, zabava i rekreacija	415	21,0	60,7	18,3	10.077	15,6
Ostale uslužne djelatnosti	542	63,3	12,0	24,7	4.546	35,6
UKUPNO	9.851	72,3	23,1	4,6	440.960	54,6
						44,2
						1,2

PRILOG I - 4. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i zaposlenih radnika po županijama i sektoru vlasništva

BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31. XII. 2013.

Županija	ANKETIRANI POSLODAVCI				BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31. XII. 2013.			
	SEKTOR VLASNIŠTVA, %		UKUPNO		SEKTOR VLASNIŠTVA, %		UKUPNO	
	Privatno	Društveno	Privatno	Društveno	Privatno	Društveno	Privatno	Društveno
Zagrebačka	421	75,8	22,3	1,9	15.433	66,3	33,5	0,2
Krapinsko-zagorska	449	74,6	22,9	2,4	13.371	63,5	35,4	1,1
Sisačko-moslavačka	715	75,7	19,9	4,5	19.259	58,0	40,4	1,6
Karlovačka	340	65,3	29,4	5,3	12.490	57,4	41,5	1,1
Varaždinska	459	75,2	19,6	5,2	24.486	71,7	27,0	1,3
Koprivničko-križevačka	395	74,4	21,3	4,3	13.539	68,5	30,1	1,4
Bjelovarsko-bilogorska	416	69,0	26,2	4,8	13.038	62,2	36,3	1,4
Primorsko-goranska	635	73,1	24,4	2,5	34.666	44,7	54,8	0,5
Ličko-senjska	344	70,3	25,9	3,8	5.603	42,3	56,9	0,8
Virovitičko-podravska	354	74,9	20,9	4,2	7.157	53,2	45,6	1,2
Požeško-slavonska	324	76,9	18,8	4,3	7.983	56,3	43,2	0,5
Brodsko-posavska	392	73,2	22,7	4,1	12.318	54,2	43,3	2,4
Zadarska	408	63,5	32,4	4,2	16.658	52,3	46,9	0,9
Osječko-baranjska	544	66,4	27,6	6,1	26.079	46,3	52,5	1,2
Šibensko-kninska	400	73,3	19,5	7,3	10.553	55,1	39,2	5,7
Vukovarsko-srijemska	629	71,9	21,0	7,2	14.607	47,3	49,6	3,1
Splitско-dalmatinska	684	72,1	21,6	6,3	36.096	57,7	41,1	1,2
Istarska	350	68,0	26,0	6,0	18.394	63,5	35,4	1,1
Dubrovačko-neretvanska	442	70,1	25,6	4,3	10.271	40,1	58,8	1,1
Međimurska	467	80,7	16,3	3,0	15.019	75,9	22,8	1,3
Grad Zagreb	683	71,9	23,6	4,5	113.940	47,6	51,7	0,7
UKUPNO	9.851	72,3	23,1	4,6	440.960	54,6	44,2	1,2

PRILOG I - 5. Broj i struktura zaposlenih radnika tijekom 2013. godine po djelatnostima i vrsti zapošljavanja

Područje djelatnosti NKD-a	Od toga, %				
	ZAPOSLENI NA TEMELJU UGOVORA O RADU	ZAPOSLENI NA TEMELJU UGOVORA O DJELOVANJU			
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.209	17,2	82,8	30,6	0,2
Rudarstvo i vađenje	279	55,6	44,4	5,0	0,0
Praerađivačka industrija	17.925	14,8	85,2	17,5	0,1
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	352	58,2	41,8	4,8	0,3
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.060	22,5	77,5	25,8	0,4
Građevinarstvo	6.264	17,8	82,2	6,4	0,0
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	10.942	19,8	80,2	13,4	0,1
Prijevoz i skladištenje	5.772	20,1	79,9	14,4	0,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	14.333	4,4	95,6	76,3	0,1
Informacije i komunikacije	1.387	58,4	41,6	1,9	0,1
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.451	47,5	52,5	4,3	0,6
Poslovanje nekretninama	402	31,6	68,4	17,4	2,2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2.153	23,3	76,7	26,9	0,5
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9.429	8,7	91,3	16,6	0,1
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	6.108	15,1	84,9	28,7	0,8
Obrazovanje	5.914	20,6	79,4	0,8	0,1
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5.247	24,5	75,5	3,4	2,3
Umjetnost, zabava i rekreacija	2.001	14,0	86,0	43,4	0,4
Ostale uslužne djelatnosti	1.174	16,8	83,2	20,2	2,2
UKUPNO	95.457	16,6	83,4	24,5	0,3

PRILOG I - 6. Broj i struktura zaposlenih radnika tijekom 2013. godine po županijama i vrsti zapošljavanja

Županija	ZAPSOLJENI NA TEMELJU UGOVARA O RADU	ZAPSOLJENI NA TEMELJU UGOVARA O RADU	Od toga, %	ZAPSOLJENI NA TEMELJU UGOVARA O RADU				ZAPSOLJENI NA TEMELJU UGOVARA O RADU	ZAPSOLJENI NA TEMELJU UGOVARA O RADU	ZAPSOLJENI NA TEMELJU UGOVARA O RADU	ZAPSOLJENI NA TEMELJU UGOVARA O RADU	
				Neodređeno vrijeme	Određeno vrijeme	Šezdomski poslovi	Dosobe s imvalitetom					
Zagrebačka	2.789	25,5	74,5	5,5	0,1		621	218				340
Krapinsko-zagorska	1.940	19,6	80,5	6,2	0,2		224	46				130
Sisačko-moslavačka	3.557	17,0	83,0	7,0	0,5		529	146				106
Karlovačka	1.991	13,9	86,1	8,7	0,3		365	138				185
Varaždinska	4.420	10,9	89,1	7,2	0,3		330	264				221
Koprivničko-križevačka	3.111	18,4	81,6	17,9	0,9		408	509				838
Bjelovarsko-bilogorska	3.305	19,0	81,0	11,7	0,5		509	106				108
Primorsko-goranska	7.595	8,0	92,0	51,0	0,1		1.017	643				1.536
Ličko-senjska	1.781	14,9	85,1	53,2	0,3		162	80				223
Virovitičko-podravská	2.296	11,4	88,6	41,5	0,2		236	58				49
Požeško-slavonska	1.408	21,6	78,4	7,5	0,1		214	39				54
Brodsko-posavska	2.817	14,6	85,4	12,1	0,3		349	76				94
Zadarska	5.058	13,1	86,9	39,9	0,1		409	213				577
Osječko-baranjska	6.185	16,6	83,4	28,5	0,4		850	203				388
Šibensko-kninska	3.228	12,5	87,5	37,1	0,3		512	338				510
Vukovarsko-srijemska	3.219	17,3	82,7	19,7	0,7		428	105				98
Splitsko-dalmatinska	7.793	23,9	76,1	18,4	0,2		383	288				638
Istarska	7.626	12,1	87,9	63,3	0,2		931	496				1.269
Dubrovačko-neretvanska	3.250	12,5	87,5	48,4	0,4		468	180				411
Međimurska	2.416	14,6	85,4	9,3	0,8		388	68				141
Grad Zagreb	19.672	20,9	79,1	7,9	0,3		3.107	5.011				3.840
UKUPNO	95.457	16,6	83,4	24,5	0,3		12.440	9.225				11.756

**PRILOG I - 7. Broj i struktura zaposlenih radnika temeljem ugovora o radu u 2013. godini
prema djelatnostima i razini obrazovanja**

Područje djelatnosti NKD-a	ZAPSOLDENI NA TEMELU UGOVORA O RADU	ZAVRŠENA osnovna škola	Nezavršena zavrsena škola	Srednja škola u trajanju do tri godine	Srednja 4 ili više trajanja u škola u godina	Diplomski studiji/visa skola	RAZINA OBRAZOVANJA, %	
							Diplomski studiji/visa skola	Dodiplomski studiji/visa skola
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.209	19,6	25,6	45,2	3,2	6,5		
Rudarstvo i vađenje	279	14,3	32,3	39,4	4,3	9,7		
Prađivačka industrija	17.925	13,8	28,6	48,9	3,0	5,7		
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	362	6,0	13,4	27,6	8,2	44,9		
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.060	20,3	20,9	46,5	4,4	8,0		
Gradjevinarstvo	6.264	17,4	40,5	34,1	2,8	5,1		
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	10.942	6,0	30,8	54,6	4,1	4,5		
Prijevoz i skladištenje	5.772	3,7	19,8	66,9	4,5	5,0		
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	14.333	15,5	25,6	49,8	4,3	4,9		
Informacije i komunikacije	1.387	0,5	5,3	42,2	12,3	39,7		
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.451	0,6	3,3	48,0	15,3	32,8		
Poslovanje nekretninama	402	11,4	21,1	45,0	9,0	13,4		
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2.153	8,8	9,2	46,9	8,5	26,7		
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9.429	21,8	18,5	50,4	3,5	5,9		
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	6.108	38,1	18,4	24,8	3,9	14,8		
Obrazovanje	5.914	4,2	4,9	11,6	20,2	59,2		
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbki	5.247	9,5	9,4	46,4	7,3	27,8		
Umjentost, zabava i rekreacija	2.001	9,7	17,3	53,6	6,0	13,3		
Ostale uslužne djelatnosti	1.174	14,5	26,3	43,2	3,4	12,6		
UKUPNO	95.457	14,0	22,7	45,6	5,4	12,4		

**PRILOG I - 8. Broj i struktura zaposlenih radnika temeljem ugovora o radu u 2013. godini
po županijama i razini obrazovanja**

Županija	UGOVORA O RADU TEMELJU ZAPOSELJENI NA	RAZINA OBRAZOVANJA, %			
		Nezavrsena/ završena osnovna škola	Srednja škola u trajanju do tr godine	Srednja škola u trajanju 4 ili više godina	Diplomski studij/ visoka škola
Zagrebačka	2.789	12,0	27,2	41,1	5,2
Krapinsko-zagorska	1.940	8,4	31,4	40,2	5,8
Sisačko-moslavačka	3.557	14,1	35,1	35,3	5,0
Karlovačka	1.991	12,0	28,0	39,9	4,6
Varaždinska	4.420	14,6	16,4	55,6	4,0
Koprivničko-križevačka	3.111	18,0	34,4	33,7	4,2
Bjelovarsko-bilogorska	3.305	24,2	21,4	41,6	4,3
Primorsko-goranska	7.595	17,2	23,5	39,0	6,2
Ličko-senjska	1.781	15,6	25,3	45,3	4,4
Virovitičko-podravska	2.296	28,3	25,1	34,4	3,1
Požeško-slavonska	1.408	11,6	31,2	35,5	7,6
Brodsko-posavska	2.817	12,7	39,8	33,3	3,7
Zadarska	5.058	12,8	20,5	48,3	6,9
Osječko-baranjska	6.185	22,6	18,7	43,5	3,3
Šibensko-kninska	3.228	7,6	27,1	47,1	7,2
Vukovarsko-srijemska	3.219	13,8	20,6	45,8	4,5
Splitско-dalmatinska	7.793	10,0	28,0	42,1	4,8
Istarska	7.626	15,5	18,5	47,5	5,8
Dubrovačko-neretvanska	3.250	13,2	25,0	44,1	7,1
Medimurska	2.416	15,1	30,5	38,9	4,2
Grad Zagreb	19.672	9,3	14,1	57,2	6,4
UKUPNO	95.457	14,0	22,7	45,6	5,4

PRILOG I - 9. Broj i struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2013. godine po djelatnostima i razlozima prestanka rada

Područje djelatnosti NKD-a	BRJ RADNIKA KOJI SU PRESTALI RADITI	RAZLOG PRESTANKA RADA, %					
		Otkaz od strane poslodavca	Otkaz od strane radnika	Sporazumnoj raskid ugovora o radu	Istek ugovora o radu na određeno	Umrivojljene	Neki drugi razlog
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.285	14,0	7,0	14,7	58,2	4,3	1,8
Rudarstvo i vađenje	247	16,2	2,8	31,2	38,9	8,5	2,4
Prađivačka industrija	15.433	16,2	7,8	14,5	52,6	5,1	1,8
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	920	53,3	8,2	7,2	12,0	16,7	2,7
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.291	7,1	3,2	16,0	53,2	10,4	10,0
Gradjevinarstvo	6.810	11,8	12,4	16,3	52,6	5,9	0,9
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	8.976	7,1	4,6	20,1	64,3	3,1	0,8
Prijevoz i skladištenje	7.189	12,2	4,5	34,9	34,8	5,9	7,7
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13.776	2,7	2,9	6,7	84,0	1,3	2,4
Informacije i komunikacije	1.027	15,5	21,2	41,1	16,8	5,1	0,3
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.493	24,8	2,5	31,9	26,5	5,0	9,3
Poslovanje nekretninama	323	12,7	2,2	24,8	47,7	5,6	7,1
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1.899	6,0	7,4	31,3	49,6	5,1	0,7
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9.067	3,1	2,2	15,1	78,3	1,1	0,2
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	6.052	0,9	0,6	9,0	75,7	10,5	3,3
Obrazovanje	5.080	1,6	0,8	10,6	73,9	12,4	0,6
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbvi	4.915	2,4	2,8	15,8	56,1	18,3	3,7
Umjetnost, zabava i rekreacija	1.924	4,7	3,7	8,1	75,9	6,3	1,3
Ostale uslužne djelatnosti	1.010	6,3	5,0	14,9	66,3	5,7	1,7
UKUPNO	90.744	8,4	4,9	16,0	62,0	5,8	2,5

**PRILOG I - 10. Broj i struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2013. godine
po županijama i razlozima prestanka rada**

Županija	BRD RADNIKA KOJI SU PRESTALI RADIĆI	RAZLOG PRESTANKA RADA, %			
		Otkaz od strane poslodavca	Otkaz od strane radnika	Sporazumnoj raskidu ugovora o radu	radu na određeno
		Umirivojene			
Zagrebačka	2.219	12,4	6,6	23,3	47,0
Krapinsko-zagorska	1.629	9,2	8,8	16,9	52,7
Sisačko-moslavačka	3.805	14,8	4,3	7,3	67,6
Karlovачka	1.539	7,6	5,3	22,4	55,9
Varaždinska	3.843	11,4	14,2	17,1	47,9
Koprivničko-križevačka	3.028	22,3	3,8	13,4	56,8
Bjelovarsko-bilogorska	3.251	5,4	5,8	9,5	58,4
Primorsko-goranska	7.680	4,7	2,5	13,0	70,3
Ličko-serijska	1.714	9,2	5,5	9,5	71,8
Virovitičko-podravska	2.132	7,3	2,6	9,1	76,8
Požeško-slavonska	1.093	13,9	5,9	13,8	58,3
Brodsko-posavska	2.649	9,3	5,9	14,1	64,7
Zadarska	4.614	3,2	4,9	13,8	66,0
Osječko-baranjska	5.962	8,7	4,9	10,7	69,9
Šibensko-kninska	2.902	5,3	3,2	12,7	73,0
Vukovarsko-srijemska	3.465	7,9	10,4	10,1	60,9
Splitско-dalmatinska	5.759	4,7	3,3	14,8	62,3
Istarska	7.502	3,5	3,2	8,0	80,7
Dubrovačko-neretvanska	3.299	7,3	3,0	10,2	72,5
Međimurska	2.407	15,5	12,5	15,5	48,6
Grad Zagreb	20.252	9,3	3,3	28,2	50,6
UKUPNO	90.744	8,4	4,9	16,0	62,0
					5,8
					2,5

Neki drugi razlog

PPPRLOG I - 11. Struktura odgovora poslodavaca o načinu traženja radnika za zapošljavanje po djelatnostima, prosjek %

NAČIN TRAŽENJA RADNIKA, %	BRD POSLODAVACA KOJI SU DALI OGODOVOR	Područje djelatnosti NKD-a	Među osobama koje su bile kod ves na praksi, naukovanjima ili studijom osposobljavani						Na neki drugi način
			Poredovanjem privatnih agencija za zaposljavanje	Zavoda za zaposljavanje Hrvatskoga zavoda za zaposljavanje	Oglasavanjem na internetu	Uvidom u vlastitu bazu podataka (online, radi, TV)	Putevima osobnih poznansava	Među osobama koje su bile kod ves na praksi, naukovanjima ili studijom osposobljavani	
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	309	47,6	1,0	3,6	3,2	25,9	54,7	5,2	1,6
Rudarstvo i vađenje	43	34,9	2,3	4,7	2,3	32,6	48,8	2,3	7,0
Prerađivačka industrija	750	58,5	4,4	17,5	8,1	48,4	38,9	14,0	0,9
Opskriba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	60	58,3	3,3	25,0	8,3	30,0	18,3	8,3	5,0
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	219	54,3	0,9	7,8	6,4	40,6	24,2	11,0	1,4
Gradjevinarstvo	529	47,4	1,1	9,6	6,2	34,6	53,5	11,0	0,9
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala	576	56,3	4,0	19,8	7,8	28,6	43,4	11,5	1,4
Prijevoz i skladištenje	367	43,6	1,9	12,5	7,9	30,2	53,4	4,1	1,6
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	481	66,9	3,7	18,7	11,4	26,2	56,5	13,1	1,9
Informacije i komunikacije	210	51,4	4,3	35,7	7,6	26,2	33,8	13,8	2,4
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	102	31,4	2,9	37,3	7,8	40,2	41,2	9,8	5,9
Poslovanje nekretninama	98	44,9	4,1	11,2	8,2	24,5	40,8	8,2	2,0
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	370	53,0	1,4	15,9	7,6	23,8	35,4	11,4	1,1
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	267	53,9	2,2	16,1	9,4	32,2	46,8	6,7	3,7
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	414	80,4	0,5	25,8	27,8	4,1	3,1	7,0	4,3
Obrazovanje	699	85,7	1,1	45,5	11,7	19,7	11,4	13,2	2,7
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	509	84,3	1,8	22,0	22,8	20,0	18,1	12,6	2,2
Umjetnost, zabava i rekreacija	255	62,4	2,4	18,0	21,2	18,0	21,2	11,4	2,0
Ostale uslužne djelatnosti	291	56,7	2,4	9,6	5,2	18,9	32,6	13,7	4,1
UKUPNO	6.581	61,2	2,4	20,0	11,0	35,2	10,9	2,1	

PRILOG I - 12. Struktura odgovora poslodavaca o načinu traženja radnika za zapošljavanje po županijama, prosjek %

Županija	BRD POSLODAVACA KOJI SU DALI ODGOVOR	NAČIN TRAŽENJA RADNIKA, %					
		Zivotopisom u vlasništvu bazu podataka	Oglasima (novine, radio, TV)	Oglasavanjem na internetu	Posebnoj agenciji za zapošljavanje	Posebnoj agenciji za zapošljavanje Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje	Oglasavanjem na internetu agencija za zapošljavanje
Zagrebačka	289	67,5	3,1	24,6	10,4	29,1	30,4
Krapinsko-zagorska	283	65,7	0,7	21,6	8,5	28,3	35,0
Sisačko-moslavačka	455	59,8	0,4	12,7	5,5	21,8	38,2
Karlovačka	255	61,6	2,0	19,6	10,6	27,8	34,5
Varaždinska	315	62,9	1,3	21,0	15,9	27,6	30,5
Koprivničko-križevačka	256	75,0	1,2	12,9	7,8	25,4	28,1
Bjelovarsko-bilogorska	304	65,8	0,3	14,8	5,9	23,4	35,9
Primorsko-goranska	474	56,1	3,8	24,5	15,2	28,9	37,1
Lidčko-senjska	212	60,4	1,9	9,9	11,3	15,1	42,0
Virovitičko-podravska	214	65,0	2,3	13,1	8,4	22,9	33,6
Požeško-slavonska	208	59,1	3,4	11,5	9,1	17,3	40,9
Biogradsko-posavska	239	49,4	1,7	18,4	9,2	31,0	35,6
Zadarska	300	60,0	1,3	22,3	9,7	28,3	38,3
Osječko-baranjska	381	63,8	1,8	19,9	12,6	27,0	29,4
Šibensko-kninska	259	53,3	2,3	12,4	10,0	23,9	44,4
Vukovarsko-srijemska	391	56,0	0,8	17,4	7,2	28,1	41,2
Splitско-dalmatinska	424	63,7	2,4	17,7	9,4	33,0	27,6
Istarska	256	59,8	2,0	28,9	19,5	31,6	32,8
Dubrovacko-neretvanska	250	58,4	1,2	13,6	13,2	23,6	46,8
Medimurska	299	67,6	3,0	17,1	14,4	26,8	39,8
Grad Zagreb	517	58,2	8,5	43,1	14,7	38,1	27,9
UKUPNO	6.581	61,2	2,4	20,0	11,0	27,4	35,2

**PRILOG I - 13. Broj poslodavaca koji su imali poteškoće s pronaalaženjem radnika u 2013. godini
i struktura razloga poteškoća po djelatnostima**

Područje dјelatnosti NKD-a	BRD POSLODAVCI S POTEŠKOČAMA U RADNIKA	RAZOJI POTEŠKOĆA, %	
		Nesuto	Nesuto drugo
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	33	29,0	58,1
Rudarstvo i vađenje	4	0,0	66,7
Prađivačka industrija	157	53,9	60,4
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	2	100,0	50,0
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te dјelatnosti sanacije okoliša	13	46,2	23,1
Gradjevinarstvo	111	51,8	64,5
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	116	46,4	53,6
Prijevoz i skladištenje	70	53,6	55,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	118	28,4	53,4
Informacije i komunikacije	36	30,3	66,7
Finansijske dјelatnosti i djelatnosti osiguranja	11	50,0	63,6
Poslovanje nekretninama	11	36,4	63,6
Stručne, znanstvene i tehničke dјelatnosti	44	48,8	48,8
Administrativne i pomoćne uslužne dјelatnosti	41	32,5	40,0
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	27	46,2	42,3
Obrazovanje	165	93,2	6,8
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	130	75,4	26,2
Umjetnost, zabava i rekreacija	24	52,2	39,1
Ostale uslužne dјelatnosti	39	36,8	44,7
UKUPNO	1.156	54,8	44,8

PRILOG I - 14. Broj poslodavaca koji su imali poteškoće s pronaalaženjem radnika u 2013. godini i struktura razloga poteškoća po županijama

Županija	BRD POSLODAVACA S POTEŠKOĆAMA U PRONAALAŽENJU RADNIKA	RAZLOZI POTEŠKOĆA, %					
		Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim radnjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjima na računalu	Nedostatak kandidata s izuzetnoj strane jezika	Nedostatak kandidata s nekomunikativnosti, timskim radom itd.
Zagrebačka	44	51,2	51,2	0,0	0,0	7,3	31,7
Krapinsko-zagorska	53	52,8	49,1	0,0	7,5	13,2	37,7
Sisačko-moslavačka	68	52,9	38,2	4,4	5,9	13,2	27,9
Karlovačka	54	55,6	48,1	5,6	1,9	7,4	33,3
Varaždinska	62	52,5	43,5	4,9	8,2	11,5	29,0
Koprivničko-križevačka	44	58,5	41,5	2,4	0,0	12,2	29,3
Bjelovarsko-bilogorska	53	50,9	45,3	3,8	1,9	11,3	30,2
Primorsko-goranska	95	50,0	48,9	6,4	8,5	12,8	26,6
Litki-senjska	40	65,8	34,2	0,0	2,6	5,3	21,1
Virovitičko-podravska	32	56,3	46,9	0,0	0,0	6,3	25,0
Požeško-slavonska	37	69,4	50,0	2,8	2,8	13,9	19,4
Brodsko-posavska	39	64,9	37,8	0,0	2,7	8,1	29,7
Zadarska	52	59,2	36,7	8,2	6,1	18,4	24,5
Osječko-baranjska	64	58,7	55,6	4,8	3,2	11,1	30,2
Šibensko-kninska	58	58,9	39,3	3,6	8,9	16,1	26,8
Vukovarsko-srijemska	62	48,4	45,2	6,5	4,8	12,9	24,2
Splitско-dalmatinska	64	53,4	51,7	3,4	5,2	12,1	19,0
Istarska	64	55,6	41,3	4,8	28,6	15,9	19,0
Dubrovačko-neretvanska	29	78,6	25,0	3,6	0,0	17,9	28,6
Međimurska	51	70,6	54,9	3,9	9,8	13,7	27,5
Grad Zagreb	91	29,4	42,4	14,1	4,7	29,4	41,2
UKUPNO	1.156	54,8	44,8	4,6	6,1	13,5	28,1

PRILOG I - 15. Broj i struktura radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini po djelatnostima, vrsti ugovora i razini obrazovanja

Područje djelatnosti NKD-a	PLANIRANO ZA POSLOJAVANJE NA TEMELJU UGOVORA O RADU	VRSTA UGOVORA, %	NEODREĐENE VRIJEME	SEZONSKI POSLOVI	NEZAVISNA/ZAVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA	SREDNJA ŠKOLA U TRAJANJU DO TRAJANJA 4 ili više godina	SREDNJA ŠKOLA U TRAJANJU DO TRAJANJA 4 ili više godina	DODIPLOMSKI STUDIJ/VISASKOLA	DIPLOMSKI STUDIJ/FAKULTET, akademija	RAZINA OBRAZOVANJA, %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	975	27,3	72,7	33,9	29,0	32,4	30,6	2,7	5,3	
Rudarstvo i vađenje	114	43,0	57,0	2,6	7,9	49,1	34,2	2,6	6,1	
Prerađivačka industrija	6.180	15,1	84,9	29,0	9,7	40,6	39,2	3,5	6,9	
Opština električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	272	43,0	57,0	6,3	3,7	12,5	43,4	11,8	28,7	
Opština vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	854	20,4	79,6	48,5	32,1	24,0	31,1	4,0	8,8	
Građevinarstvo	1.877	16,5	83,5	13,5	16,6	47,6	28,7	2,0	5,2	
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	4.024	10,3	89,7	37,9	7,6	38,2	47,8	1,8	4,5	
Prijevoz i skladишte	1.773	17,9	82,1	35,6	2,7	34,3	51,1	4,5	7,3	
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	11.052	2,1	97,9	85,2	16,1	33,1	41,4	5,1	4,3	
Informacije i komunikacije	598	48,5	51,5	1,8	1,7	2,7	29,4	16,9	49,3	
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	545	52,8	47,2	12,3	0,0	11,4	40,6	8,3	39,8	
Poslovanje nekretninama	190	19,5	80,5	46,3	16,3	17,9	41,1	9,5	15,3	
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1.187	17,6	82,4	39,5	9,0	23,3	28,6	12,4	26,6	
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4.289	12,2	87,8	24,2	26,3	35,8	26,3	4,9	6,8	
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3.486	17,4	82,6	38,0	48,3	15,0	18,3	3,7	14,7	
Obrazovanje	1.978	29,7	70,3	2,4	4,3	2,2	10,4	26,6	56,5	
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.506	38,5	61,5	6,7	11,3	10,7	36,2	8,2	33,7	
Umjetnost, zabava i rekreacija	1.477	9,1	90,9	68,9	15,7	20,4	45,0	9,9	9,1	
Ostale uslužne djelatnosti	803	14,7	85,3	21,3	20,7	24,0	38,7	3,1	13,4	
UKUPNO	44.198	14,9	85,1	42,5	16,6	29,6	35,7	5,9	12,2	

PRILOG I - 16. Broj i struktura radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini po županijama, vrsti ugovora i razini obrazovanja

Županija	VRSTA UGOVORA, %			RAZINA OBRAZOVANJA, %		
	Neodređeno	Vrijeme	Određeno	Nezavisena škola	Srednja škola u trajanju do tri godine	Srednja škola u trajanju 4 ili više godina
Zagrebačka	765	31,6	68,4	12,8	17,3	22,0
Krapinsko-zagorska	784	28,1	71,9	13,0	9,3	31,5
Sisačko-moslavačka	1.838	26,3	73,7	10,7	14,0	39,7
Karlovačka	766	14,2	85,8	21,5	10,7	51,2
Varaždinska	1.058	29,0	71,0	12,7	9,6	28,2
Koprivničko-križevačka	802	26,1	73,9	19,6	18,1	34,0
BiH	1.132	16,0	84,0	27,0	14,7	25,6
Primorsko-goranska	4.541	10,2	89,8	71,0	19,4	33,8
Ličko-serijska	1.356	11,4	88,6	67,5	17,3	25,4
Virovitičko-podravska	974	14,3	85,7	43,2	44,3	25,2
Požeško-slavonska	637	15,7	84,3	13,0	11,9	33,3
Brodsko-posavska	1.268	24,0	76,0	13,7	20,7	36,7
Zadarska	2.818	8,3	91,7	48,3	16,4	27,5
Osječko-baranjska	2.823	11,6	88,4	33,3	31,0	25,5
Šibensko-kninska	2.427	7,1	92,9	64,5	5,2	34,1
Vukovarsko-srijemska	1.616	17,5	82,5	34,4	23,9	29,7
Splitско-dalmatinska	2.801	16,0	84,0	38,8	12,6	22,0
Istarska	5.042	3,9	96,1	83,5	17,0	23,5
Dubrovačko-neretvanska	2.214	6,8	93,2	76,9	11,2	44,4
Međimurska	1.000	19,5	80,5	11,4	18,8	38,2
Grad Zagreb	7.536	22,0	78,0	17,1	13,3	25,3
UKUPNO	44.198	14,9	85,1	42,5	16,6	35,7
						12,2
						Diplomski studij/visoka akademija studija/fakultet;
						studiji/visoka skola

PRILOG I - 17. Očekivane promjene broja radnika na kraju 2014. u odnosu na prethodnu godinu po djelatnostima i razlozima smanjenja

Područje djelatnosti NKD-a	OČEKIVANO POVEĆANJE	OČEKIVANO SMANJENJE			
		BRD POSLODAVACA	BRD RADNIKA	Razlozi smanjenja broja radnika, %	
				NE OČEKUJE PROMJENU (broj poslodavaca)	NE ZNA/NEMA PROJEZNU (broj poslodavaca)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	106	19,5	424	4,2	33
Rudarstvo i vađenje	18	21,2	64	3,7	10
Prađivačka industrija	371	35,4	2.842	3,1	69
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	19	18,6	71	0,9	7
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	67	21,5	231	1,4	43
Gradjevinarstvo	180	24,5	541	2,0	60
Trgovina na velikoj i na maloj; popravak motornih vozila i motocikala	231	26,9	1.453	3,6	65
Prijevoz i skladiste	157	28,2	522	1,6	37
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	125	20,5	423	2,4	42
Informacije i komunikacije	135	34,4	531	8,3	23
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	42	20,5	444	2,0	16
Poslovanje nekretninama	40	18,4	128	5,9	10
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	155	24,4	389	4,0	41
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	115	28,6	983	7,1	14
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	132	23,4	674	2,0	37
Obrazovanje	145	17,5	322	0,9	86
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	169	24,1	892	1,7	53
Umjetnost, zabava i rekreacija	79	19,0	157	1,6	25
Ostale uslužne djelatnosti	86	15,9	222	4,9	54
UKUPNO	2.379	24,1	11.320	2,6	728

PRILOG I - 18. Očekivane promjene broja radnika na kraju 2014. u odnosu na prethodnu godinu po županijama i razlozima smanjenja

Županija	OČEKIVANO POVEĆAJE		OČEKIVANO SMANJENJE		Razlozi smanjenja broja radnika, %			
	BRD RADNIKA	BRD POSLODAVACA	BRD RADNIKA	BRD POSLODAVACA	Udio u ukupnom broju zaposlenih, %	Udio u ukupnom broju anketiranih, %	BRD RADNIKA	BRD POSLODAVACA
Zagrebačka	110	26,1	335	2,2	25	5,9	150	1,0
Krapinsko-zagorska	110	24,5	433	3,2	33	7,3	96	0,7
Sisačko-moslavačka	162	22,7	801	4,2	66	9,2	403	2,1
Karlovачka	85	25,0	326	2,6	26	7,6	97	0,8
Varaždinska	105	22,9	477	1,9	29	6,3	496	2,0
Koprivničko-križevačka	118	29,9	331	2,4	23	5,8	543	4,0
Bjelovarsko-bilogorska	84	20,2	386	3,0	34	8,2	103	0,8
Primorsko-goranska	140	22,0	682	2,0	48	7,6	336	1,0
Ličko-senjska	68	19,8	186	3,3	24	7,0	95	1,7
Virovitičko-podravska	71	20,1	242	3,4	35	9,9	109	1,5
Požeško-slavonska	89	27,5	535	6,7	20	6,2	32	0,4
Brodsko-posavska	99	25,3	331	2,7	23	5,9	109	0,9
Zadarska	104	25,5	393	2,4	26	6,4	143	0,9
Osječko-baranjska	148	27,2	566	2,2	51	9,4	342	1,3
Šibensko-kninska	90	22,5	552	5,2	39	9,8	235	2,2
Vukovarsko-srijemska	161	25,6	416	2,8	49	7,8	325	2,2
Splitско-dalmatinska	148	21,6	764	2,1	43	6,3	159	0,4
Istarska	87	24,9	317	1,7	23	6,6	395	2,1
Dubrovačko-neretvanska	86	19,5	212	2,1	24	5,4	100	1,0
Međimurska	116	24,8	432	2,9	26	5,6	219	1,5
Grad Zagreb	198	29,0	2.603	2,3	61	8,9	2.242	2,0
UKUPNO	2.379	24,1	11.320	2,6	728	7,4	6.729	1,5
							55,2	5,6
							32,0	12,1
							8,1	3.979
								1.763

PRILOG I - 19. Učestalost korištenja pojedinih usluga Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje po djelatnostima, %

Područje djelatnosti NKD-a	Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih mjeseta od strane savjetnika HZZ-a	Kandidata na slobodna rada za Zapošljavanje (psihološki testiranje...)	Profesionalna selekcija kandidata za Zapošljavanje (psihološko testiranje...)	Stručna pomoć kod zabilježavanja viska radnika	Korisnije mjeru za poticanje zapošljavanja	%	
						Uzimanje u obzir djelatnosti	Uzimanje u obzir djelatnosti
Pojedinčno, šumarstvo i ribarstvo	33,3	7,6	19,8	3,9	3,7	26,4	6,8
Rudarstvo i vađenje	24,6	5,1	11,7	0,0	1,7	30,2	30,2
Pretrađivačka industrija	51,0	18,6	30,6	4,3	5,5	36,2	36,2
Osnovna električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	42,3	8,1	15,9	6,8	6,8		
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	42,3	8,1	19,9	5,3	3,4	41,3	41,3
Gradjevinarstvo	41,0	8,4	23,4	2,5	4,4	27,3	27,3
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	48,4	8,9	24,2	4,0	2,1	29,2	29,2
Prijevoz i skladističanje	36,8	6,8	15,1	3,4	4,6		23,0
Djelatnosti priužanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	60,1	20,0	41,6	6,1	5,6		28,5
Informacije i komunikacije	39,1	10,2	15,2	5,3	6,2		38,2
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	24,5	5,7	13,2	4,9	4,3		21,1
Postavljanje nekretninama	29,2	3,7	9,2	3,0	2,3		23,7
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	44,8	13,1	18,9	5,1	2,8		47,7
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	44,5	13,3	23,1	8,1	2,9		28,5
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	79,1	12,7	36,3	7,1	2,4		75,9
Obrazovanje	84,4	18,5	42,9	8,6	4,5		64,5
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skri	71,6	16,1	42,9	12,4	5,7		57,6
Umjetnost, zabava i rekreacija	50,8	5,7	19,9	5,4	2,0		44,5
Ostale uslužne djelatnosti	44,2	12,4	26,9	6,0	2,5		49,5
UKUPNO	52,0	12,1	26,8	5,5	3,9		40,0

PRILOG I - 20. Učestalost korištenja pojedinih usluga Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje po županijama, %

Županija	Prezentacija i sljedeći koraci u poslovanju	Korisnije mjeru za poticanje zapošljavanja				
		Učestalost profesionalne selekcije kandidata za zapošljavanje (psihologiski testiranje...)	Učestalost uputivanje odgovaraču u mjesetu od strane savjetnika HZZ-a	Učestalost predstavljanje posredovatelje -	Učestalost predstavljanje u slobodnim mjesecima u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a	Učestalost predstavljanje u slobodnim mjesecima na nezaposlenim poslovima HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a
Zagrebačka	57,9	5,5	31,2	3,3	2,6	40,1
Krapinsko-zagorska	52,7	13,3	24,1	4,1	3,8	39,5
Sisačko-moslavačka	45,2	11,4	30,2	4,0	2,2	38,6
Karlovačka	49,6	5,6	29,7	3,2	1,0	24,7
Varaždinska	52,6	14,9	24,3	8,3	5,8	40,0
Koprivničko-križevačka	59,3	21,5	36,2	6,9	4,3	55,3
Bjelovarsko-bilogorska	52,5	9,9	27,5	2,6	2,2	49,1
Primorsko-goranska	54,5	9,0	25,3	3,8	4,1	41,0
Ličko-senjska	46,0	10,9	26,7	7,6	5,8	27,6
Virovitičko-podravska	48,3	15,5	24,1	7,1	5,3	38,7
Požeško-slavonska	60,1	15,4	41,1	6,5	4,8	59,2
Brodsko-posavska	46,6	11,3	18,8	4,5	3,7	36,9
Zadarska	59,3	15,7	28,3	5,9	4,9	41,4
Osječko-baranjska	58,4	13,8	32,5	6,8	4,9	55,2
Šibensko-kninska	43,3	15,6	22,7	8,3	4,5	29,5
Vukovarsko-srijemska	46,2	13,7	24,3	5,5	3,9	40,1
Splitско-dalmatinska	58,6	14,5	31,8	11,4	11,9	44,3
Istarska	55,1	10,1	28,3	4,3	2,4	37,0
Dubrovačko-neretvanska	43,1	15,9	25,2	3,5	1,7	31,8
Međimurska	44,7	8,0	17,6	2,0	1,8	31,0
Grad Zagreb	57,6	10,8	22,3	8,7	3,6	38,3
UKUPNO	52,0	12,1	26,8	5,5	3,9	40,0

PRILOG I - 21. Zainteresiranost anketiranih poslodavaca za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja prema djelatnostima, %

PPRLOG I - 22. Zainteresiranost anketiranih poslodavaca za poticanje zapošljavanja po županijama, %

Županija	Broj ANKETIRANIH POSLODAVACA	Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa		Mjere za očuvanje radnih mesta		Mjere za javnih radova		Stručno osposobljavanje za rad bez zasnovana radno odnosa	
		Broj poslodavaca s interesom u iskazanim interesima	Udio, %	Broj poslodavaca s interesom u iskazanim interesima	Udio, %	Broj poslodavaca s interesom u iskazanim interesima	Udio, %	Broj poslodavaca s interesom u iskazanim interesima	Udio, %
Zagrebačka	421	75	17,8	33	7,8	19	4,5	28	6,7
Krapinsko-zagorska	449	96	21,4	42	9,4	26	5,8	32	7,1
Sisačko-moslavačka	715	133	18,6	62	8,7	41	5,7	66	9,2
Karlovačka	340	60	17,6	31	9,1	15	4,4	36	10,6
Varaždinska	459	73	15,9	44	9,6	26	5,7	27	5,9
Koprivničko-križevačka	395	80	20,3	30	7,6	20	5,1	36	9,1
Bjelovarsko-bilogorska	416	66	15,9	35	8,4	22	5,3	40	9,6
Primorsko-goranska	635	102	16,1	43	6,8	38	6,0	36	5,7
Ličko-serijska	344	43	12,5	22	6,4	15	4,4	13	3,8
Virovitičko-podravska	354	49	13,8	24	6,8	17	4,8	29	8,2
Požeško-slavonska	324	96	29,6	23	7,1	18	5,6	27	8,3
Brodsko-posavska	392	60	15,3	33	8,4	21	5,4	21	5,4
Zadarska	408	49	12,0	26	6,4	21	5,1	20	4,9
Osječko-baranjska	544	110	20,2	49	9,0	32	5,9	49	9,0
Šibensko-kninska	400	44	11,0	32	8,0	28	7,0	17	4,3
Vukovarsko-srijemska	629	129	20,5	46	7,3	38	6,0	33	5,2
Splitско-dalmatinska	684	69	10,1	24	3,5	17	2,5	42	6,1
Istarska	350	57	16,3	33	9,4	14	4,0	21	6,0
Dubrovačko-neretvanska	442	44	10,0	20	4,5	12	2,7	18	4,1
Međimurska	467	118	25,3	43	9,2	35	7,5	34	7,3
Grad Zagreb	683	111	16,3	49	7,2	41	6,0	23	3,4
UKUPNO	9.851	1.664	16,9	744	7,6	516	5,2	648	6,6

PRILOG II – Upitnik za poslodavce

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

PODRUČNI URED

ISPOSTAVA

Ime osobe koja je šifrirala Upitnik:

(popunjava HZZ)

Anketu možete popuniti i online na adresi upitnici.hzz.hr. Prijava je jednostavna i traži samo da unesete svoj pristupni kod. Online upitnik je brže i jednostavnije ispuniti jer Vam automatski predlaže kategorizacije zanimanja i postavlja samo pitanja na koja se očekuje Vaš odgovor. Također, ne morate ga ispunjavati odjednom (možete mu se vraćati). Savjetujemo Vam da anketu ispunite na taj način.

PRISTUPNI KOD ZA ONLINE UPITNIK ZA VAŠU ORGANIZACIJU JE:

Ukoliko ipak odlučite popunjavati ovaj tiskani upitnik molimo Vas dostavite ga što prije Vašem područnom uredu HZZ-a, a najkasnije do 28. veljače 2014.

Oznakom* obilježena su pitanja za koja su priložena dodatna pojašnjenja i upute na posljednjoj stranici.

UPITNIK ZA POSLODAVCE 2014.

I. OSNOVNI PODACI

Podaci o osobi koja ispunjava upitnik: *

Ime i prezime osobe: _____

Funkcija koju obavlja: _____

Telefon/Mobitel: _____

E-mail: _____

1. Podaci o poslodavcu: *

1.1. Naziv organizacije: _____

1.2. Oblik vlasništva (zaokružite slovo ispred odgovora):

- a) privatno   b) pretežito privatno   c) pretežito državno/javno   d) državno/javno
e) zadružno   f) udruga   g) nešto drugo (navedite što): _____

II. ZAPOŠLJAVANJE U PRETHODNOJ GODINI

2. Promjene u zaposlenosti temeljem ugovora o radu tijekom 2013. godine:

	Ukupno	Žene
2.1. Ukupni broj zaposlenih na dan 31.12.2012.		
2.2. Broj radnika koje ste zaposlili tijekom 2013.		
2.3. Broj radnika koji je prestao raditi tijekom 2013.		
2.4. Ukupni broj zaposlenih na dan 31.12.2013.		

3. Navedite broj radnika koje ste zaposlili na temelju UGOVORA O RADU tijekom 2013. godine s obzirom na njihovu vrstu ugovora i razinu obrazovanja (bez obzira jesu li ostali zaposleni do kraja godine).

U broj radnika zaposlenih u prethodnoj godini ne ulaze osobe koje su primljene na stručno osposobljavanje za rad. *

Vrsta zapošljavanja	Ukupno	Žene
Ukupno novozaposleni radnici		
3.1. a) na neodređeno vrijeme		
3.1. b) na određeno vrijeme		
3.1. – od toga: na sezonskim poslovima		
3.2. a) s nezavršenom/završenom osnovnom školom		
3.2. b) sa srednjom školom u trajanju do tri godine		
3.2. c) sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina		
3.2. d) s dodiplomskim studijem/višom školom		
3.2. e) s diplomskim studijem/fakultetom, akademijom		
3.3. Koliko ste zaposlili osoba s invaliditetom?		

4. Navedite broj osoba koje ste angažirali na temelju DRUGIH OBLIKA RADA tijekom 2013. godine.

(navedite broj osoba, ne broj ugovora koji ste s njima sklopili)

Vrsta zapošljavanja		Ukupno	Žene
4.1.	a) na temelju ugovora o djelu b) na temelju autorskog ugovora c) na temelju studentskog ili učeničkog ugovora		
4.2.	Koliko ste realizirali vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi?		

5. Navedite broj zaposlenika koji su prestali raditi tijekom 2013. godine prema razlozima prestanka rada.*

Razlog prestanka rada	Ukupno	Žene
Ukupno prestali raditi		
a) otkaz od strane poslodavca		
b) otkaz od strane radnika		
c) sporazumno raskid ugovora o radu		
d) istek ugovora o radu na određeno vrijeme		
e) umirovljenje		
f) neki drugi, navedite koji:		

III. POTEŠKOĆE PRI ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA

6. Na koji ste način tražili radnike za zapošljavanje tijekom 2013. godine?

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) niste tražili radnike → *Ako niste tražili radnike, prijeđite na pitanje 8*
- b) posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje
- c) posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje
- d) oglašavanjem na Internetu
- e) oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)
- f) uvidom u vlastitu bazu životopisa
- g) putem osobnih poznanstava
- h) među osobama koje su bile kod vas na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju
- i) na neki drugi način, navedite koji: _____

7. Jeste li tijekom protekle godine imali poteškoća s pronalaženjem potrebnih radnika?

Da   Ne

→ *Ako niste imali poteškoća, prijeđite na pitanje 8*

7.1. Navedite zanimanje za koje ste imali najvećih poteškoća s nalaženjem potrebnih radnika.

Naziv zanimanja: _____

7.2. Navedite razloge koji su Vam stvarali poteškoće u nalaženju radnika u tom zanimanju.

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem, navedite kojim: _____
- b) nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom
- c) nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu
- d) nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika
- e) nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)
- f) nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (npr. spremnost na učenje)
- g) nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću
- h) iz nekog drugog razloga, navedite kojeg: _____

IV. PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I POTENCIJALNI VIŠKOVI RADNIKA U TEKUĆOJ GODINI

8. Koliko radnika planirate zaposliti na temelju UGOVORA O RADU tijekom 2014. godine (bez obzira hoće li ostati zaposleni do kraja godine)? Navedite svoje procjene prema tipu zapošljavanja i potreboj razini obrazovanja radnika koje planirate zaposliti. Ako ne planirate nova zapošljavanja u 2014. godini, unesite vrijednost 0. *

Vrsta zapošljavanja	Broj
Ukupno namjera zapošljavanja u 2014. godini	
8.1.	a) na neodređeno vrijeme b) na određeno vrijeme – od toga: na sezonskim poslovima
8.2.	a) s nezavršenom/završenom osnovnom školom b) sa srednjom školom u trajanju do tri godine c) sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina d) s preddiplomskim studijem/višom školom e) s diplomskim studijem/fakultetom, akademijom

→ Ako je ukupna namjera zapošljavanja 0, prijedite na pitanje 10

9. Navedite jedno zanimanje za koje očekujete da ćete imati najveće potrebe za zapošljavanjem u 2014. godini: *

a) naziv zanimanja: _____

b) broj radnika tog zanimanja koje namjeravate zaposliti kroz godinu: _____

9.1. Procijenite u kojoj je mjeri svaka od niže navedenih vještina potrebna za obavljanje tog zanimanja.

	Minimalno potrebna	Potrebna u maloj mjeri	Potrebna u srednjoj mjeri	Potrebna u velikoj mjeri	Izrazito potrebna
TEORIJSKA ZNANJA U OKVIRU ZANIMANJA	1	2	3	4	5
PRAKTIČNA ZNANJA U OKVIRU ZANIMANJA	1	2	3	4	5
UPRAVLJANJE LJUDIMA I RESURSIMA (upravljanje, planiranje, koordiniranje i organiziranje rada i upravljanje promjenama)	1	2	3	4	5
TIMSKI RAD (sudjelovanje u radu tima uvažavajući međusobne razlike i efikasno komuniciranje)	1	2	3	4	5
EMOCIONALNA SAMOKONTROLA (sposobnost upravljanja vlastitim osjećajima u komunikaciji s drugim osobama)	1	2	3	4	5
FLEKSIBILNOST (sposobnost uspješnog obavljanja radnih zadataka bez obzira na promjene koje mogu nastupiti u radnoj okolini)	1	2	3	4	5
UVJERAVANJE (sposobnost postizanja vlastitih ciljeva korištenjem različitih sredstava komuniciranja)	1	2	3	4	5
EMPATIJA (sposobnost uživljavanja u osjećaje i razumijevanje stanja drugih osoba)	1	2	3	4	5
USMJERENOST NA POTREBE STRANAKA (uočavanje potreba stranaka i odgovaranje na zahtjeve na ljubazan, profesionalan i učinkovit način)	1	2	3	4	5
KREATIVNOST I INOVATIVNOST (osmišljavanje novih proizvoda, usluga, tehnika, tehnologija ili rješenja u poslovanju)	1	2	3	4	5
ODGOVORNOST (svijest o osobnim pravima i ulaganju pri obavljanju radnih zadataka)	1	2	3	4	5

9.2. Koji je stupanj obrazovanja najprikladniji za ovo zanimanje? (zaokružite samo jedan od ponuđenih odgovora)

- a) Nije potrebno nikakvo obrazovanje
- b) Osnovno obrazovanje
- c) Strukovno ospozobljavanje
- d) Jednogodišnje i dvogodišnje srednjoškolsko strukovno obrazovanje
- e) Trogodišnje strukovno obrazovanje
- f) Gimnazijsko srednjoškolsko obrazovanje
- g) Četverogodišnje i petogodišnje strukovno srednjoškolsko obrazovanje
- h) Strukovno specijalističko usavršavanje i ospozobljavanje; programi za majstore
- i) Sveučilišni preddiplomski studiji
- j) Stručni preddiplomski studiji
- k) Sveučilišni diplomski studiji
- l) Specijalistički diplomske stručne studije; poslijediplomski specijalistički studiji
- m) Poslijediplomski znanstveni magisterski studiji
- n) Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studiji

10. Procijenite u kojoj biste mjeri bili potaknuti zaposliti jednog ili više radnika u narednoj godini kada bi (označite po jedan odgovor uz svaku predloženu intervenciju):

	Nimalo	U maloj mjeri	U srednjoj mjeri	U velikoj mjeri	Izrazito
Država sufinancirala doprinose za nove radnike u prvih 6 mjeseci	1	2	3	4	5
Država omogućila poreznu olakšicu za novog radnika – odbitak od porezne osnovice za dobit u trajanju od 1 godine	1	2	3	4	5
Postojala mogućnost jednostavnijeg zapošljavanja novih radnika na određeno vrijeme	1	2	3	4	5
Imali mogućnost jednostavnijeg otkazivanja radnicima	1	2	3	4	5
Postojali besplatni programi edukacije i usavršavanja za radnike iz područja korištenja računala, stranih jezika, stručnih znanja i slično	1	2	3	4	5

11. Očekujete li promjenu ukupnog broja zaposlenih radnika na kraju 2014. u odnosu na broj zaposlenih krajem 2013. godine?

- a) očekujete povećan broj radnika – za koliko: _____
- b) očekujete smanjen broj radnika – za koliko: _____
- c) ne očekujete promjenu broja zaposlenih
- d) ne znate/nemate procjenu

→ Ako ste označili c) ili d), prijeđite na pitanje 12

11.1. Ukoliko očekujete promjenu broja zaposlenih radnika navedite razloge.

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) gospodarski (npr. širenje ili gubitak tržišta)
- b) tehnički (npr. promjena proizvodnje/radnoga procesa, uvođenje nove tehnologije)
- c) organizacijski (reorganizacija, pripajanje ili izdvajanje određenih organizacijskih jedinica)
- d) drugi razlog, navedite koji: _____

12. Postoje li u Vašoj organizaciji radnici koji bi tijekom naredne godine mogli postati višak? *

- a) nije vjerojatno da će se zaposlenici bilo kojeg zanimanja pojavitи kao višak → Ako ste označili a), prijeđite na pitanje 13
- b) svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak, bez obzira na zanimanje
- c) posebno su izloženi radnici u sljedećim zanimanjima (navедite do tri zanimanja):
_____

12.1. Što karakterizira radnike Vaše organizacije koji bi se mogli pojavitи kao višak u 2014. godini?

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) nedostatna razina obrazovanja
- b) zastarjela znanja i vještine
- c) nesposobnost za stjecanje novih znanja
- d) manjak socijalnih znanja i vještina
- e) nedostatna snaga ili izdržljivost
- f) neodgovarajući odnos prema radu
- g) ništa od navedenog
- h) nešto drugo, navedite što: _____

V. OBRAZOVANJE I STRUČNA PRAKSA

13. Jesu li neki od Vaših radnika tijekom protekle godine prošli neki oblik usavršavanja?

Da   Ne

→ Ako niste usavršavali radnike, prijeđite na pitanje 14

13.1. Interno organizirano usavršavanje prošlo je: _____ radnika

13.2. Usavršavanje koje su provodili vanjski edukatori/pružatelji obrazovnih usluga prošlo je: _____ radnika

14. Jeste li u protekloj godini primali učenike ili studente na stručnu praksu ili naukovanje?

- a) ne
- b) da, navedite ukupan broj: _____

15. Biste li bili spremniji organizirati stručnu praksu za osobe koje se obrazuju ili ospozobljavaju za zanimanja koja zapošljavate u Vašoj organizaciji kada bi:

a) primali finansijske potpore za uzimanje osoba na praksu	Da	Ne
b) imali osiguranu podršku za ospozobljavanje mentora	Da	Ne
c) postojao pouzdan i učinkovit sustav nalaženja i upućivanja prikladnih praktikanata	Da	Ne

VI. SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE I MJERE

16. Jeste li u 2013. godini koristili usluge Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje? Molimo označite sve usluge koje ste koristili.

Za one koje ste koristili, ocijenite svoje zadovoljstvo dobivenim uslugama oznakom X. *

Koristili	Vrsta usluge	Potpuno zadovoljni	Djelomično zadovoljni	Niste zadovoljni
Da / Ne	a) objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu, dnevnom listu ili na oglašnoj ploči HZZ-a			
Da / Ne	b) predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova			
Da / Ne	c) ciljano posredovanje – upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a			
Da / Ne	d) profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologičko testiranje i intervju)			
Da / Ne	e) stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika			
Da / Ne	f) korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja i/ili obrazovanja radnika, stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mesta)			
	g) druga usluga, navedite koja: _____			

17. Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi različite vrste mjera za poticanje zapošljavanja. Kako bismo mjeru oblikovali prema Vašim potrebama, molimo za svaku navedite jeste li dovoljno informirani te jeste li zainteresirani za korištenje. Ukoliko ste zainteresirani, navedite i broj osoba za koji biste mjeru koristili. *

Dovoljno informirani?	Vrsta mjeru	Nemate interesa	Ne možete procijeniti	Zainteresirani (unesite broj osoba)
Da / Ne	a) sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (<i>samo privatni sektor</i>)			
Da / Ne	b) sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa			
Da / Ne	c) mjeru za očuvanje radnih mesta (<i>samo privatni sektor</i>)			
Da / Ne	d) mjeru javnih radova (<i>samo civilni i javni sektor</i>)			
Da / Ne	e) stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa			

17.1. Ukoliko namjeravate koristiti mjeru stručnog ospozobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, za koje zanimanje namjeravate stručno ospozobljavati? _____

18. Molimo Vas navedite Vaše primjedbe i prijedloge za uspješniju suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

POPIS TABLICA

Tablica 1.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema veličini, tipu i sektoru vlasništva	10
Tablica 2.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema županijama	11
Tablica 3.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema područjima djelatnosti	12
Tablica 4.	Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine.	13
Tablica 5.	Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca, usporedni podaci 2009.-2013.	13
Tablica 6.	Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema područjima djelatnosti	14
Tablica 7.	Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema županijama.	15
Tablica 8.	Promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	16
Tablica 9.	Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2013. godine prema vrsti ugovora, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	17
Tablica 10.	Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2013. godine prema razini obrazovanja, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	18
Tablica 11.	Udio poslodavaca koji su tijekom 2013. godine zaposlili jednog ili više radnika na temelju drugih oblika rada, %	20
Tablica 12.	Struktura poslodavaca koji su tijekom 2013. godine realizirali vrijednosne kupone za rad u sezoni.	21
Tablica 13.	Struktura razloga prestanka rada za radnike koji su prestali raditi tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	22
Tablica 14.	Zastupljenost pojedinih načina traženja radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	24
Tablica 15.	Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2013. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	25
Tablica 16.	Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2013. godine prema županijama.	25
Tablica 17.	Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %	27
Tablica 18.	Najčešća zanimanja za koja su poslodavci imali poteškoća pri pronalaženju potrebnih radnika (zanimanja kod kojih je 10 i više poslodavaca iskazalo poteškoće).	28
Tablica 19.	Broj i udio planiranog zapošljavanja u 2014. godini prema veličini poslodavca i sektoru vlasništva	29

Tablica 20.	Struktura oblika planiranog zapošljavanja u 2014. godini prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	33
Tablica 21.	Struktura planiranog zapošljavanja u 2014. godini prema potreboj razini obrazovanja.	34
Tablica 22.	Struktura odgovora poslodavaca o očekivanoj promjeni broja zaposlenih na kraju 2014. u odnosu na 2013. godinu, %.	35
Tablica 23.	Očekivane promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca na kraju 2014. u odnosu na 2013. godinu prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	36
Tablica 24.	Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine prema područjima djelatnosti	37
Tablica 25.	Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2014. godine po županijama	38
Tablica 26.	Najbrojnija zanimanja za koja su anketirani poslodavci (10 ili više) iskazali potrebe za zapošljavanjem u 2014. godini	39
Tablica 27.	Struktura odgovora poslodavaca o potencijalnim viškovima radnika prema veličini poslodavca i sektoru vlasništva, %	42
Tablica 28.	Skupine zanimanja radnika koji su posebno izloženi riziku potencijalnog viška u 2014. godini	43
Tablica 29.	Karakteristike potencijalnih viškova radnika, %	46
Tablica 30.	Iskazane potrebe* za vještinama radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca, prosjek %	47
Tablica 31.	Iskazane potrebe za vještinama radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema rodovima zanimanja, prosjek %	48
Tablica 32.	Iskazane potrebe za vještinama radnika koje poslodavci planiraju zaposliti u 2014. godini prema rodovima i skupinama zanimanja (25 i više odgovora), prosjek %	49
Tablica 33.	Struktura odgovora anketiranih poslodavaca za planirano zapošljavanje u 2014. godini prema razini obrazovanja.....	52
Tablica 34.	Struktura odgovora o najprikladnijoj razini obrazovanja (10% i više) za pojedine skupine zanimanja planiranog zapošljavanja u 2014. godini	53
Tablica 35.	Procjena doprinosa pojedinih intervencija zapošljavanju radnika kod anketiranih poslodavaca, %	58
Tablica 36.	Procjena doprinosa pojedinih intervencija zapošljavanju radnika kod anketiranih poslodavaca u privatnom sektoru vlasništva, prema veličini poslodavca, prosjek	58
Tablica 37.	Procjena doprinosa pojedinih intervencija zapošljavanju radnika kod anketiranih poslodavaca u privatnom sektoru vlasništva, prema djelatnostima, prosjek	59
Tablica 38.	Usavršavanja radnika anketiranih poslodavaca	60

Tablica 39.	Primanje učenika i studenata na stručnu praksu ili naukovanje u 2013. godini, prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca	61
Tablica 40.	Primanje učenika i studenata na stručnu praksu ili naukovanje u 2013. godini, prema djelatnostima	62
Tablica 41.	Spremnost poslodavaca na organiziranje stručne prakse u navedenim situacijama prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca, prosjek %....	63
Tablica 42.	Spremnost poslodavaca na organiziranje stručne prakse u navedenim situacijama po djelatnostima, prosjek %	64
Tablica 43.	Učestalost korištenja pojedinih usluga Zavoda prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %	66
Tablica 44.	Zadovoljstvo dobivenim uslugama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, % ..	67
Tablica 45.	Informiranost anketiranih poslodavaca o mjerama za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, prosjek %	68
Tablica 46.	Raširenost interesa anketiranih poslodavaca o mjerama za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, struktura %.....	68

POPIS SLIKA

Slika 1.	Obuhvat anketiranja poslodavaca po županijama	9
Slika 2.	Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu u 2013. prema trajanju rada	17
Slika 3.	Struktura novog zapošljavanja u 2012. i 2013. godini prema razini obrazovanja	19
Slika 4.	Struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2013. godine prema razlozima prestanka rada	21
Slika 5.	Zastupljenost načina traženja radnika, %	23
Slika 6.	Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronaalaženju radnika, % ..	26
Slika 7.	Stope planiranog zapošljavanja u 2013. i 2014. godini prema područjima djelatnosti	30
Slika 8.	Stope planiranog zapošljavanja u 2013. i 2014. godini prema županijama ..	32
Slika 9.	Struktura razloga smanjenja broja radnika u 2014. godini	41

